



# سیم خانم

سال چهارم ● شماره یازدهم ● خزان ۱۳۹۴  
پوهنتون خاتم النبین (ص) شعبه غزنی

پیام داکتر سجادی، رئیس پوهنتون خاتم النبین (ص)

به مناسبت اولین جشنواره فراغت

به بیانه فراغت (دست نوشته های اساتید)

به بیانه فراغت (همراه با بزرگان غزنی)

حاطرات دوران تحصیلی فارغین

فارغین به روایت تصویر

گزارش

ویژه حسناءه فراغت



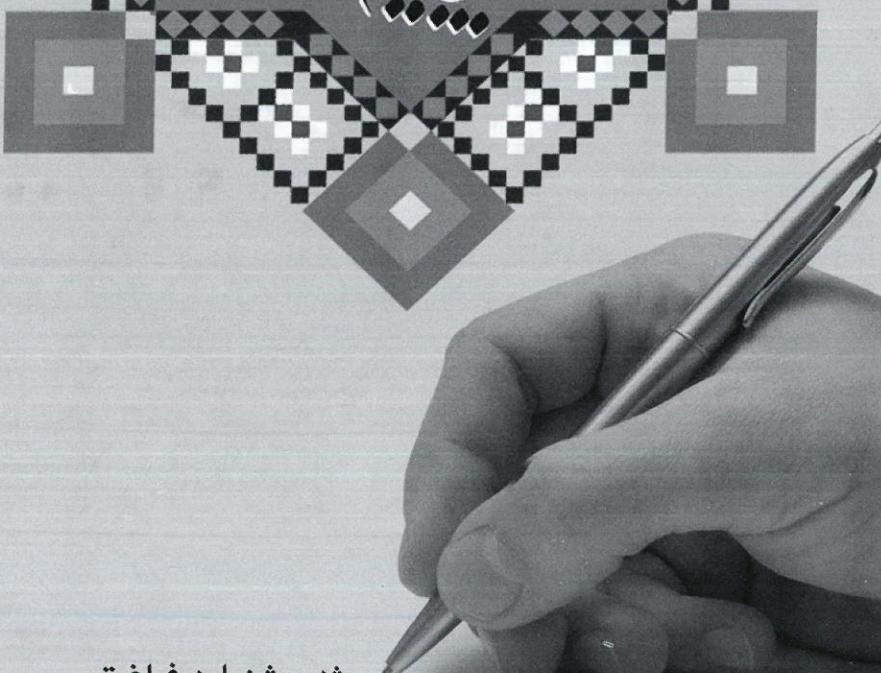


# پوهنتون خاتم النبیین (ص)

نماذ تعهد و تخصص  
علم بدون دین و دین بدون علم در  
هیچ کجای دنیا پیروز نیست.

«حضرت آیت الله العظمی محقق» بنیانگذار دانشگاه خاتم النبیین (ص)

# پیام خاتم



## ویژه جشنواره فراغت

سال چهارم شماره یازدهم خزان ۱۳۹۴ پوهنتون خاتم‌التبیین شعبه غزنی

۲	سرمقاله
۷	اولین جشنواره فراغت و معرفی دانشکده‌ها
۲۳	به بهانه فراغت (دست نوشته‌های استاد)
۳۵	به بهانه فراغت (همراه با بزرگان غزنی)
۴۷	خاطرات دوران تحصیلی فارغین
۶۲	فارغین به روایت تصویر
۶۴	گزارش

- صاحب امتیاز: شعبه غزنی، پوهنتون خاتم‌التبیین (ع)
- مدیر مسئول: محمد ضیاء «حسینی»
- سردبیر: محمد علی «جیدری»
- ویراستار: فاطمه «پاینده» احمدی
- طرح و دیزاین: ابوالفضل جلال‌وندی

- آدرس: کابل: کارتہ ۴، سرک اول، ۰۷۸۷۷۰۰۷۰۰
- غزنی: شهر غزنی، پلان چهار، ۰۷۸۰۷۰۰۰۶
- جاغوری: بازار غجوری، ۰۷۸۵۵۳۷۶۱۵
- ایمیل: info.ghazni@khu.edu.af
- وب سایت: www.khu.edu.af

- «پیام خاتم» در ویرایش مقاله‌ها آزاد می‌باشد.
- «پیام خاتم» از مقاله‌های استاد و محصلین به گرمی استقبال می‌کند.
- غیر از «پیام اول» مسئولیت مقاله‌ها به عهده نویسنده‌گان آنها است.

## یادآوری

از آن عده از محصلین عزیز که نوشته‌های شان در این شماره از نشر باز مانده است، پوزش خواسته می‌شود.



# نگاه اول

بِرَفَعِ اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ...

دَفَرَاغْتَ دَاجِشَنْ دَعْلَمْ او زَدَهْ كَرِيْ لَهْ وَنِيْ خَخَهْ دَمِيَويْ  
دَتْرَلاَسَهْ كَيَدوْ پَهْ مَانَا دَيْ. لَهْ خَلُورَوْ كَلُونَوْ وَرَوْسَتَهْ دَوْنَلَوْ  
اسْتَادَانَوْ رَزَهْ كَرِيْالَانَوْ لَهْ خَنَدَپَرَتَهْ هَلَوْ خَلُوْ رَنَگَ رَاوَرَ.  
چَيْ اوْسَ يَيْ دَعْلَمْ تَولُونَيْ اوْ زَدَهْ كَرِيْ نَنَدارَهْ كَوَوْپَهْ  
هَيَوَادَ كَيْ دَفَرَاغْتَ جَشَنْ دَعْلَمْ، پَوْهِيْ پَرَاخِيتَيَا اوْزَدَهْ كَرِيْ  
لَهْ مَقَامَ خَخَهْ دَرَنَاوِيْ بَيَانَونَکَيْ دَيْ. چَيْ دَا هَمْ دِينَيْ اوْ  
اسْلَامِيْ رِبَنَتَنَیْ لَورْ شَعَائِيرَ كَنَلْ كَيَريْ.

اسْلَامِيْ اَنَدْ اوْ قَرَانِيْ تَفَكَرْ اِيمَانْ عَلَمْ اوْپَوهَهْ چَيْ لَهْ  
اِيمَانْ اوْ اَخْلَاقَوْ سَرَهْ وَيْ. دَلَورْ اَرْزِبَنَتَنَمْ مَعيَارِپَهْ لَرَلَوْ  
سَرَهْ بَيَلْ خَايَيِيْ خَايَكَيْ لَرَيْ. اوْ مَسْلَمَانَانْ دَخَدَاهِيْ تَعَالَى پَهْ  
نَزَدَ دَدَغَهْ لَوِرْ مَقَامَ پَهْ خَلَلَوْ سَرَهْ يَوْخَاهِيْ اِسلامِيْ تَولَنَهْ  
هَمْ دَايَمانْ اوْ بَشَرِيْ عَلَمَوْ زَدَهْ كَرِيْ تَهْ رَابَولِيْ. لَهْ هَمَديْ  
كَبَلهْ دَعْلَمْ اوْ اِيمَانْ نَماَنَخَنَهْ. دَقَرَانِيْ شَعَائِيرَوْ اِسلامِيْ اوْ  
دِينَيْ لَارِبَنَوْ نَماَنَخَنَهْ دَهْ.

داِسَلامْ دِينْ دَ بشَپَرْ اوْ وَرَوْسَتَيْ اِسمَانِيْ اوْ الَّهِ دِينْ  
پَهْ تَوْكَهْ، دَانَسَانْ دَمَادِيْ اوْ مَعْنَويْ اِرتِيَاوَوْ دَ پَورَهْ كَيَدوْ.

بِرَفَعِ اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أَوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ ...  
جَشَنْ فَرَاغْتَ جَشَنْ بَهْ بَارْ نَشَستَنْ دَرَختَ تَنَوَّمَنَدْ  
دانَشْ اِندَوزَيْ اَسَتْ. گَرامِيْ دَاشَتْ اَزْ چَهَارْ سَالْ فَعَالِيتْ  
بَيْ وَقَفَهْ پَيَگَيرْ اِسَاتِيدْ فَرَهِيَختَهْ وَ مَحَصَلَيِنْ پَرَتَلَاشِيْ اَسَتْ  
كَهْ اِينَكْ چَهَارْ سَالْ زَحْمَتْ وَ رَنَجْ دَانَشْ اِندَوزَيْ رَأَ نَظَارَهْ  
گَرْ اَنَدْ. بَرَگَزَارِيْ جَشَنْ فَرَاغْتَ درْ كَشورْ بَيانَگَرْ اَهْتَمَامْ وَ  
اِرْزَشَگَذَارِيْ بَهْ مَقَامَ دَانَشْ اِندَوزَيْ وَ فَرَاكِيرِيْ عَلَمْ اَسَتْ كَهْ  
اَزْ مَصَادِقَ بَارَزْ شَعَائِيرَ دِينَيْ وَ اِسلامِيْ مَحَسُوبَ مَيْ گَرَددْ.  
درْ اِنْدِيشَهْ اِسلامِيْ وَ تَفَكَرْ قَرَآنِيْ عَلَمْ وَ دَانَشْ تَوَامْ باْ  
اِيمَانْ وَ اَخْلَاقَ درْ جَايَگَاهْ مَعيَارِ اِرْزَشَيِيْ بَرَتَرْ وَ الْكَوْ نَشَستَهْ وَ  
مَسْلَمَانَانْ رَأَ بَرَايِ كَسَبْ مَقَامَ وَ مَنْزَلَتْ رَفِيعَ درْ نَزَدَ خَداَونَدْ  
وَ جَامِعَهْ اِسلامِيْ بَهْ فَرَاكِيرِيْ اِيمَانْ دِينَيْ وَ اِيمَانْ، تَجَلِيلَ اَزْ  
مَيْ خَوانَدْ. اَزْ اِينَ مَنْظَرَ تَجَلِيلَ اَزْ عَلَمْ وَ اِيمَانْ، تَجَلِيلَ اَزْ  
شَعَائِيرَ عَظِيمَ قَرَآنِيْ وَ آمَوزَهَهَيْ دِينَيْ وَ اِسلامِيْ اَسَتْ.

دِينَ اِسلامْ بَهْ عَنَوانْ كَامِلْ تَرِينْ وَ آخَرِينْ تَرِينْ دِينْ  
آِسَمَانِيْ وَ الَّهِيْ، بَرَايِ نِياَزَهَاهِيْ مَادِيْ وَ مَعْنَويْ اِنسَانْ وَ تَنظِيمِ  
مَنَسَبَاتْ دِنيَويْ وَ اَخْرَوَيْ بَشَرْ دَسْتُورْ العَمَلْ وَ دِيدَگَاهَاهِيْ



اود بشر د دنیوی او اخروی اریکودتینگولو دتنظیمولو له پاره روشنانه او منطقی لارښوونی بیان کری دي. له همدي امله اسلامي تمدن اوفرهنج دجامع هر ارخيزه قوي شريعت او باور، گروهمني سديناني دستگاه په بنست اخلاقی اوسياسي نظام چي دزمانی دارتياوو او دوخت غوبنتوته په خواب ويلو قادر وي. ولاړ او تينګ دی. داسلامي تمدن اوفرهنج لور ظرفيت له يوې خوا او ددغه نظام هر ارخيزه اوپراخ ليد دبشر مادي او معنوی غوبنتو اوږتياوو ته پام له بلې خوا او په توله کي ددغه اسماني دين په اوس مهال د دنیا او اختر، علم او دين، نوی پالنه او دينداري، متدين پاته کيدل او متمدن والي. اهتمام اسلام دتل پاته او نريوال دين په مقام کي ژوندي پاته کری.

په اسلامي اند او فکر کي د دين او علم تل پاتي والي دالهي پيغام را ورونکي داستراتيزي له دنه دانسان داخروي او دنیوی عزت له پاره لارښوونه کوي. دېغمرانو خاتم د بنوونی او روزني دوو لارښوونو په

روشن و منطقی را بیان داشته است. از اين منظر فرهنگ و تمدن اسلامی بر بنیاد شريعت جامع و توامند و دستگاه اعتقادی خردگرا، نظام اخلاقی و سياسي متناسب با نیازهای زمانه و پاسخگو به مقتضيات عصری، استوار می باشد. ظرفيت بلند فرهنگ و تمدن اسلامی از يکسو و نگاه جامع و فراگير اين نظام نسبت به نیازهای مادي و معنوی بشر و در نهايیت اهتمام همزمان اين دين آسماني به دنيا و آخرت، علم و دين، نو گرایي و دينداري، متدين ماندن و متمدن بودن، اسلام را در جايگاه دين هميشه جاوید جهاني و زنده قرار می دهد.

توامیت علم و دین در انديشه اسلامی، از درون استراتژي پيام آور الهی برای هدایت اخروی و عزت دنیوی انسان بدست می آيد. پيامبر خاتم با تاكيد بر دو امر اساسی تعليم و تربیت پایه های استراتژی اصلاحی و تربیتی خويش را استوار نمود. از اين روی علم بدون دين برای رقم زدن جامعه مطلوب و دستيابي امت اسلامی به رشد و ترقى نمي تواند راهگشا باشد. از جانب ديگر اخلاق و دينداری



تئیگار سره داصلahi او روزنیزی استراتیژی ستني کلکي کري دي. له دي امله له دين خخه پرته علم دغوبستونکي تولني او داسلامي امت دودي او ترقى له پاره نه شى كولای لاره خلاصه کري. او له بله پلوه هم جاهلانه اخلاق او دينداري هم د علمي خبرتيا او پوهه له پيرزنلو پرته هم تولنه د ستوماني او وروسته پاتي والي په دره کي دروي. او دمندي نرى او د تکنالوژي له جهانه بي بې برخى کوي.

کيده رسونکي او لاره پرانيسونکي علم چي له اخلاقو او دينداري سره مل وي. داسي پوهه بىا پوه او عالم دخان، خلکو او تولني دبرخليک په وراني مسول او مکلف گرخوي. له اخلاقو سره يو خاي علم په حقیقت کي هغه وسیله ده. چي اسلامي تولنه په يو وخت کي له دينداري او نوبت پالنى، ارزښتمنیا له ننى ژوندانه، ديني بخشورتوب او دنيوي عزت خخه برخمن کوي.

جاهلانه بدون شناخت و اگاهی علمی نيز جامعه را در وادي درماندگي و عقب ماندگي قرار داده و از دستاوردهای دنیاى مدرن و جهان تکنالوژي محروم می سازد. علم نافع و راهگشا دانشی است که توام با اخلاق و دینداری است. چنین علمی، عالم و دانشمند را در قبال سرنوشت خود، مردم و جامعه خویش مسؤول و مکلف می سازد. علم توام با اخلاق در واقع وسیله ای است که جامعه اسلامی را همزمان از دینداری و نوگرایی، ارزش مداری و زندگی عصری، سعادت دینی و عزت دنیوی برخوردار می سازد.

پوهنتون خاتم النبیین که اینک هشتمین سال فعالیت علمی و اکادمیک خویش را پشت سر گذاشته و شاهد برگزاری پنجمین دوره جشن فراغت در کابل و اولین جشنواره فارغ التحصیلی خویش در دیار سنایی و صاحبان اندیشه و خرد است، افتخار دارد که از آغاز با جمع تعهد و

دختام النبیین پوهنتون چی دادی دخپل علمی او اکادمیک فعالیت اتم کال یی تر شا پریشنود. او س بی په کابل کی دینختمی دوری او دستنایی، فکر او پوھی دخاوندانو په تائوپی کی هم دلومرنی پراو دفار غینودجشن دمراسمو شاهدان یوو. ویارو چی له پیله ڈمنتیا او تخصص سره یوئی په دی تینگار چی دعلم او دین، دبنوونی اوروزنی په دگرکی دافغانستان په اسلامی تولنه کی دعلمی او اکادمیکو خدمتوند و راندی کولوپه برخه کی راوړاندی شوو.

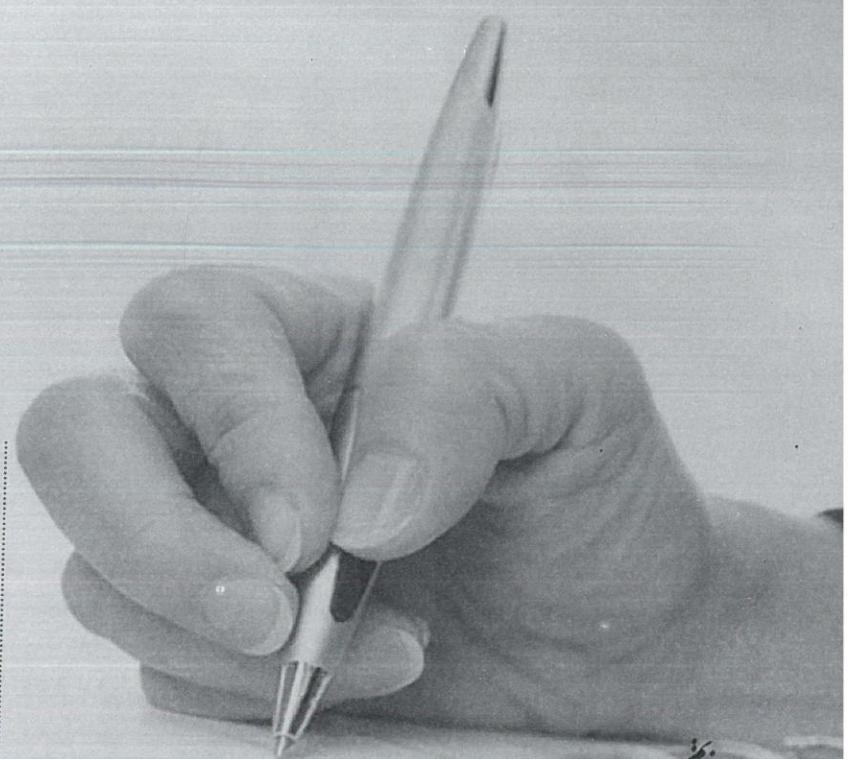
دوخت بهیر له علم او دین سره په ملتیا موږ په اخترنی پوله کی ددغه مهم رسالت په ترسره کولوکی دیدلیدونکی اسلامی موخه والی او منلی تولنه په لاره کی چی پکی جګره او لانجه نه وي. له بیوزالی او وروسته پاتی والی خخه لیری وي. او د اسلامی ارزښتونو او د قانون داصل په بنست ولاړه وي له موږ سره مرسته کوي. زموږ په باور زمورد ننی تولنه دټولنیز او فردی ژوندانه په بیلا بیلو اړخونو کی د سترو ګډو ډیو ریشه دعلم او پوھی نشتولی. دینی لارښوونو او باورنو دشتوں په کمبست کی د. جهل او تو پیر، قومی، مذهبی او ژبني تنگ نظریو. او په توله کی د ژوندانه په تولو او بیلا بیلو اړخونو کی د تمامیت غوښتنی واک والی. دعلم او پوھی دینی او اخلاقی ژمنتیا له نشتونه را پوکیدلی. له دغی شته ګډو یو خخه دو تلو یوازنی لاره دعلم او پوھی په پراختیا سره چی د دینداری او یمان پالنه ورسره وي شونی ده. علم او پوھه له موږ سره مرسته کوي چی د بشري تولنه له نویو تجربه او بریاوو خخه چی د پراختیا په لوري او له وروسته پاتی والی خخه د تیریدو په لور حرکت کوي. کته واخلو. او زمور دینی ژمنتیا موپه تو پیزی او قومی مذهبی تنگ نظر وونو باندی بریا ته رسوی. کوم چی د تول اسلامی امت یووالی توک توک کوي.

دمنلی اورمانی تولنه دبدلون له پاره چی له اسلامی ارزښتونو سره سم. موږخوانو ره برانو،

تخصص، تاکید بر توأمیت علم و دین، تعلیم و تربیت وارد عرصه ارایه خدمات علمی و اکادمیک به جامعه اسلامی افغانستان گردید. رویکرد همزمانی و همراهی علم و دین در نهایت ما را در راستای انجام رسالت مهم که همان رقم زدن جامعه اسلامی و مطلوب که فارغ از جنگ و منازعه، دور از فقر و نابسامانی بوده و بر مبنای اصل حاکیمت قانون و ارزش های اسلامی استوار است یاری می رساند.

به باور ما ریشه بخش عظیم نابسامانی های امروز جامعه ما نبود علم و اگاهی و کمبود حضور باورها و آموزه های دینی در عرصه های مختلف زندگی اجتماعی و فردی جامعه ماست. جهل و تعصب، نگاه های تنگ نظرانه قومی، مذهبی و زبانی و در نهایت انحصار و تمامیت طلبی در عرصه های مختلف زندگی همه و همه ناشی از نبود علم و دانش و کمبود تعهد دینی و اخلاقی است و تنها راه بیرون رفت از نابسامانی های موجود گسترش علم و دانش همراه با دینداری و ایمان ګرایی است. علم و دانش ما را کمک می کند که از تازه ترین تجربیات و دستاوردهای جوامع بشری برای حرکت به سوی انکشاف و توسعه و عبور از عقب ماندگی های موجود استفاده نمایم و تعهد دینی ما را برای فایق آمدن بر نگاه های متعصبانه و تنگ نظرانه قومی و مذهبی که کلیت یکپارچه امت اسلامی را پاره پاره می سازد، یاری می رساند.

برای رقم زدن جامعه مطلوب و آرمانی متناسب با ارزش های اسلامی ما نیازمند رهبران جوان و کارگزاران متخصص و متعهدی هستیم که با برخورداری از توانمندی و ظرفیت علمی و اخلاقی و با استفاده از سلاح برنده علم و دین، تعلیم و تربیت برای ساختن جامعه اباد و ازاد، جامعه عادلانه و انسانی و جامعه ارزشگرا و فارغ از هر نوع تبعیض و تعصب همت گماراند. امید وارم نیروهایی که اینک با کوله باری از علم و دانش وارد عرصه خدمتگذاری به جامعه اسلامی می شوند، با موفقیت روز افرون و درک عمیق تر نسبت به مسؤولیت و رسالت خویش بتوانند



متخصصواوژمنپالو کارکونکو ته اريو. چي په بنه چلندر علمي او اخلاقى و رتياو دعلم او دين له تيري او غوڅونکي وسلې څخه په ګتي اخيستو او کارونې سره وکولای شى. ديوی ابادي، ازادي، انساني عادلنه او ارزښتنمي ټولني چي له هر دول تعصب او توبير نه ژغورلي وي دتربيت او تعليم له پاره ملاوړي. هيله من يم دغه څواک چي دعلم او پوهې پېتې یې را اخيسټي، اسلامي ټولني ته ډچوپير له پاره را ودانګي. له ورڅه تربلي د زياتيدونکو بریو د خپل رسالت او مسوليت دژور درک په پوهیدو سره دا فغانستان د اسلامي ټولني دخدمت کوله جو ګه او مصدر وکړئ.

# څل بیا ګرانو محصلانو ته د فراغت د مبارکي ترڅنګ په غزنې کي د خاتم النبین دخانګي په تیره بیا ددغې څانګي له ریاست جناب استاد حبیبی او د تولو و تلو همکارانو او استادانو له څلور و یېست ساعته هلو څلوجه ډزره له کومي مننه کوم. درنو استادانو او همکارانو می د ډژوند له تولو محدود یېتونو او امنیتی اندیشنو سره سره په صبر او زغم دخدمت دانګيزو او د دیني ایمان په در لولو سره په دغې لاره کي دعلم د پراختیا او دود و لو په مجاهدت سره په خورا درایت او تولی زړه سواندي یې د رېمن او متخصص څواک روزنې ته په پوره همت او پره ورکړه. چي نن یې دخو کلونو زیار دادی ثمره ورکړي. هيله من يم چي د اسلامي هیواد دفره نګ پاله و لس په ملاتر د محصلین او څوانانو په جدي هلوڅلو سره بیا هم په ګران هیواد کي د پوهې دبیري و نې د حاصل اخيسټو شاهدان او وسو. د اسلامي ارزښتونو د حاکیمت په رنځي کي دا باد، ازاد او سوله ایز افغانستان په هيله.

د داکټر سجادی پیغام ده خاتم النبین (ص) پوهنتون ریس اده غزنې د خلکو استازی به ولسی جرګه کي

مصدر خدمتگذاري به جامعه اسلامي  
افغانستان قرار ګيرد.

بار ديگر ضمن تبریک فراغت  
محصلان عزيز، از تلاش های بي و قله  
و شبانيه روزی همکاران فرهیخته و  
ګرامی ام در پوهنتون خاتم النبین شعبه  
غزنې و بویژه ریاست محترم این شعبه  
جناب استاد حبیبی صمیمانه ابراز سپاس  
و امتحان می نمایم. استايد و همکاران  
عزيزم که با تمام محدودیت های  
زندگی و نگرانی های امنیتی با صبر و  
بردباری با انگیزه درونی برای خدمت و  
با ایمان دینی برای مجاهدت در راستای  
ترویج و گسترش علم، با درایت و  
دلسوzi تمام به تربیت نیروهای متعدد  
و متخصص همت ګمارده اند که امروز  
ثمره زحمات چندین ساله شان به بار  
نشسته است. اميدوارم با حمایت مردم  
عزيز و فرهنگ دوست کشور اسلامي و  
جدیت بیشتر محصلین و جوانان عزيز  
شاهد به بار نشستن درخت پر توان و  
ت NOMEND علم در کشور عزيز خود باشيم.  
به اميد افغانستان آباد، ازاد و امن در پرتو  
حاکیمت ارزش های اسلامی .

داکټر عبدالقيوم سجادی نماینده  
مردم در پارلمان و رئیس پوهنتون  
خاتم النبین (ص)

## اولین جشنواره فراغت و معرفی دانشکده‌ها

نگاه کلی به پو هنر خاتم النبیین

- اولین جشنواره فراغت و نگاهی کوتاه به فعالیت‌های مؤسسه تحصیلات عالی خاتم النبیین (ص) جاغوری
- اولین فارغین دانشکده اقتصاد و نگاه کوتاه به چهار سال فعالیت آن دانشکده
- اولین فارغین دانشکده حقوق و نگاه کوتاه به چهار سال فعالیت آن دانشکده
- اولین فارغین دانشکده علوم سیاسی و نگاه کوتاه به چهار سال فعالیت آن دانشکده
- اولین فارغت محصلین، و نگاهی کوتاه به چهار سال فعالیت امور محصلان





دکتر سید یوسف موسوی معاونت  
علمی - تدریسی  
پوهنتون خاتم النبیین (ص)

## نگاه کلی به پوهنتون خاتم النبیین (ص)

سیم شنبه

سال چهارم  
شماره بار دهم  
خران ۱۳۹۴



۸

۱- فعالیت‌های هشت‌ساله پوهنتون خاتم النبیین (ص)  
پوهنتون خاتم النبیین (ص) که در سال ۱۳۸۶ توسط  
فقیه فرزانه، آکادمیسین کشور حضرت آیت‌الله  
العظمی محسنی و اندیشمند فرهیخته جناب آقای  
دکتر عبدالقویم سجادی در کابل تاسیس گردید با  
مدیریت و پشت‌کار مسئولین محترم این پوهنتون  
امروزه شاهد درخشندگی آن در راستای ارایه  
خدمات علمی در کشور می‌باشیم. این پوهنتون به  
عنوان یک نهاد علمی معتبر توانسته است جایگاه

خود را در بررسی‌ها و ارزیابی‌های وزارت محترم تحصیلات  
عالی کشور در صدر جدول حفظ نماید. آغاز فعالیت این  
پوهنتون با شعار تعهد و تخصص اقدام نیکی بود برای به  
ثمر رساندن نهالان سبزی که بالندگی و تجلی اندیشه‌های  
دین مدارانه‌ی شان را در گرو دانش اندوزی و آشنایی با  
اندیشه‌های اندیشمندان و آموختن بهتر اندیشیدن می‌دانستند.  
انرژی و انگیزه خدمت‌گزاری مسئولین محترم این پوهنتون  
سبب گردید تا در انجام رسالت فرهنگی و اجتماعی شان در  
جهت بسترسازی متناسب با فرهنگ و آموزه‌های دینی و نیز  
تفویت روحیه ملی و هم‌پذیری نه تنها در کابل در دو مقطع  
لیسانس و ماستری، بل در ولایت غزنی و ولسوالی جاغوری  
موفقانه افتخار آفرینی و در ترویج فرهنگ ارزش‌گرایی مصدر  
خدمت قرار گیرند. امیدوارم مسئولین و کارگزاران گرامی این  
پوهنتون بتوانند از این ظرفیت در بهینه‌سازی عرضه خدمات  
علمی فرهنگی گام‌های استوار بردارند و هر کدام دین خویش  
را در راستای سازندگی کشور و بالندگی اندیشه و دانایی  
شهر و ندان جوان این سرزمین ادا نمایند.



# دانشگاه خاتم النبین (ص)

بیانیه

پوهنتون  
خاتم النبین (ص)  
شعبه غزنی

۹

## ۳- اولین جشنواره فراغت محصلین شعبه غزنی

محصلین سرمایه های علمی و نیروی اصلی در پیشرفت و توسعه همه جانبه کشور محسوب می شوند، بنیان اصلی توسعه علمی کشور در پوهنتون ها ریخته می شود و این فرآیند در قالب تربیت نیروی متخصص و آموزش دیده یعنی محصل گسترش می یابد. محصل و دانش آموخته پوهنتون های کشور به همین دلیل موثرترین و زیربنادرین قشر جامعه در فرآیند تحول و توسعه علم، فرهنگ و تکالوژی روز محسوب می شوند، محصل از دانش فراگرفته خود در بهبود و رفاه فردی و جمعی بهره جوید و رسالت اصلی خود را از این طریق به جامعه بشری بخصوص کشور افغانستان انجام دهد. فرآیند آموزش در کشور چهار مشکلات فراوانی است مهمترین چالش نبود نیروی انسانی کافی و با سواد در بدنه معارف کشور است. محصلین و تمام کسانی که به نحوی در فرآیند آموزش و تربیت فرزندان این کشور سر و کار دارند، می توانند کمک شایانی در زیرساخت معارف مطابق با استانداردهای نوین نظام آموزشی داشته باشند و از این طریق بنیان اصلی تولید، گسترش، و توسعه پایدار را در افغانستان پایه ریزی کنند.

ترویج و تقویت حس وطن دوستی، عدم خشونت و تفکر انقادی مبتنی در دلیل و منطق آکادمیک از جمله مواردی است که محصلین می توانند به آن پایند باشند.

در پایان برای تمام محصلین عزیز که امسال جشن فراغت شان را می گیرند، تبریک گفته از خدای بزرگ موفقیت در مقاطع بالاتری علمی را آرزومندم.

## ۲- شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبین (ص)

در شعبه غزنی تمام معابرها موجود در پوهنتون مرکز وجود دارد، پوهنتون خاتم النبین شعبه غزنی یکی از موفق ترین پوهنتون های خصوصی شمرده می شود. امکانات مناسب نظیر کتابخانه مجهز، لابراتوار و تجهیزات آموزشی، کدر علمی مدرج و محصلین پر تلاش و با انگیزه، از ویژه گی های باز این پوهنتون شمرده می شود، این بدین معنی که مدیران ارشد این بخش در توسعه و گسترش این شعبه موفق بوده است. حاصل این توفيق فراغت محصلین پر تلاشی است که اولین بار به ثمر نشسته اند و افتخاری برای تک تک مستولین این مرکز می باشد. این شعبه شایسته است در جذب و تربیت محصل در مقطع ماستری اقدام کند و از این طریق نیازهای علمی متقاضیان شهر غزنی و سایر مناطق وابسته را برآورده نماید.

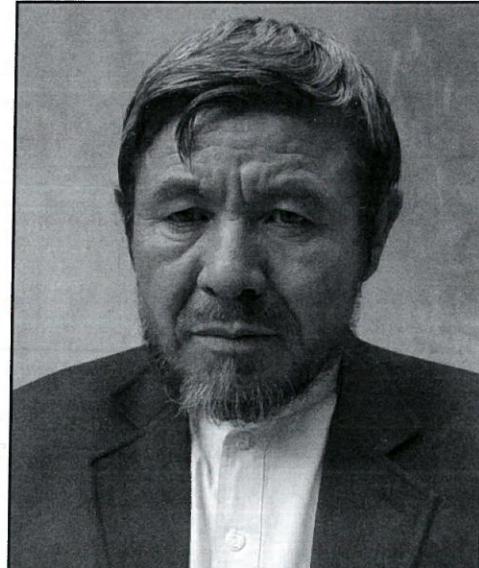


# اولین جشنواره فراغت و نگاهی کوتاه به فعالیت‌های مؤسسه تحصیلات عالی خاتم‌النبیین (ص) جاغوری

محمد رحیم اصغری، رئیس مؤسسه تحصیلات عالی خاتم‌النبیین جاغوری.

بر اساس ظرفیت بالای فرهنگی مردم جاغوری و عطف توجه دکتر سجادی دانشمند فرهیخته کشور نسبت به این بستر فرهنگی و تقاضاهای مکرر نخبگان و فرهنگیان این دیار، پوهنتون خاتم‌النبیین مرکز، در بهار ۱۳۹۲ با اخذ مجوز از وزارت تحصیلات عالی کشور و با یک کادر مجروب علمی، متعهد به آموزه‌های دینی، اخلاقی و متخصص نسبت به گزاره‌ها و ره آوردهای علوم عصری، مؤسسه تحصیلات عالی خاتم‌النبیین (ص) را در جاغوری بنیان‌گذاری نموده است، و لسوالی جاغوری اولین ولسوالی در سطح کشور است که این افتخار را از آن خود کرد!

این نهاد به عنوان یک مرکز معتبر علمی، علاوه بر مردم جاغوری، مورد استقبال ولسوالی‌های همچو جاغوری نیز قرار گرفته است، این مؤسسه هم اکنون با بیش از ۲۰۰ نفر محصل، در رشته‌های اقتصاد، مدیریت، حقوق و علوم سیاسی مشغول ارائه خدمات علمی و مسلکی می‌باشد.



بیانیه

سال چهارم  
شماره یازدهم  
خرداد ۱۳۹۴



۱۰

## الف) جایگاه مؤسسه تحصیلات عالی خاتم‌النبیین جاغوری

استقلال فرهنگی زیر بناء اسقلال سیاسی، اقتصادی، صنعتی، نظامی و امنیتی در کشور بشمار می‌آید؛ از اینرو با افتخار اعلام می‌دارم که جایگاه این مؤسسه در سطح کشوری و بین‌المللی بسیار عالی و افتخار آمیز است و نشانه‌ی لیاقت علمی هموطنان عزیز ما به خصوص مردم فرهیخته، فرهنگی، صلح دوست و غیرتمند جاغوری و ولسوالی‌های همچو جاغوری آن می‌باشد؛ ضمن اینکه توانسته از تراکم محصل در مرکز جلوگیری نموده و بار سنگین وزارت تحصیلات را در این زمینه سبک، و نقش علمی خود را در عرصه‌ی کشوری ایفا نماید.

نظر به اینکه مؤسسه تحصیلات عالی خاتم‌النبیین جاغوری اولین مرکز رسمی تحصیلات عالی آکادمیک در کشور است که در سطح یک ولسوالی تأسیس گردیده است نشانه‌ی عزم ملی مسئولین وزارت جلیله‌ی تحصیلات عالی و نخبگان علمی کشور بالاخص دانشمند پر افتخار کشور جناب داکتر سجادی و شخصیت‌های علم دوست همچو حاج جواد محسنی مؤسسان محترم این مؤسسه، در راستای ارتقاء ظرفیت علمی کشور است و این امر فردای روشن و صبح امید را برای وطن عزیز ما افغانستان نوید می‌دهد زیرا توسعه‌ی علمی زمینه ساز توسعه‌ی همه جانبه‌ی کشور است و

## ب) اهداف مؤسسه تحصیلات

عالی خاتم النبیین جاغوری

۱. ارتقاء سطح علمی فرزندان  
وطن بالاخص جوانان عزیز که  
آینده‌سازان کشور می‌باشند.

۲. ایجاد فرصت پیشرفت علمی  
برای نیروهای انسانی مستعد در  
مناطق روستایی و دور افتاده.

۳. بهبود کیفیت تحصیلات عالی

۴. انتقال دانش و تکنولوژی با به  
کار گیری تجربه جهانی در راستای  
مساعد نمودن زمینه میان مؤسسه تحصیلات  
عالی خاتم النبیین جاغوری و  
موسسات تحصیلات عالی داخلی و  
خارجی در ساحه‌های مورد علاقه  
و ذیریط.

۵. پرورش وانکشاف استعداد  
های فکری و عملی محصلان در  
فراگیری دانش به طور نظری و  
عملی و ارتقای مهارت‌های کاری  
و اندوخته‌های علمی و نوآوری در  
رونده آموزشی و پژوهشی مؤسسه،  
برپایه مطالعات و اجرای تحقیقات  
علمی.

۶. ارائه‌ی خدمات قابلگی در  
روستاهای دور افتاده که بالاخص  
در ایام زمستان موج برج رنج بی‌شمار  
مردم می‌باشد.

## پ) فارغین دوره اول انتیوت علوم صحی خاتم النبیین جاغوری

در سال جاری باحوال و قوه‌ی الهی حدود ۴۰ نفر محصل در رشته‌ی قابلگی پس از  
کسب موفقیت‌های علمی و تجربی فارغ التحصیل گردیده و بعد از دریافت مدرک  
رسمی از سوی وزارت محترم صحت عامه برای خدمت به جامعه به عنوان عناصر فنی و  
فعال وارد بازار کار می‌شوند.

## چند نکته برای هموطنان بخصوص مردم شریف جاغوری

۱. دنیای امروز دنیای علم است و کاروان علمی بشریت باسرعت در حرکت است؛  
نگذارید فرزندان عزیزان از کاروان بشری باز ماند.

۲. داشمندان بزرگترین سرمایه‌ی هر جامعه‌اند؛ کاری کنید که که فرزنداتان در آینده  
عناصر مفید برای جامعه‌ی عزیز ما افغانستان بوده و باعث سربلندی شما والدین گرامی  
گردیده و همه اقوام و خویشاوندان به آنان مباراک نموده و افتخار نمایند.

۳. ریشه‌ی تمام فلاکت باری‌ها و نامنی در کشور جهالت است و دشمنان کشور ما با  
سوء استفاده از جهل بعضی از هموطنان ما آنان را ابزار ویرانی و تباہی و عقب ماندگی  
کشور در راستای اهداف شوم سیاسی و بین المللی و منطقه‌ای قرار داده‌اند؛ بنا براین  
برای عمران و آبادانی وطن عزیز ما افغانستان و برای پیدایش عقلانیت و شور علی با  
جهل مبارزه نمایید و فرزنداتان را تشویق و حمایت کنید تا سطح علمی خویش را بالا  
بریند تا دست دشمنان ازین خاک پاک کوتاه گردیده و امنیت و رفاه در کشور تأمین  
گردد.

۴. والدین گرامی به همان میزان که به فکر امور مادی و خورد و خوراک و کیف و کفش  
فرزندان شان هستند بیش از آن به امور معنوی و تربیتی و اخلاقی آنان همت گمارند زیرا  
انسان از دو بعد مادی و معنوی ترکیب یافته و انسانیت انسان در پرتو شکوفای بعد معنوی  
آن است.

## اولین جشنواره فارغین

# دانشکده‌ی اقتصاد

## و نگاهی کوتاه به چهار سال فعالیت این دانشکده

سید براطعلی نقوی، رئیس دانشکده اقتصاد و مدیریت

### الف) اهداف و برنامه‌های مقطع تحصیلی لیسانس:

#### ۱. تعریف مقطع تحصیلی لیسانس:

مقطع لیسانس اقتصاد و مدیریت شامل چهار نوع دروس اساسی، مضامین اختصاصی دروس اختیاری و مضامین عمومی است. محصلان می‌توانند پس از گذرندان موفقانه این دوره، لیسانس اقتصاد را از پوهنتون خاتم النبیین (ص) دریافت نمایند.

#### ۲. اهداف مقطع تحصیلی لیسانس:

-آشنا ساختن محصلان با مباحث مضامین علوم اقتصادی در زمینه‌های مختلف.

-تربيت افراد کارآمد با توانایی علمی که قابلیت تجزیه و تحلیل مسائل اقتصادی تجاری، بازرگانی و مدریتی افغانستان و جهان را داشته باشند و بتوانند در نهادهای اجرائی کشور مشمر واقع شوند.

-تامین نیروی انسانی عمومی کشور به ویژه وزارت اقتصاد، وزارت مالیه، سازمان‌های مرکزی و سایر وزارت خانه‌ها و دستگاه‌های اجرائی مربوط.

-آشنا ساختن محصلان با اندیشه‌های اقتصادی متفکران مسلمان و غرب.

-توانایی ساختن محصلان برای درک و تحلیل علمی و آکادمیک مسائل اقتصادی

-آشنا شدن محصلان با جدیدترین مباحث و اندیشه‌هایی که درباره اقتصاد و تجارت و بانکداری مطرح هست.

-آشنا ساختن محصلان با مبانی اقتصاد اسلامی

-توانایی ساختن محصلان در اندیشیدن در باب راه حل‌های مسائل

اقتصادی جامعه.

-زمینه ورود محصلان به دوره ماستری در گرایش‌های مختلف علوم اقتصادی.

برای رسیدن به اهداف فوق باید اصول زیر مورد توجه قرار گیرند:



### معرفی دانشکده

دانشکده اقتصاد و مدیریت پوهنتون خاتم النبیین شعبه غزنی در سال ۱۳۹۱ بر اساس حکم شماره ۴۵۹۰/۶۱۶۲ وزارت تحصیلات عالی دولت جمهوری اسلامی افغانستان در مقطع تحصیلی لیسانس آغاز به فعالیت نمود. در حدود ۳۵۵ نفر محصل از ولایات مختلف اعم از ذکور و انانث، در این دانشکده، در دو گروه روزانه و شبانه، در سمستر های مختلف دوم تا هشتم، مشغول به تحصیل هستند و با پایان هشت سمستر، اولین گروه از فارغ التحصیلان این دانشکده را در سال تحصیلی ۱۳۹۴ به جامعه نوبای علمی کشور تقدیم خواهیم کرد.

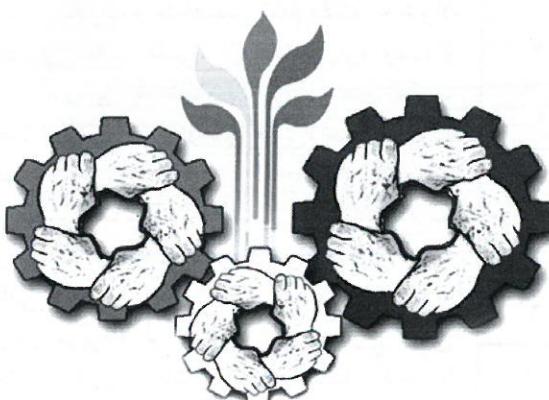
سیم خانم

سال چهارم

شماره یازدهم

خران ۱۳۹۴

سیم خانم



### ب) بر فرآمده های آینده دانشکده اقتصاد و مدیریت

۱. تداوم برگزاری کنکور و پذیرش محصل در هر سال تحصیلی در مقاطع گوناگون تحصیلی
۲. برگزاری دوره ماستری و دکتری به منظور ارتقای تخصص علمی محصلیان و نهادینه سازی علم و تخصص در کشور محصلیان و تحصیل در مراحل عالیه ماستری و دکتری.
۳. در صورت امکان، بورسیه محصلین به کشورهای دیگر رایزنی با نهادها، موسسات و ادارات جهت استخدام محصلین فارغ التحصیل.
۴. رایزنی با نهادها، موسسات و ادارات جهت استخدام محصلان فارغ التحصیل.
۵. تبادل استاد و محصل با مراکز علمی معتبر کشورها
۶. برگزاری سمینارهای علمی، محصلی، ملی در سطح بین المللی
۷. تهییه متون درسی علوم اقتصادی به تناسب نیازهای علمی و تحصیلی افغانستان
۸. حمایت های علمی و شغلی از فارغ التحصیلان مقاطع گوناگون، در قالب های مشاوره، پژوهشگری، استادی، خدمات علمی، سمینارها و همایش ها.

الف) اصل آزادی تفکر و تبادل نظر دائمی میان استاد و محصل در تمام مراحل تعلیمی

ب) مبادله گسترده اطلاعات علمی میان محافل آکادمیک داخلی و بین المللی.

ج) تعلیم و تعلم از سوی استاد و محصل به نحوی که زمینه تعلیم و تحقیق، تفسیر و تحلیل مسائل اقتصادی، تجاری و بانکی را هر په بیشتر فراهم سازد.

۳. نظام های درسی  
نظام درسی در این پوهنتون، بر اساس سیستم کریدت ارائه می شود هر کریدیت، شانزده ساعت درسی می باشد.

۴. کریدت های درسی  
تعداد کریدیت های درسی دوره لیسانس ۱۲۴ کریدیت

می باشد و محصلان برای تکمیل دوره تحصیلی و دریافت مدرک لیسانس، باید این تعداد واحد درسی را بگذرانند.  
از مجموع ۱۴۴ کریدیت ۱۳ کریدیت دروس اساسی، ۱۰ کریدیت دروس اختصاصی، ۱۰ کریدیت دروس اختیاری و ۲۰ کریدیت دروس عمومی می باشد.

۵. طول دوره  
طبق نظامنامه آموزشی پوهنتون، مدت تحصیل در این دوره حداقل چهار سال و حداقل شش سال است.  
محصل می تواند در هر سمستر حداقل ۱۲ و حداقل ۲۰ کریدیت انتخاب نماید.

## سیم خانم

سال چهارم  
شماره یازدهم  
خران ۱۳۹۴

۱۴

### ج) اساتید و اعضای هیئت علمی

دانشکده اقتصاد و مدیریت شعبه غزنی در طول چهار سال حیات علمی خود، علاوه بر داشتن اساتید معتبر و متخصص تمام وقت، به عنوان اعضای هیأت علمی، از اساتید پاره وقت و قراردادی نیز، به منظور بالا بردن سطح کیفیت آموزش‌ها و رفع نیازهای علمی، استفاده نموده است.

در بخش اساتید مدعو سعی می‌شود که در هر سمستر اساتیدی دعوت شوند که از تجربه کافی در تدریس و توانایی علمی نسبت به درس مربوطه و همچنین از مدارج عالی علمی برخوردار باشند. تعداد اساتید مدعو یا قراردادی در هر سمستر به تناسب نیاز علمی دانشکده متفاوت می‌باشد.

### ۵) تعداد محصلین دانشکده اقتصاد

سال ورودی	مجموعه	زن	مرد	گروه	سمستر	شماره
۱۳۹۱	۳۶	۴	۳۲	۱۳۹۱۱	هشتم	۱
۱۳۹۱	۴۲	۰	۴۲	۱۳۹۱۲	هشتم	۲
۱۳۹۱	۴۰	۱	۳۹	۱۳۹۱۳	هشتم	۳
۱۳۹۲	۳۶	۶	۲۸	۱۳۹۲۱	ششم	۴
۱۳۹۲	۳۶	۱	۳۳	۱۳۹۲۲	ششم	۵
۱۳۹۳	۴۴	۴	۴۰	۱۳۹۳۱	چهارم	۶
۱۳۹۳	۵۷	۱	۵۶	۱۳۹۳۲	چهارم	۷
۱۳۹۴	۳۶	۰	۳۶	۱۳۹۴۱	دوم	۸
۱۳۹۴	۳۶	۳	۳۳	۱۳۹۴۲	دوم	۹
۱۳۹۴	۲۴	۷	۱۷	۱۳۹۴۳	دوم	۱۰
مجموع		۲۸۳	۲۷	۳۵۶		

### تعداد محصلین فارغ در سال تحصیلی ۱۳۹۴

سال ورودی	مجموعه	زن	مرد	گروه	سمستر	شماره
۱۳۹۱	۳۶	۴	۳۲	۱۳۹۱۱	هشتم	۱
۱۳۹۱	۴۲	۰	۴۲	۱۳۹۱۲	هشتم	۲
۱۳۹۱	۴۰	۱	۳۹	۱۳۹۱۳	هشتم	۳



ایم خانم

## دانشکده فقه و حقوق

### و نگاهی کوتاه به چهار سال فعالیت این دانشکده

شاه ولی اصغری، رئیس دانشکده فقه و حقوق

#### معرفی دانشکده

دانشکده فقه و حقوق یکی از دانشکده های فعال و تأثیر گذار پوهنتون خاتم النبیین است، این دانشکده هم زمان با تأسیس پوهنتون خاتم النبیین در غزنی، در راستای پاسخ گویی به نیاز مندی های علمی و فرهنگی مردم علم دوست و فرهنگ پرور دیار سایی در ولایت غزنی در سال ۱۳۹۱ خورشیدی آغاز به فعالیت نمود و در طول چهار سال با استفاده از اساتید و کدر علمی توانمند، خدمات علمی و فرهنگی خویش را به انجام رسانیده است.

#### الف) اهداف و برنامه های مقطع تحصیلی دوره لیسانس

##### ۱. تعریف مقطع تحصیلی دوره لیسانس:

مقطع لیسانس فقه و حقوق شامل چهار نوع دروس اساسی (پایه) ۴۸ واحد، مضامین اختصاصی ۶۰ واحد، دروس اختیاری ۱۲ واحد و مضامین عمومی ۱۶ واحد است، محصلان می توانند پس از گذراندن موقعه ای این دوره، لیسانس فقه و حقوق را از پوهنتون خاتم النبیین (س) دریافت نمایند.

##### ۲. اهداف مقطع تحصیلی:

۲،۱ آشنا ساختن محصلین با مضامین حقوق در زمینه های مختلف؛  
۲،۲ تربیت افراد مؤثر و کار آمد با توانایی های علمی که قابلیت تجزیه و تحلیل مسایل حقوقی (در حوزه های مدنی، جزایی، بین الملل، حقوق بشر، حقوق بشر دوستانه و ...) را در حوزه داخلی و خارجی داشته باشند؛

۲،۳ تامین نیروی انسانی مورد نیاز در حوزه های مختلفی، مانند قضاآوات، وکالت، تقاضن و ...؛



### ب) فعالیت های دانشکده

۱. پیگیری مراحل آموزشی - تربیتی در طول دوره تحصیلی؛
  ۲. تنظیم دروس و هماهنگی با استاد مریبوطه؛
  ۳. برگزاری سمینارهای محصلی، جهت تقویت بنیه های علمی با رویکرد کارورزی؛
  ۴. هماهنگی و مشارکت محصلین در محکمه ولایت، با تاکید بر کاربردی کردن علم حقوق؛
  ۵. برگزاری محکمه تمثیلی و ...؛
  ۶. تصویب مونوگراف ها و تعین استاد راهنما برای محصلین؛
  ۷. ارائه مشاوره تحصیلی برای محصلین؛
- باتوجه به اهمیت رشته فقه و حقوق و زمینه های کاری که در جامعه دارد؛ محصلین، این رشته علمی را با نگاه به کاربردهای انتخاب می کنند. لذا ایجاب می کند که زمینه های کارورزی محصلین بیش از پیش بیشتر گردد، مانند برنامه های پژوهشی، دیدار از محاکم، برگزاری محکمه تمثیلی و ...

### ج) دوره فراغت

طبيعي است که بعد از چهار سال تحصیل، محصلانی که شوق و استعداد تداوم تحصیل را داشته اند، فراغت شان را جشن بگیرند. دانشکده فقه و حقوق در سال ۱۳۹۱ تعداد ۹۷ محصل و در سال ۱۳۹۲ در حدود ۴۰ محصل، در سال ۱۳۹۳ در حدود ۱۰۹ محصل و در سال ۱۳۹۴ در حدود ۱۳۱ محصل پذیرش نموده است. در مجموع حدود ۴۰۰ محصل مشغول به تحصیل اند که از جمع آنها حدود صد محصل در سال ۱۳۹۴ فارغ التحصیل خواهند شد.

۲. آشنا ساختن محصلین با اندیشه های حقوقی جهان اسلام و جهان غرب، به ویژه در حوزه حقوق بشر، حقوق بشر دوستانه و حقوق بین الملل؛

۳. با توجه به این که علم حقوق، یکی از علوم کاربردی در علوم انسانی است، توانمند سازی محصلین در حوزه های قضاوی، وکالت و قانون گذاری از اهداف مهم تلقی می شود.

برای رسیدن به اهداف فوق، برنامه های آموزشی و کاربردی زیر مورد توجه دانشکده قرارداده است:  
 ✓ استفاده از استاد توانمند، مجروب و دارای مدارک ماستری و دکتری، در حوزه تعلیم و تربیت؛  
 ✓ برگزاری نشست و سمینارهای علمی و محصلی؛  
 ✓ برگزاری محکمه تمثیلی جهت تقویت انگیزه محصلین با نگاهی علمی - کاربردی در رشته فقه و حقوق؛

### ۳. نظام های درسی

نظام های درسی در پوهنتون خاتم النبیین(ص)، بر اساس سیستم کریدت (واحد) ارائه می شود و هر کریدت شانزده ساعت درسی می باشد.

### ۴. کریدت های درس

تعداد کریدت (واحد) های درسی ۱۳۶ کریدت می باشد که مضامین اساسی (پایه)، اختصاصی، عمومی و اختیاری می باشد.

### ۵. طول دوره

بر اساس نظام نامه آموزشی پوهنتون، مدت تحصیل در این دوره حداقل چهار سال و حداقل شش سال است؛ محصل می تواند بر اساس توانمندی های خویش در هر سمستر (ترم) حداقل ۱۲ واحد و حداقل ۲۰ کریدت (واحد) انتخاب نماید.



## زمینه‌های کاری

محصلین علوم سیاسی، پس از فراغیری دوره آموزشی لیسانس می‌توانند در مقاطع ماستری و دکتری تحصیل نموده و یا اینکه به عنوان کارشناس مسائل سیاسی در ادارات، وزارت‌خانه‌ها، ولایات، نمایندگی‌های خارج از کشور، نمایندگی‌های پارلمانی، شوراهای ولایتی مشغول فعالیت‌های سیاسی شوند. همچنین با توجه به شرایط دموکراتیک امروزی کشور می‌توانند در فضای رسانه‌ها می‌توانند اقدام به روشن‌سازی و جهت‌دهی افکار عمومی نمایند. از این گذشته، یک محصل تحصیل کرده در رشته علوم سیاسی می‌تواند به عنوان یک استاد پوهنتون به کار آموزشی پرداخته و یا در حوزه تخصص خود اقدام به تحقیقات و پژوهش‌های مربوط به علوم سیاسی نمایند.

## دانشکده علوم سیاسی

## و نگاهی کوتاه به چهار سال فعالیت این دانشکده

حاجی محمد رحیمی رئیس دانشکده علوم سیاسی



## معرفی دانشکده

دانشکده علوم سیاسی یکی از دانشکده‌های فعال و موثر پوهنتون خاتم النبین (ص) است. این دانشکده همزمان با تاسیس پوهنتون خاتم النبین در غزنی در سال ۱۳۹۱ شروع بکار نمود و در طول این چهار سال، با استفاده از اساتید معتبر و توانمند توانسته خدمات علمی و تربیتی موثری را به انجام برساند.

انتظار می‌رود که محصلین علوم سیاسی با گذراندن یک دوره تحصیلی موفق بتوانند با درک دقیق مفاهیم اساسی سیاست، تصویر روشنی از شرایط خود، جامعه و نظام سیاسی بدست آورده و اطرافیان خویش را نیز در روشنایی بیشتری قرار داده و در برابر نارسایی‌های جامعه و سیاست اقدامات فکری و عملی اصلاحی و لازم را به انجام برسانند.

## دوره تحصیل

دوره تحصیل در رشته علوم سیاسی چهار سال را در بر می گیرد. برخی از محصلین که در سمسترهای مختلف اوسط عالی کسب نمایند، امکان فراغت بعد از هفت سال را دارند. امروزه، بسیاری باور دارند که بعد از فلسفه، علوم سیاسی مادر علوم است. زیرا برنامه های درسی علوم سیاسی ترکیبی از دانش های مختلف جامعه شناسی، روانشناسی، زبان انگلیسی، ریاضیات، مطالعات اسلامی، کلیات اقتصاد، بخش هایی از حقوق، اندیشه های سیاسی اسلامی و غربی، تاریخ معاصر افغانستان و تاریخ تحولات سیاسی و اجتماعی افغانستان و.... می باشد.

برنامه لیسانس علوم سیاسی شامل ۱۳۶ کریدت ساعت می شود که برای فارغین صنف دوازده لیسه ها تطبیق می شود. از این که رشته علوم سیاسی دارای ماهیت چند رشته ای است، موقیت در تحقق اهداف آموزشی این دوره متوقف بر آشنایی نسبت به تعدادی از زمینه های علمی است. از این رو، مجموعه کریدیت های درسی این رشته به چهار دسته تقسیم می شود:

- مضامین اساسی و پایه به تعداد هفده کریدیت؛

- مضامین اختصاصی اجباری به تعداد نود و دو کریدیت؛

- مضامین اختصاصی اختیاری به تعداد یازده کریدیت؛

- مضامین عمومی به تعداد شانزده کریدیت که جمع کل کریدیت ها حدود صدوسی و شش کریدیت می شود.

## اولین دور فراغت

دانشکده علوم سیاسی در سال های ۹۱، ۹۲، ۹۳ و ۹۴ در رشته علوم سیاسی جذب محصل داشته و اینک تعداد کل محصلین مشغول به تحصیل در این دانشکده ۲۰۷ نفر می باشد. گروه ۹۱۱ تعداد ۲۳ نفر، گروه ۹۱۲ تعداد ۳۴ نفر، گروه ۹۱۰ تعداد ۲۷ نفر، گروه ۹۲۱ تعداد ۱۱ نفر، گروه ۹۳۱ تعداد ۱۹ نفر، گروه ۹۳۲ تعداد ۴۰ نفر، گروه ۹۴۲ تعداد ۳۲ نفر و گروه ۹۴۱ تعداد ۲۱ نفر است.

از این تعداد، امسال که شاهد فراغت تعدادی از این محصلین در مقطع لیسانس هستیم، در نتیجه از دانشکده علوم سیاسی تعداد ۵۷ نفر فارغ می شوند.

## سیم خشم

سال چهارم  
شماره بازدهم  
خرزان ۱۳۹۴



## فعالیت های دانشکده

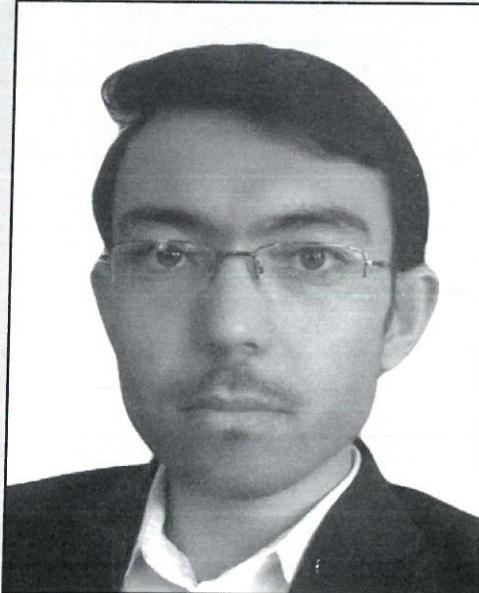
۱. پیگیری مراحل آموزشی و تربیتی در طول دوره تحصیلی؛
۲. تنظیم دروس و هماهنگی آنها با استاد مریوطه؛
۳. برگزاری سمینارهای علمی به عنوان حکومت اسلامی با نگاهی به آیات سیاسی قرآن؛
۴. انتشار ویژه نامه پیام خاتم از محصول سمینار علمی دانشکده علوم سیاسی؛
۵. انجام مشاوره های تحصیلی و شنیدن مشکلات محصلین علوم سیاسی و دادن راه حل؛
۶. پیگیری و برنامه ریزی مونو گراف های محصلین سمستر هشتم؛ از کارهای اداری گرفته تا انتخاب موضوع و تصویب و مراحل مختلف آن؛
۷. برگزاری سمینارهای داخل صنف در موضوعات تعیین شده مرتبط با درس و ترویج فرهنگ کتابخوانی،
۸. آمادگی برای برگزاری سمینار اصلی ویژگی های حکومت اسلامی با نگاهی به آیات سیاسی قرآن در سطح کلان و در حضور شخصیت های ولایتی و دولتی؛
۹. برگزاری پیش نشست سمینار «افغانستان و فرایند جهانی شدن در هزاره سوم» در سطح داخلی پو هنون خاتم غزنی که در واقع، مثل سمینار قبلی حالت پیش نشست دارد. در این سمینار مقاالت های زیادی از سوی محصلین به دانشکده رسیده و تعدادی از آن در سمینار ارایه گردید. این مقالات به ضمیمه مقالات ارائه شده در نشریه پیام خاتم چاپ می شود.
۱۰. برگزاری جلسات توجیهی در میان استاد دانشکده علوم سیاسی مبنی بر ارتقای کیفیت تدریس و شیوه های آموزشی.
۱۱. تشکیل کارگروهی از محصلین علوم سیاسی برای تحقیقات و مطالعات علمی در موضوعات سیاسی. دانشکده علوم سیاسی همواره براین اصل معهود است که آموزش را همراه با پژوهش و تحقیق سرلوحه سیاست خویش قرار داده و فرهنگ تک ساختی آموزش را به آموزش همراه با کتابخوانی و تحقیق تبدیل نماید.
- براین اساس در هر سمستر مصمم است سمینار هایی را در موضوعات کاربردی مورد نیاز جامعه برگزار و بدین ترتیب زمینه را برای مشارکت علمی محصلین به عنوان یک پراکتیس فراهم نماید، تا با استفاده از این شیوه ظرفیت های علمی آنان را افزایش بدهد.



# اولین فراغت محصلین

## و نگاهی کوتاه به چهار سال فعالیت امور محصلان

سید عقیل فاطمی مدیریت عمومی امور محصلان



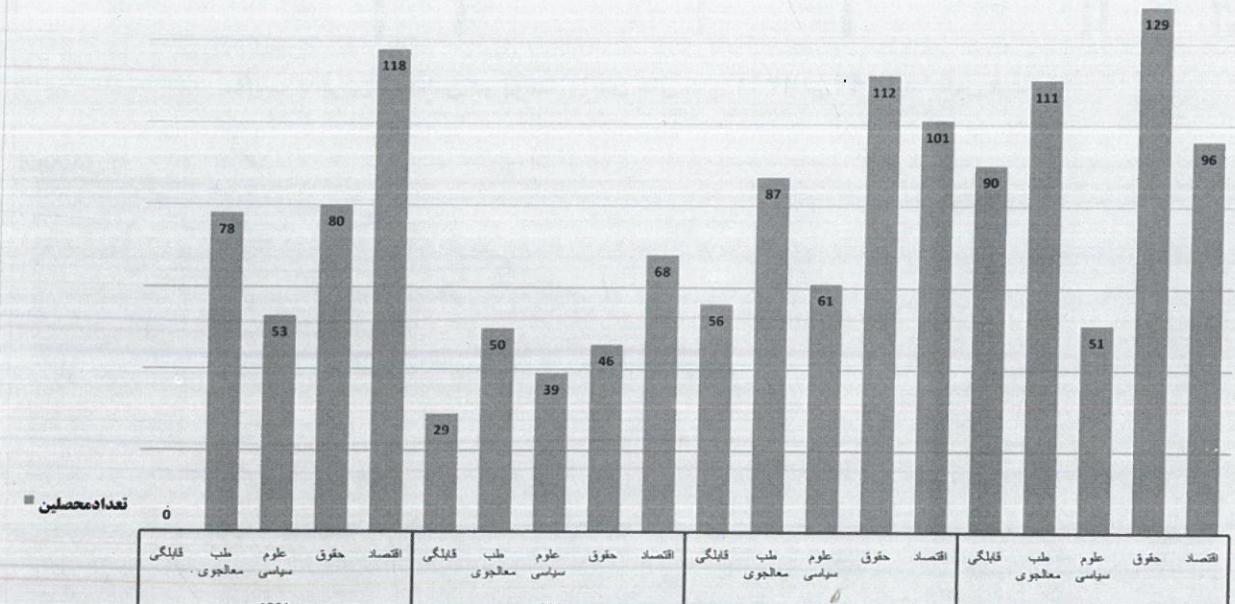
بیان ختم

● بوهمنون  
● خاتم النبیین (ص)  
● شیعه غرضی

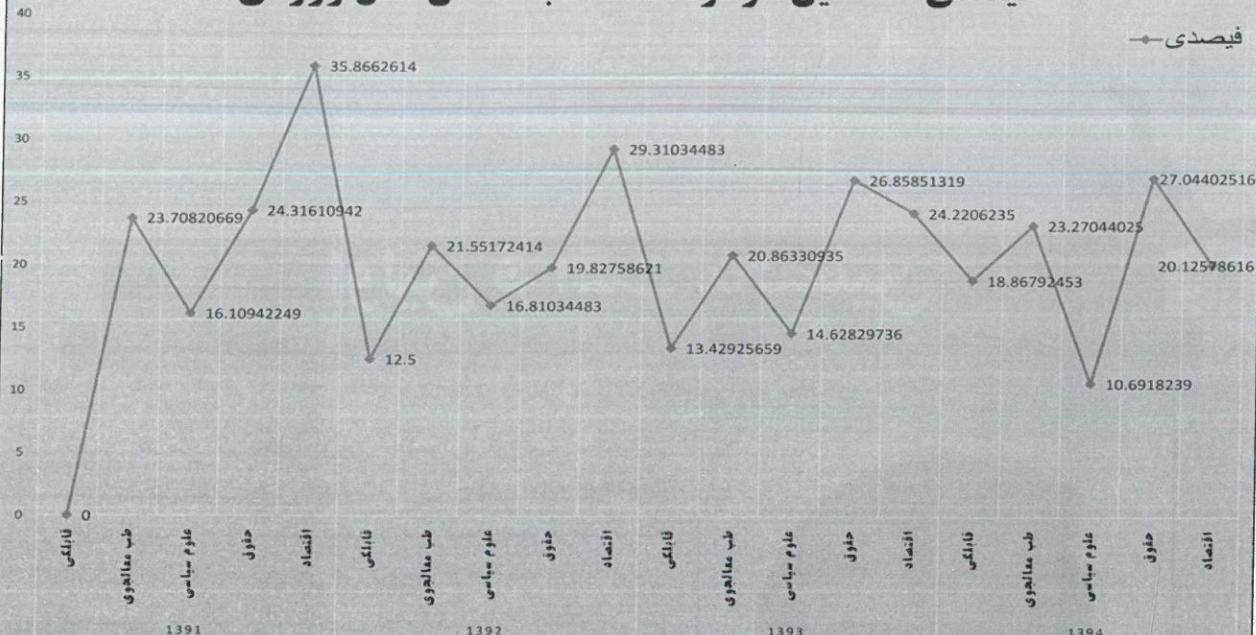
۱۹

ضمون عرض تبریک، اولین جشنواره فراغت محصلین عزیز، در این بخش فعالیت های چهار ساله پوهنتون خاتم النبیین (ص) به شکل نمودار موردن بررسی قرار گرفته است، آمار محصلین در هر سمستر و مقایسه های پذیرش محصلین در هر سال، تعیین فیصدی تعداد محصلین در هر سال به تفکیک جنسیت که در سال اول تعداد انان کم و در سال های بعدی رشد چشمگیری داشت. این امر میزان اعتماد مردم را نسبت به این مرکز علمی می رساند. بررسی اوسط مجموعی نمرات در هر سمستر و مقایسه بین اوسط کلی دانشکده ها در چهار سال و در نمودار فارغین رشته های فقه و حقوق، علوم سیاسی و اقتصاد از لحاظ فیصدی فارغین دانشکده های علوم سیاسی، اقتصاد و مدیریت و حقوق، به بررسی گرفته شده است.

### تعداد محصلین در هر دانشکده به تفکیک سال ورودی



## فیصدی محصلین در هر دانشکده به اساس سال ورودی



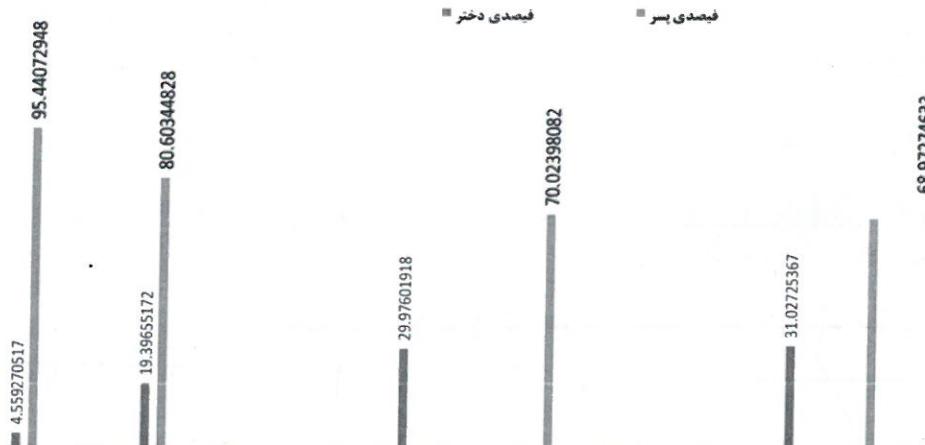
## فیصدی پسر و دختر به اساس سال ورودی

سیم خواهر

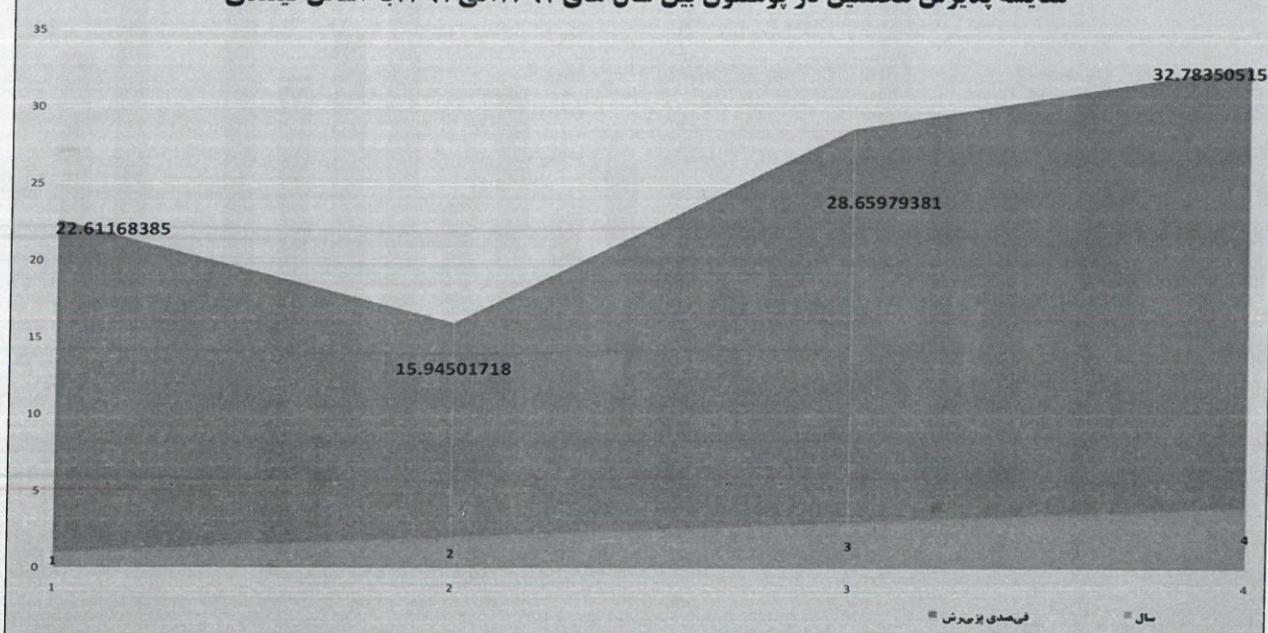
سال چهارم  
شماره بیانیه  
۱۳۹۴  
خران



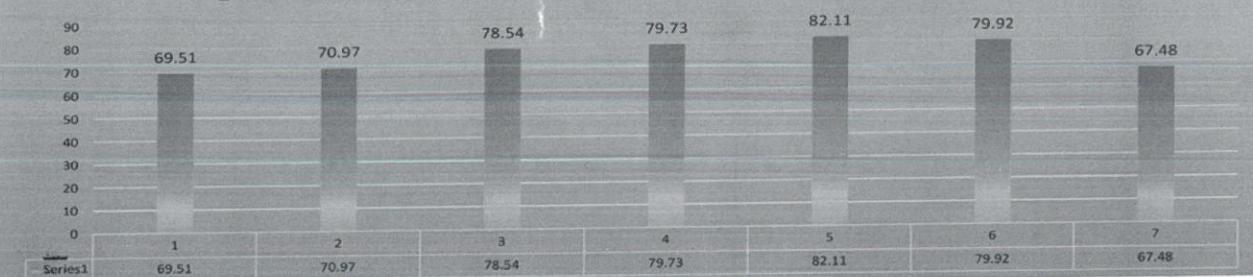
۲۰



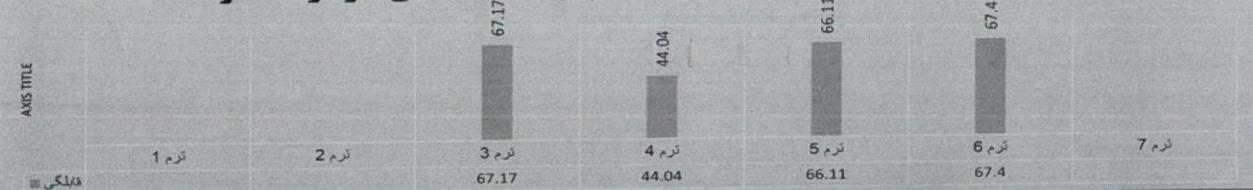
## مقایسه پذیرش محصلین در پوهنتون بین سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۴ به اساس فیصدی



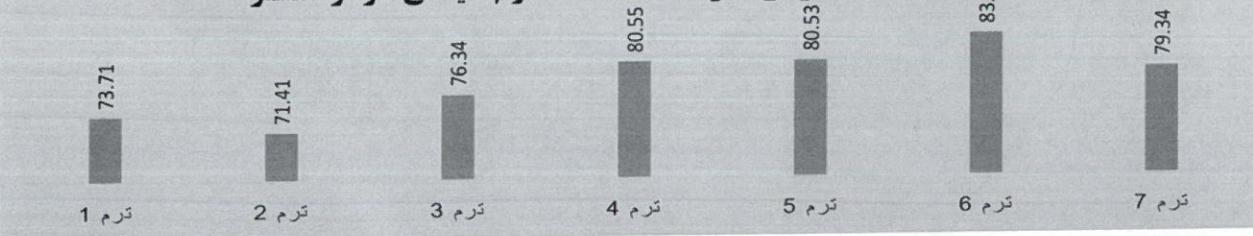
### مقایسه اوسط مجموعی نمرات دانشکده طب معالجی در هر سمستر



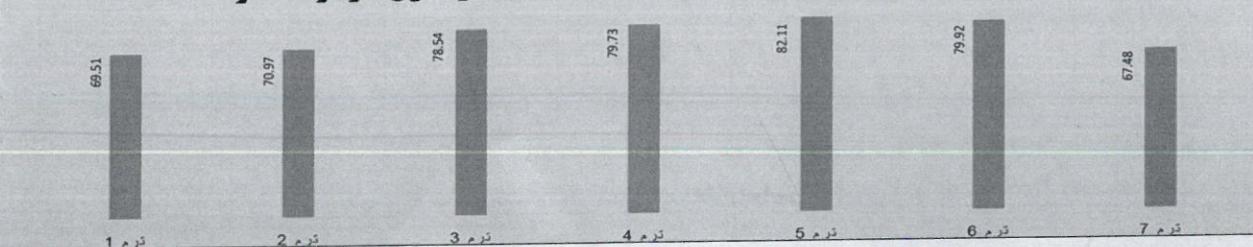
### مقایسه اوسط مجموعی نمرات دیپارتمنت قابلگی در هر سمستر



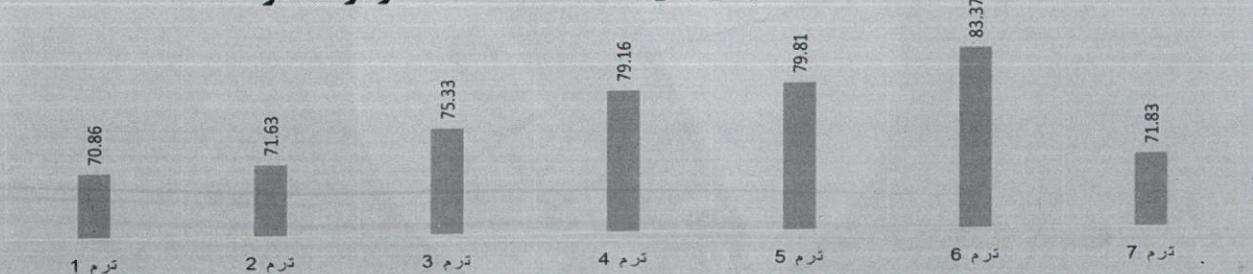
### مقایسه اوسط مجموعی نمرات دانشکده علوم سیاسی در هر سمستر



### مقایسه اوسط مجموعی نمرات دانشکده فقه و حقوق در هر سمستر



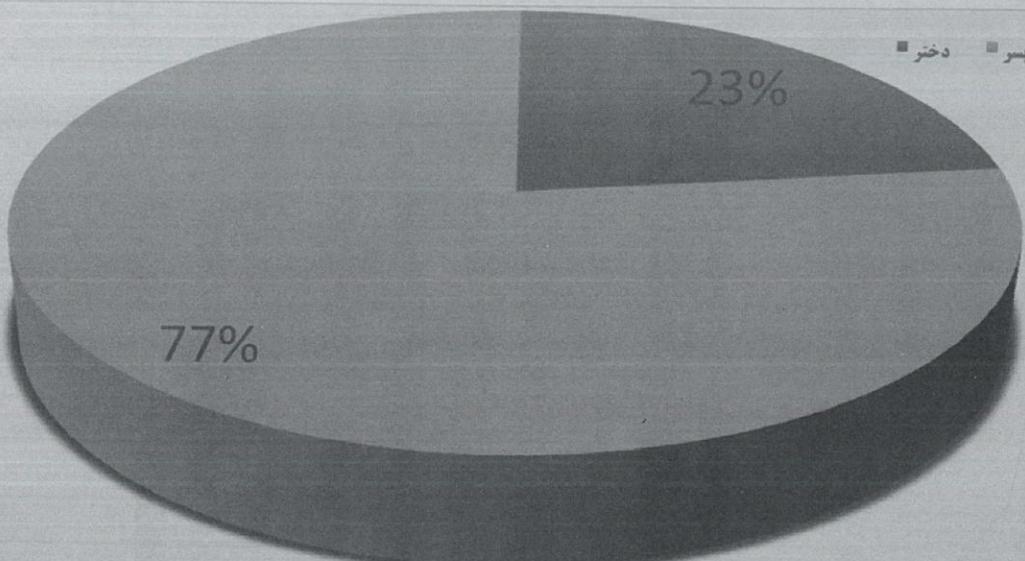
### مقایسه اوسط مجموعی نمرات دانشکده اقتصاد در هر سمستر



### مقایسه اوسط مجموعی نمرات بین تمام دانشکده ها



## فیصدی مجموعی پسر و دختر در پوهنتون

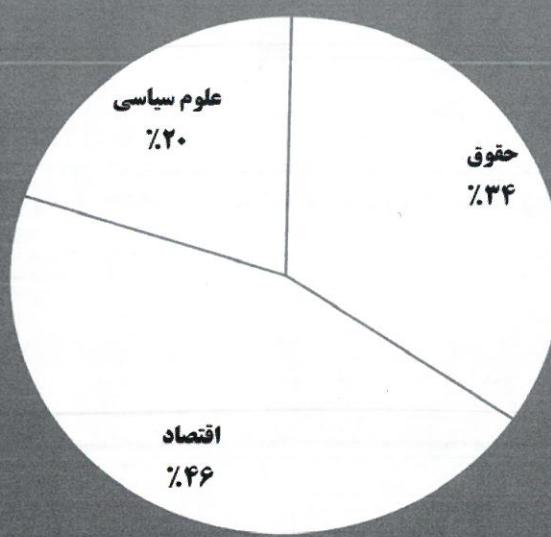


سیم خانه  
سال چهارم  
شماره بازدید  
۱۳۹۴ خرداد



۲۲

## فیصدی فارغین بین دانشکده های فقه و حقوق، علوم سیاسی و اقتصاد



۱. تعداد فارغین رشته اقتصاد ۱۱۷ نفر
۲. تعداد فارغین رشته حقوق ۹۰ نفر
۳. تعداد فارغین علوم سیاسی ۵۷ نفر

به بجهانه فراغت

دست نویشهای اساتید



## علم را پایانی نیست



### فارغ‌التحصیلی اموی است شکلی و نه رسمی

محمد داود حسینی<sup>۱</sup>

ن والقلم وَمَا يُسْطِرُونَ.

اگر به صورت تاریخی-روندی دوره های مختلف زندگی اعم از سنی، شغلی، تحصیلی و آموزشی را بررسی کنیم می بینیم که همیشه هر دوره‌ای پس از آغاز در نقطه‌ای به سرانجام می‌رسد و دوره‌ای دیگر شروع می‌شود.

در این میان یکی از مهمترین دوره‌های زندگی دوره‌ی تحصیل است، که در آن تحصیلات دانشگاهی از مهمترین دوران خواهد بود که در آن جهت گیری‌های فکری و شغلی افراد مشخص می‌شود، پس مهم، چگونگی نگرستن به این دوره خصوصاً دوره فارغ‌التحصیلی است. اگر طبق فرموده پیامبر گرامی اسلام نگاه کنیم که می‌فرماید: اطلبوا العلم من المهد الى اللحد، خواهیم داشت برای محصل چیزی تحت عنوان فراغت از تحصیل بی معنا است، زیرا وی در همه حالات در حال آموختن است.

بر این اساس از طرف دیگر می‌توان گفت فارغ‌التحصیلی امری شکلی است و نه رسمی، زیرا فراغت از یک دوره تحصیلی زمینه‌ای است برای گذار به دوره یا دوره‌های دیگر در مقاطع بالاتر. در همین راستا فارغ‌التحصیل موفق کسی است که در دوران تحصیل نه عرفابلکه واقعاً محصل بوده باشد، به این معنا که پس از پایان یک مقطع دانشگاهی آمده مطالعات تخصصی تر در مقاطع بالاتر شده باشد، و به عبارت دیگر دوره فارغ‌التحصیلی را همچون سکویی ببیند که زمینه انتقال وی به سطوح بالاتر باشد.

امید است که همه مان محصل واقعی بوده باشیم و دانش را با هدف کسب دانش دنبال کنیم و پس از گذار از مقاطع مختلف تحصیلی در رشته خود متخصص تر و صاحب نظر تر شویم. موفق و پیروز باشید.

۱. ماستر روابط بین الملل و استاد در دانشکده علوم سیاسی

قرآن کریم توصیه نموده است، فاذا فَرَغْتَ فَانْصِبْ، وقتی از یک کار فارغ شدی به کاری دیگر پرداز، در نظام علمی و اکادمیک فارغ‌التحصیلی، فراغت کامل از تحصیل نیست، بلکه عبور از یک مرحله و شروع به مرحله ای دیگر از زندگی است، پس باید همواره در کسب علم و دانش تلاش نمود و خدمت به مردم و جامعه جزء هدف اصلی یک محصل باشد.

محصل نباید در علم اندوزی دریک مرحله و جایگاه اکتفاء کند، زیرا علم را پایانی نیست، باید تلاش برای مراحل بالاتر و مقاطع دیگر انجام داد، همان گونه که پیامبر گرامی اسلام می‌فرماید «زَكْهَارَهُ تَأْكُورَ دَانِشَ بِجُوَيٍّ» باید علم اندوزی را دنبال کرد. محصلین که امروز فارغ می‌شوند امید امروز و آینده کشور هستید، جامعه که در او علم و دانش نباشد، تاریکی و جهل حاکم خواهد بود، برای زدودن جهالت و آگاهی مردم بهترین گزینه توana ساختن علمی جوانان آن جامعه می‌باشد.

به عنوان یک معلم و استاد برای ما، بنیار جای افتخار و مسرت است که در بزرگترین مرحله زندگی شما جوانان شریک هستیم و موفقیت ارزشمند شما را جشن گرفته ایم.

باور داریم با توجه به جایگاه بلند علم و دانش در تفکر اسلامی و دینی ما و با توجه به نقش بزرگ علم و دانش در ترقی و پیشرفت جوامع بشری، بزرگترین جشن برای یک انسان، جشن از مقام علم و دانش، محصل و معلم است.

زیرا بزرگترین ارزش در دیدگاه دینی ما علم است و بزرگترین سرمایه یک مملکت عالم، محصل و دانشمند است.

## پوھنتون خاتم‌البیین (ص) مظہر پیشرفت و تعالی

سید محمد تقی هاشمی<sup>۱</sup>

در نگاه اسلام علم و معرفت معیاری است که نیاز به عقل و عقلاًنیت انسان را تأمین می‌کند. خداوند در باره اهمیت این معیار می‌فرماید: «آیا کسانی که می‌دانند با کسانی که نمی‌دانند، برابراند؟ همانا صاحبان خرد متذکر می‌شوند» (زم: ۱۹) آیه ای یادشده صاحبان علم را به «اولو الالاب» یعنی دارندگان عقل و خرد متسب می‌کند. کسب و طلب علم از شعائر اساسی اسلام است که به روش‌های گوناگون به آن سفارش شده است. در آیه ای دیگر می‌فرماید: «خدا کسانی را که ایمان آورده اند و کسانی را که علم به آنان داده شده است به درجاتی ارتقای مقام می‌دهد» (مجادله: ۱۱). این آیه دانشمندان با ایمان را بر دیگر مومنان برتری داده است. در اهمیت علم به عنوان یک معیار برای پیشرفت و توسعه انسانی همین بس که حضرت ابراهیم آن را به عنوان علت لزوم متابعت پدر از خود بیان نموده است (مریم: ۴۳) در تعریف انسان پیشرفته به معنای واقعی، توجه به این نکته لازم است که غایت دینداری (عبادت به تمام معنای کلمه) رسیدن به معرفت است. «وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ» (ذاریات: ۵۶). که در کتاب‌های حدیثی معنای «لیعبدون» به «لیعرفون» تفسیر شده است و در ادامه حدیث قدسی: «كَنْتَ كَنْزًا مَخْفِيًّا فَأَحْبَيْتُ أَنْ أُعْرَفَ، فَخَلَقْتُ الْخَلْقَ لِكَيْ أُعْرَفَ» آورده شده است. (شیرازی، ۳: ۱۳۸۲، ۱۱۹)

از نظر اسلام علمی سعادت آفرین و موجب رستگاری است که با معرفت همراه باشد و جنبه‌های شناختی و معرفتی انسان را افزایش دهد. همراه با تحول و اصلاح انسان، فضایل اخلاقی و معنوی را برای او به ارمغان آورد. این علم مشتمل بر علوم متعارف، در زمینه کشف رازهای طبیعت و معرفت به خالق، خودشناسی، شناخت اسباب سعادت، خوشبختی دنیا

<sup>۱</sup>. دکترای اقتصاد اسلامی و استاد در دانشکده اقتصاد و مدیریت

و آخرت و شیوه بهره برداری از امکانات دنیاست. به بیان دیگر، منظور از علم و سطح تحصیلات در نگاه متعارف دنیای غرب، متغیر آموزش و سطح سواد افراد جهت نشان دادن میزان دستیابی مردم به سطوح دانش است، در حالی که در نگاه موردنظر اسلام دانش، تنها شرط لازم (نه کافی) برای وصول به علم و معرفت است و برای ارتقاء سطح معرفت افراد؛ آنان را به تدبیر و تفکر و تعلق در آیات الهی دعوت می‌کند. با این بیان و در این منظمه فکری فراغت از تحصیل معنا نداشته بلکه ایستگاهی است برای تداوم بخشیدن جریان کسب علم و دانش در رشته خاص و در محدوده کوچکتر اما با عمق بیشتر، که همان تخصص گرایی است. کسب علم و دانش، تحقیق و پژوهش در عرصه‌های مختلف برای پیشرفت یک افغانستان آزاد و آباد باید به عنوان یک فرهنگ، خودش را در عرصه‌های گوناگون فرد فرد کشورمان مبتلور سازد. پوھنتون‌ها و مراکز تحصیلی و از جمله پوھنتون خاتم‌البیین (ص) که در رأس آن افراد مختص‌الخصوص، پژوهشگر و در عین حال دلسوز و با ایمان قرار دارد؛ زمینه و بستر این فرهنگ سازی را در عرصه‌های گوناگون فرد فرد کشورمان مبتلور سازد. پوھنتون‌ها و مراکز تحصیلی و از جمله پوھنتون خاتم‌البیین (ص) که در رأس آن افراد مختص‌الخصوص، پژوهشگر و در عین حال دلسوز و با ایمان قرار دارد؛ زمینه و بستر این فرهنگ سازی را در عرصه‌های گوناگون فرد فرد کشورمان مبتلور سازد. پوھنتون‌ها و مراکز تحصیلی و از جمله پوھنتون خاتم‌البیین (ص) که در رأس آن افراد مختص‌الخصوص، پژوهشگر و در عین حال دلسوز و با ایمان قرار دارد؛ زمینه و بستر این فرهنگ سازی را در عرصه‌های گوناگون فرد فرد کشورمان مبتلور سازد. پوھنتون‌ها و مراکز تحصیلی و از جمله پوھنتون خاتم‌البیین (ص) که در رأس آن افراد مختص‌الخصوص، پژوهشگر و در عین حال دلسوز و با ایمان قرار دارد؛ زمینه و بستر این فرهنگ سازی را در عرصه‌های گوناگون فرد فرد کشورمان مبتلور سازد.

## فراغت از مقطع لیسانس به معنای باز نشستگی تحصیلی نیست حاجی محمد رحیمی<sup>۱</sup>

### دانش اندوزی فراغت ندارد!

دکتر محمد حسین عرفانی<sup>۱</sup>

در ابتدا جشن اولین دوره فارغ التحصیلی محصلین پوھنتون خاتم النبیین (ص) غزni را به همه اساتید گرانقدر و مجاهدین راه علم و دانایی بویژه ریس محترم پوھنتون جناب استاد حبیبی و به همه دانش اموختگان سخت کوش که سند افتخار چهار سال تلاش در راه کسب دانش را به دست آورده اند، و به خانواده های محترم شان از صمیم قلب تبریک باد می گوییم و درود بر شما! دوستان دانش آموخته، شما برای شروع فصل جدید از زندگی آماده می شوید تا وارد عرصه خدمت به جامعه شوید مطمینا در این راه با موافع، دل شکستگی و مشکلات بسیار برخورد خواهید کرد ولی به یاد داشته باشید که تنها راه حل ان ایستادگی و مقاومت در برابر ان است و بر آن عقیده باشید که همیشه برای هر مشکل یک راه حل وجود دارد و باید برای رسیدن به آن هیچ وقت نامید نشوید. یک انسان نمی تواند بدون تجربه و اشتباه، زندگی را طی کند. بنابراین تحمل کنید و با تدبیر و تفکر پیش بروید و مطمئن باشید با اتکا به خداوند و دانست های خود موفقیت را بدست خواهید آورد.

کشور ما با مشکلات فراوان روبرو است و همه ما باید خود را در قبال آن مسئول بدانیم و همه با هم در جهت رفع مشکلات تلاش کنیم و در این میان شما عزیزان دانش آموخته با وارد شدن به بطن جامعه، تلاش و خوبی های استادانتان را جبران کنید، سرچشم و مبلغ وحدت، برادری، ایستادگی در مقابل افراط گرایی و طرفداری از شایسته سالاری و اعتدال باشید.

برای موفقیت و ترقی همیشه محصل بمانید چون دانش اندوزی فراغت ندارد. و برای آنکه باقی بمانید و پیشرفت کنید، شما باید آموزش و یادگیری را در طول عمر همراه خود داشته باشید.

و در نهایت باید به یاد داشته باشید، جایگاهی که الان به آن دست یافته اید، مديون زحمات و دلسوزی های بی منت پدر، مادر، و استادانی می باشد که وجودشان مصدق بی ریای سخاوت است.

دعا می کنم هرجا که باشید، گام هایتان استوار، نفس های تان پر طنین، صدایتان رسما و اندیشه های تان جاویدان باد!

دوران تحصیل از دوره های طلایی عمر انسان به شمار می رود. محصل در تمام دوره، ضمن این که با اساتید مختلف آشنا می شود، از نحوه رفتار، اخلاق، شیوه تدریس و محتوای تدریس او نیز متأثر می شود. از قدیم گفته اند که زندانیان خود نیز زندانی است؛ مطابق این قاعده عرفی، در تمام چهار سال تحصیل محصلین پوھنتون خاتم النبیین شعبه غزni، ما نیز خاطرات تلخ و شیرین دوره تحصیل آنها را یکجا احساس کردیم.

چهار سال تحصیل با دیالوگ ها و سوالات گوناگون محصلین به پایان رسید که همگی برای من دنیای از خاطرات بود. اینک در آستانه فراغت این محصلین هستیم و با این فراغت به آنان می گوییم که یک مقطع از تحصیل با تمام مشکلات به پایان رسیده و اینک همگی در جشن آن خوشحال هستیم. اما باید یاد آور شد که فراغت از مقطع لیسانس نه تنها به معنای باز نشستگی نیست بلکه شروع دوره بالاتر و تلاش بیشتر در راه ارتقای ظرفیت علمی است. پس تمام سال های تحصیل و فراغت محصلین مبارک.

۱. ماستر طب معالجوی و رئیس دانشکده علوم سیاسی

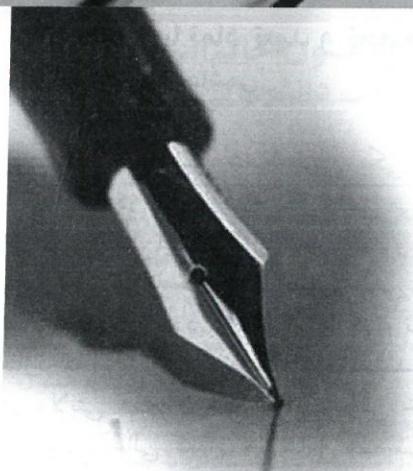
۱. ماستر علوم سیاسی و رئیس دانشکده علوم سیاسی

## دو تصویر متعارض

دکتر سید طاهر عرفانی<sup>۱</sup>

آغاز فصل بهار، آغاز فصل تغییر و تحول، آغاز فصل زیبایی‌ها و سبزه‌زارها و آغاز تجربه جدید بود. روزهای اول سال ۱۳۹۴ بعد از مدت مديدة بازهم در دیار سنایی وارد شدم. به منزل تازه‌ای در این سفر رسیدم؛ منزلی که باید برای مدتی در آنجا اقامت کنم و مثل دفعه‌های قبل که برای بیرون شدن از آنجا لحظه شماری می‌کردم، نبود. این بار باید می‌ماندم و دوستان جدیدی را تجربه می‌کردم. زادگاهم، جایی که در آن رشد کردام و بزرگ شده‌ام، امادست تقدیر مرا برای مدت زیادی جایی دیگر بردا. حال که وارد این شهر شده‌ام دو احساس متعارض در من شکل گرفته: احساس شادمانی و شعف و سرور و خوشحالی. و احساس ترس، دلهره و غربت. ساعت یازده قبل از ظهر است و وارد خوابگاه اساتید دانشگاه خاتم‌النبیین می‌شوم. با دوستان معارفه‌ای صورت می‌گیرد. ساعت یک باید در صنف بروم. خسته‌ام از سفر طولانی که داشتم ولی احساس سرور دارم از این که با دوستان جدید اشنا می‌شوم. احساسی گنگ و مبهم در من شکل می‌گیرد که از جهت بنیه علمی چگونه خواهد بود. قلبم تندرند می‌زند و نفس ها به شماره می‌افتد. لحظات و دقایق به کنده پیش می‌رود و من منتظرم که زودتر با محصلین جدید آشنا شوم و آنها را ارزیابی کنم. ساعت به یک نزدیک می‌شود به سوی دانشکده حرکت می‌کنیم و منتظر لحظه‌ای هستم که وارد صنف شوم. لحظه‌ای موعد فرارسید و با راهنمایی ریاست دانشکده وارد صنف شدم. نگاه‌ها غریب و نامأتوس. چهره‌ها نا آشنا، احساس غریبی من در آن جمع، نگاه‌های سنگین محصلین به طرف من و سکوت مطلق که حکمفرما شده است. لحظاتی نفس عمیق می‌کشم و سکوت می‌کنم و شاهد نگاه‌های سنگین اما مشتاق و علاقه‌مند به دانش و علم هستم. به حرف زدن شروع می‌کنم. گوش‌های مشتاق شنیدن حرف‌های جدید و سخنان جدید را احساس می‌کنم. معارفه‌ای صورت می‌گیرد و از ارزش علم و دانش و نیاز کشور مان به آنها سخن می‌گویم. پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیکی جایگاه کشور افغانستان را مطرح می‌کنم و محصلین با تمام اشتیاق و علاقمندی گوش می‌دهند و یادداشت بر می‌دارند. نود دقیقه گذشت و ما درس مان را توانستیم شروع کیم. تصویر جدید، برخلاف تصویر قبل، برایم از آنها شکل گرفت. تصویری که

۱. دکتری علوم سیاسی و استاد در دانشکده علوم سیاسی



عطش علم آموزی و دانش پژوهی در وجود آنها ملموس بود. احساس شادی و خرسنده ام از این بود که مجموعه‌ای جدید و پرانرژی و متعهد با تحصیلات خوب وارد جامعه افغانستان می‌شوند و برای بازسازی این کشور جنگ زده دست به کار می‌شوند. نیروهای خدوم و مومن و متقی و زمانشناس که نیاز شدید جامعه افغانستان به ان گونه نیروها احساس می‌شود. احساس اندوه و حسرت از این جهت بود که دیگر با آن عزیزان نیستم. پایی صحبت‌های صمیمانه آنها نمی‌نشینم. توفیق گوش دادن به سمینارهای جذاب و علمی آنها را ندارم. چهره‌های متبسم و پرانرژی آنها را که به آدم ارژی مضاعف می‌بخشید را نمی‌بینم.

محصلین عزیز دانشگاه خاتم‌النبیین<sup>(۱)</sup> مخصوصاً محصلین علوم سیاسی صمیمانه ترین تبریکات و تمنیات خود را به محضر تک تک شما عزیزان و خانواده‌هایتان تقدیم می‌کنم. آرزو موفقیت‌تان را در طی نمودن تحصیلات تکمیلی دارم. افغانستان بیش از همیشه محتاج نیروهای متعهد و دلسوز چون شما خوبیان هست. پس دست به دست هم دهیم و برای آبادانی این کشور عزیز فارغ از همه مسائل تلاش بی وقفه داشته باشیم. با ارزوی بهترین‌ها برای تک تک شما خوبیان.

## فراغت و افزایش حقوق و وظایف<sup>۱</sup>

غلام رضا شفق<sup>۱</sup>

فراغت به معنای جدایی از تحصیل و تعلیم در اسلام وجود ندارد، چرا که مسلمان موظف است از گهواره تا گور دانش بجاید. بعد از فراغت باید علاوه بردانش افزایی در کسب مهارت و تطبیق پلان های عملی نیز بکوشد و جامعه را از ثمره تحصیل و تعلم و اندوخته های انباشته شده در دوران تحصیل بهره مند گرداند. پس فراغت به معنای عبور از یک مقطع زندگی و ورود در مقطع دیگر می باشد.

اما پرسش این است که این مرحله چه تفاوتی با مرحله قبل دارد؟ در جواب می توانیم بگوییم که فراغت به معنای کسب توفیق در یک مرحله زندگی و اتمام مرحله دشوار کسب تعلم و تعلم است؛ چرا که پایان یافتن تحصیلات متعلم، جامعه، خانواده او و جامعه علمی را امیدوار می سازد که یک نیروی ورزیده و تعلیم دیده و دارای توانمندی های علمی به جمعیت مملکت افروزده شود و کاروان علم، ترقی و شکوفایی مملکت را در یکی از عرصه ها به حرکت درآورد و چرخ زندگی را در شکل مترقبی تربه گرددش در آورد.

پس فراغت به منزلت اجتماعی محصل می افزاید اما منزلت اجتماعی مرکب از وظایف و حقوق می باشد. یعنی از یک سو باید جامعه از محصل قدردانی کند و پاداش های را در قبال تحمل رنج و زحمت تعلم و تربیه به آنها اهدا کند که متساقنه در جامعه افغانستان در برخی موارد این امر به صورت مناسب تطبیق نمی شود.

بطور خلاصه فراغت یعنی پایان با افتخار یک مرحله از زندگی و وارد شدن در مرحله دشوارتر است که از یک سو برای محصل پاداش دارد اما از سوی دیگر مسئولیت بیشتری را متوجه او می گرداند. پس فراغت کسب پاداش و توانمندی و احساس مسئولیت بیشتر می باشد.

### مرکز علمی با نماد تعهد و تخصص

دکتر سید نور آغا هاشمی<sup>۱</sup>

پوهنتون خاتم النبین شعبه غزنی یکی از مراکز علمی و آکادمیک در بین دیگر مراکز علمی می باشد که به راحتی می توان گفت این مرکز با شعار تعهد و تخصص توانسته در آغاز فعالیتش تا حال یک فضای علمی و اسلامی را در بین تمام محصلین خود به دور از هرگونه بعض نژادی فراهم سازد که این کار به نوبه خود شایسته تقدیر است.

در ولایت همچون دیار سنایی درس خواندن به صورت تحصیلات عالی که آن هم شامل همه شهر و ندان باشد بدون محدودیت سنی کاری است مشکل، اما مسئولین پوهنتون خاتم النبین با تلاش و پشتکار فراوان توانستند چنین مرکز علمی را در شهر غزنی تاسیس و پایه گذاری نمایند تا مشکلاتی از مشکلات این دیار را حل کنند و این جای بسا افتخار است که من هم به حیث یکتن از اساتید توانسته ام در خدمت این مردم و جامعه خود باشم.

از آغاز فعالیت تا حال چهار سال گذشت و اکنون ما شاهد به ثمره رسیدن میوه های علم و دانشی هستیم که در طول این مدت پرورش دادیم. نونهالانی که بعد از این به مرحله ی جدیدتری وارد می شوند، با افکار و تصامیم بهتر و تخصصی تر.

امیدوارم که این فارغین عزیز این مرحله از تحصیل را، پایان کار خود ندانسته و با جدیت هر چه تمامتر و با توکل به خداوند متعال برای آبادانی و ترقی وطن عزیzman افغانستان، سعی و تلاش فراوان نمایند.

<sup>۱</sup>. ماستر جامعه شناسی و استاد در گروه عمومی

<sup>۱</sup>. استاد در دانشکده طب

به بهانه فراغت!

## صفحه های روز شمار زندگی چه زود ورق می خورند

محمدضیاء حسینی<sup>۱</sup>

### چهار سال فعالیت پوهنتون خاتم‌النبیین غزni و اولین جشنواره فراغت دانشجویی دکتر ضیا گل اسفنده‌ای<sup>۱</sup>

وجود شعبه غزni پوهنتون خاتم‌النبیین<sup>(ص)</sup> برای مردم غزni یک افتخار است که در این پوهنتون وضعیت علمی و اسلامی محصلین هردو رشد می‌کند از این جهت جای قدر دانی است برای مردم غزni، فضای مطمئن برای تمام اقسام مختلف به خصوص دختران، اکثریت مردم نسبت به این پوهنتون نظر مثبت دارند، روی این منظور دختران خود را برای ادامه تحصیل می‌فرستند. در این پوهنتون استادان با تجربه در بلند رفتن کیفیت آموزشی و تربیتی نقش اساسی دارند. پوهنتون خاتم‌النبیین با شعار تعهد و تخصص توانسته که یک فضای علمی و اسلامی را برای هر چه بیشتر رشد و بالنده گی محصلین فراهم آورد.

محصلین باید از اندوخته‌های علمی چهارساله خود در عمل استفاده نمایند و به نیازمندان فرهنگ و دانش کمک علمی نمایند، علاوه بر این باید برای تحصیلات برتر خود را آماده نمایند و آرزو مندم که جناب داکتر سجادی زمینه ایجاد مقطع ماستری را نیز در این شهر باستانی فراهم نماید ایشان شخصیت علمی و فرزانه کشور است، راه اندازی مرکز علمی تحصیلات عالی کار مشکل است، اما آقای سجادی پوهنتون خاتم‌النبیین را در این ولایت راه اندازی کرد که می‌توان به عنوان یک صدقه جاریه که تمام مردم غزni از آن استفاده می‌کند، جناب دکتر دارای تجربه، دانش و ابتکار می‌باشد.

تصمیم برای ورود به پوهنتون مثل بسیاری از فعالیت‌هایی که انسان در طول زندگی خود دارد، ارادی و اختیاری است، محصل از بین گزینه‌های مختلف، پوهنتون را انتخاب می‌کند، دوازده سال راه پریج و خم آموزش بخاطر ورود به پوهنتون و موفقیت تحصیلی در پوهنتون یک مرحله مهم انتقالی در زندگی انسان ها!

موفقیت می‌تواند دامنه‌های وسیعی را در بر گیرد، اما معیار کلی برای موفقیت یک محصل تلاش خود محصل در چهار سال تحصیل است!

چهارسال تحصیل تلخی‌ها و شیرینی‌های خود را به دنبال داشته است، تلخی‌ها و شیرینی‌های این دوره خاطرات به یاد ماندنی در این فصل از زندگی انسان است. چه زود گذشت و اسب زمان چه سبک پا است، صفحه‌های روز شمار زندگی در تپش سُم‌های پرقدرت بش به سرعت ورق می‌خورد و لحظه‌های خداحافظی نزدیک می‌شود، همان حس غریبی که آشناز از هر غروبی است. انتهایی که با آغاز متولد می‌شود، چه روزها و لحظاتی که از آنها تنها خاطره‌ها به یادگار مانند. به هر صورت فراغت امروز شما به معنی توقف و پیان کار نمی‌باشد، بلکه گذر از یک مقطع به مقطع دیگر، عبور از یک مرحله به مرحله بالاتر است، پس باید با همت بلند و قدم‌های استوار این فریضه الهی را که نه زمان می‌شناسد، یعنی از گهوار تا گور باید تلاش کرد، نه مکان خاص می‌طلب، یعنی علم گمشده مومن است که باید به دنبالش بگردد و نه جنسیت خاص، یعنی فرآگیری آن مرد و زن نمی‌شناسد. در پیان!

جشن فراغت شما را که حاصل چهارسال زحمت و تلاش است به شما، خانواده و جامعه تبریک گفته و آرزوی موفقیت‌های بیشتر در عرصه‌های مختلف آرزومندم.

<sup>۱</sup>. ماستر فقه و معارف اسلامی و آمریت فرهنگی-تریضی

۱. رئیس صحت عامه و استاد در دانشکده طب

## افغانستان پر چمدار دانش، فرهنگ و تمدن اسلامی<sup>۱</sup> دکتر عبدالکریم اسکندری<sup>۱</sup>

و در کنار سایر کشورهای اسلامی پر چمدار دانش و بنیانگذار فرهنگ و تمدن بوده است. چهره‌هایی چون: ابن سیناها، مولاناها، بلخی‌ها، رازی‌ها، ابن رشد، الیرونی‌ها، امام ابوحنیفه‌ها، بخاری‌ها، ناصرخسروها، بیهقی‌ها و دهها فیلسوف، فقیه، مؤرخ، طبیب، ادیب و شاعران نامدار؛ استاد، دانش آموخته و فارغ التحصیل همین سرزمین به خصوص شهر باستان و پرآوازه غزنی بوده اند. امروزه که با تاسف و درد در سایه جنگ و نا امنی، دهشت و هراس افکنی، گراییده و نخبه گان و خردمندان جامعه ما در حال فرار اند؛ بر شما است که سکان دار کشته طوفان زده دانش، دانایی و خردورزی بوده و با علم و عمل به آموزه‌های دینی و قرآنی آن را به ساحل نجات رهنمون سازید و همواره این رهنمود پیامبر خاتم<sup>(ص)</sup> آویزه‌ی گوش مان باشد که دانش اندوزی را فراغتی نخواهد بود (اطبلواعلم من المهد الى اللحد)، و انشاء... شما محصلین عزیز همواره در کسب علم حتی پس از سالهای فراغت از تحصیل کوشان خواهید بود و بدانید که بهترین سپاسگذاری و تشکر تان از مقام معلم و استاد، بودن تان در کاروان علم و دانش، عمل و به کاربستن مقررات و آموزه‌های نابی است که فرا گرفته اید.

جشن اولین دوره فارغ التحصیلی محصلین پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> شعبه غزنی را به همه استادان فرهیخته خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> مخصوصاً رئیس پر تلاش و بادرایت این پوهنتون جناب آقای استاد حبیبی و همکاران ایشان و به همه محصلین بصیر و سخت کوشی که هم اکنون محصول چهار سال دانش آموختگی خود را جشن گرفته اند و به همه اولیا و خانواده‌ها و دولستان آنان، تبریک و تهنیت عرض نموده و به یمن و برکت شخصیت بزرگ که پوهنتون مزین به نام اوست؛ پیامبر خرد و دانایی، رسول مهر و رحمت حضرت محمد مصطفی<sup>(ص)</sup>، برای همه فارغ التحصیلان این دوره، مدارج بلند علم و معرفت و توفیق خدمت به جامعه علمی کشور را استدعا می‌کنم.

دانش پژوهان و دانش آموختگان عزیز! افغانستان از محدود کشورهایی است که دارای سابقه تمدنی درخشن

۱. دکتری حقوق جزا و جرم شناسی و استاد در پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup>



## فراغت نقطه توقف یا حرکت!

محمدعلی حیدری<sup>۱</sup>

۲- علم به مثابه جریانی فرامکانی: «اطلبوا العلم و لو بالصین» یا «الحكمة ضالة المؤمن»، علم را بجوبید اگرچه در دورترین نقطه دنیا باشد و علم گمشده است، که انسان مؤمن در هر جایی که آن را می‌یابد باید فرابگیرد.

۳- علم به مثابه جریانی فراجنستی: «طلب العلم فريضه على كل مسلم و مسلمه»؛ علم عالی ترین جوهر انسانی و زیباترین لذت معنوی است که خداوند فقط به جانشین و خلیفه خویش یعنی انسان عطا کرده است. بناءً زنان و مردان حق دارند که برای توسعه شخصیت انسانی به آن جوهر انسانی و لذت معنوی دست پیدا نماید؛ بدان جهت در حدیث فوق فراگیری آن یک فريضه و تکليف انسانی دانسته شده است.

نتیجه: با توجه به نگاه هستی شناسانه به «علم» درمی‌باییم که فراغت از تحصیل به معنای توقف و سکون نیست، بلکه نقطه‌ای است برای حرکت شتابنده‌تر و سریع‌تر؛ بناءً فارغ التحصیل واقعی کسی است که با پشت سر گذاشتن یک مرحله، عزم راسخ‌تر برای فراگیری مراحل عالی‌تر داشته باشد، تا به حقیقت که غایت علم و دانش‌پژوهی است بیش از پیش نزدیک‌تر گردد.

از نقطه نظر فلسفی، «علم» در ذات و جوهر تجرُّدی خویش، واقعیتی است واحد، پیوسته، سیال، روشن‌گر، و بی‌انتها و بی‌پایان؛ چرا که «واقعیت علم» در پی کشف و بازخوانی حقیقت است. از آنجا که حقیقت در هستی خویش جریانی است بسیط، یکتا و در عین حال پیچیده و بی‌انتها، «علم» که در مقام توصیف، تصویر و بازخوانی آن حقیقت موصوف است، نیز از همان خصلت بساطت، بی‌انتهایی و یکپارچگی برخوردار است.

اما نیازها، ضرورت‌ها و میزان ظرفیت‌ها و قابلیت‌های ذهنی انسانی و اقتضایات زندگی مدنی و تقسیم کار اجتماعی باعث می‌شود که علم از حالت یکپارچگی و انسجام ذاتی خویش تجریبد و به مراحل و شاخه‌های مختلف تقسیم‌بندی شود، به گونه‌ای که برای هر مرحله نقطه آغاز و پایانی در نظر گرفته شود و آدمیان به فراگیری و یادگیری آن مراحل افتخار و فراغت از آن مراحل را مباراکات و در روز فراغت تاج پرافتخار آن را برق سر و لباس مقدسش را برت تن کنند.

اسلام نیز بر بنیاد همین انگاره فلسفی، «واقعیت علم» را جریان ذاتاً بسیط، یکپارچه و منسجم می‌داند، بدان جهت برای فراگیری آن، بر خلاف سایر نظام‌های آموزشی جهان، محدودیت‌های مکانی، زمانی، جنسیتی و سینی را نمی‌بذرید و ضمن این که آن را یک حق طبیعی و فطری برای انسان می‌داند، یک تکلیف و فریضه الهی نیز می‌داند. این نوع نگاه به ماهیت علم، از مختصات فاخر در منظومه فکری اسلام است که برای اثبات این موقف می‌توان به چند روایت نبوی اشاره نمود:

۱- علم به مثابه جریانی فرازمانی: «اطلبوا العلم من المهد الى اللحد»؛ (از گهواره تا گور به دنبال دانایی و آگاهی باشید). مفهوم روشن این بیان این است که کاروان علم پیوسته، توقف ناپذیر، شتابان و بی‌انتهای است و رهروان این کاروان باید در سراسر حیات خویش، محصل و پژوهندۀ باشند.

۱. ماستر حقوق بشر و آمریت تحقیقات علمی

## ب) مهر ورزی (به بهانه جشن فراغت)

محمدیوسف رضایی<sup>۱</sup>

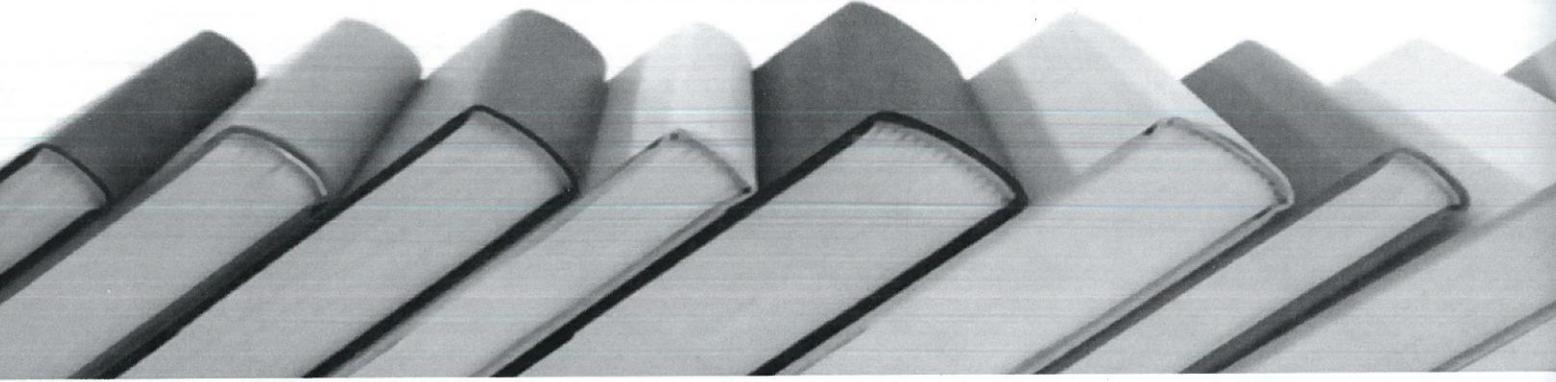
منظور از خط، هدف، عقیده و باور است که هر انسان در زندگی خود می تواند داشته باشد در صنعت آموزش تنها هدف که وجود دارد تأمین و برآورده ساختن نیازهای علمی جامعه محصلی است تحلیل و تجربه ام کمک می کند که یاد آوری کنم اولین و مهمترین صفت و ویژگی یک استاد خوب صلاحیت و شایستگی های علمی است بنا بر این صنعت آموزش زمان می تواند اثربخش و کارا باشد که نیروی علمی و شایسته را جذب نماید در کنار تخصص و صلاحیت علمی باید تعهد وجود داشته باشد تعهد نشان دهنده شایستگی های اخلاقی یک نظام آموزشی است بنا بر این صنعت آموزش زمان می تواند در خانه دل ها نفوذ نماید و باعث رضایت خاطر مشتریان گردد که نیروی ارزشی و اخلاقی را جذب نماید در کل چنین می توان گفت که رسالت یک استاد در صنف تنها درسی دادن نیست درس که داده می شود باید آمیخته با آداب، ارزش ها و نزاکت های اخلاقی و انسانی باشد. مهارت انسانی، مهارت مفهومی، قدرت بیان، رفتار مدنی و وارستگی صفات مکمل دیگر برای یک استاد است. خط محصلی متأسفانه در نظام آموزش افغانستان رنگ باخته است در فرهنگ کلان اجتماعی چنین نگرش شکل گرفته است که هدف از تحصیل و آموزش بدست آوردن مدرک و کاریابی است. چنین تفکر غلط آسیب زیاد در نظام آموزش وارد ساخته است که از جمله آن می توان به کاهش ضریب یادگیری محصلین اشاره نموداز سوی دیگر موضوع آموزش در افغانستان تبدیل به سود و سهام شده است که از این ناحیه هم نظام آموزش افغانستان آسیب جدی دیده است، بنا بر این انتظار می رود که محصلین عزیز شکل گرفته اصلی و اساسی شان یادگیری باشد که باعث تغییر در رفتار می شود نه مدرک و کاریابی.

### ب) خط پوهنتون و نیروی انسانی

مهمنترین هدف که از ترکیب خط استاد و خط پوهنتون بدست می آید تلفیق اهداف فردی و اهداف سازمانی است اگر سازمان را بستری برای تولید علم فرض نماییم یقیناً مهمترین عامل تولید علم، نیروی انسانی است که در سازمان کار می کنند رابطه سازمان با اساتید و یا در کل نیروی انسانی براساس

اندک و ریزی مانده است که چهارمین بهار عمرم در پوهنتون خاتم التنبیین (ص) شعبه غزنی به بار بنشیند حکایت از چهار سال پیش است دقیق یادم است روز چهارشنبه هفته اول ماه ثور سال ۱۳۹۱ در غزنی آدمد یک روز بارانی بود. آن روزها زیاد شناخت و تجربه کافی از درس، محیط و فرهنگ اینجا را نداشتم به همین خاطر از نظرگوییش، گفتار، نوع سلیقه و رفتار اجتماعی فرق داشتم و تا حدودی برایم سخت بود. آرام آرام علقة الفت و مهربانی با محصلین عزیز شکل گرفت زیاد چیزها را که من بلد نبودم آموختم در گوشه از دفتر خاطراتم یک دل نوشته واقعی را به یادگار گذاشتم که از یک خط و پاراگراف بیشتر نیست ولی به اندازه یک کتاب و یک درس برایم ارزش و آموزندگی دارد یک روز یکی از محصلین با قهر و عصباتی آمد گفت استاد این چه منبع است که برای ما معرفی کردید گفتم چه شده؟ در حالی که کتاب را باز می کرد گفت من واژه (اوتمیل) را در لغت نامه فارسی و انگلیسی بینا نکردم معنی این کلمه چه است؟ کتاب را نگاه کردم دیدم که زیرتمام واژه گان مانند اوتمیل، بدھکار، درآمد، بیمه و ... و ... خط عقده و عصباتی کشیده است با نگاه به چشمانش فهمیدم که خیلی دلش پراست. معانی تک تک واژه گان را برایش نوشتم و با خنده گفتم آقای ..... یاد گیری از مهرورزی حاصل می شود دیدم که تبسیم کم رنگ بر لبانش نشست. این خاطره آنقدر برایم تلخ، شیرین و آموزنده بود که هر گز فراموش نمی کنم به عنوان یک استاد یاد گرفتم که منابع و مأخذ علمی و درسی خود را ساده و بومی سازی نماییم. زمان چقدر زود می گذرد اینک که چهار سال از آن روز سپری می شود شاهد به ثمرنشستن رنج و تلاش محصلین هستیم که به مدت چهار سال پای تخته و سرصنف باهم بودیم. حسن دلتنگی و غربت شیرین تر از هر خوشی دیگری است که از فراغت محصلین عزیز به انسان دست می دهد به بهانه جشن فراغت محصلین عزیز، تجربه و پنداشت های چهار ساله ام را از محیط پوهنتون و سازمان هایی که ارایه خدمات آموزشی می کنند با دوستان شریک بسازم.

ماستر مدیریت و مدیر امور اساتید



رابطه متقابل و منافع مشترک شکل می گیرد نقش و جایگاه مدیریت در همسویی و نهادینه کردن تلفیق اهداف فردی و سازمانی مهم و بنیادین است. سازمان های که دچار ریزش و کاهش میزان جذابیت می شود بخاطر این است که اهداف فردی و اهداف سازمانی به شکل صحیح مدیریت نمی شود از یک سو نیروی انسانی در سازمان دارای توقع و انتظار بالا است و از سوی دیگر قوانین جنبه حمایت از منافع سازمان را دارد بنابراین در چنین شرایط و موقعیت نقش و جایگاه مدیریت مهم است که یک مدیر با چه تکنیک و مهارت بتواند همسویی را به وجود بیاورد.

### ج) خط پوهنتون و ارزش ها



در فرهنگ اسلامی ارزش ها به عنوان احساسات عمیق و مشترک بین اعضای جامعه اسلامی وجود دارد در صورتی که اعضای جامعه نسبت به ارزش های اسلامی بی توجهی و یا بی احترامی نماید از طرف جامعه مورد مذمت و نکوشش قرار می گیرد و یا احیاناً چرایم قانونی برای آن ها تعیین می گردد. رابطه ارزش ها و پوهنتون از آنجا پیوند می خورد که ارزش ها براساس دانش و تفکر انسان نسبت به نظام هستی شکل می گیرد. پوهنتون و محیط آکادمیک تنها محل و مکان است که چارچوب های فکری و دانشی انسان را نسبت به جهان و انسان جهت و هدایت می دهد در کل محیط آکادمیک باعث تغییرات دانشی می گردد وقتیکه دانش تغییر کرد گرایش و چارچوب های ذهنی عوض می شود و در نتیجه رفتار و ارزش های جدید اجتماعی بوجود می آید. پوهنتون خاتم النبین (ص) شعبه غزنی افتخار دارد که در مدت چهار سال رسالت علمی خود به رسالت های دینی و ارزش های اجتماعی خود نیز پرداخته است. ایجاد سینیارهای اخوت و تقریب، ترویج فرهنگ عاشورا، تأکید بر پوشش و حجاب اسلامی، برخورد با تحجر و خرافات، حمایت از محصلین بی بضاعت، ترویج فرهنگ تعاون و همگرایی از جمله فعالیت های دینی و ارزش های اجتماعی این نهاد مقدس بوده است در پایان یک بار دیگر جشن فراغت محصلین عزیز را گرامی می دارم و سرفصل جدید از تحصیل دانش را در مقاطع بالاتر از خداوند مسئلت دارم.

### جایگاه علم و دانش در اسلام مولوی سید عبدالصبور قریشی<sup>۱</sup>

خداوند متعال جایگاه و مرتبه صاحبان دانش را در والاترین مقامها قرار داده و فرموده است، بگو آیا دانا و نادان با هم برابراند؟ هیچگاه دانا و نادان با هم برابر نخواهند شد. اسلام علم را مرشد و رهنما معرفی نموده است چنانچه رسول الله (ص) فرموده است علم امام و عمل تابع آن است زیرا علم است که روشنایی می آفریند و به وسیله علم خوب از بد شناخته می شود و خیر از شر، تشخیص داده می شود. علم برای ایمان به خدا و انجام کارهای نیکو است، علمی که انسان را به خدای متعال نزدیک نسازد و موجب خدمت به جامعه نشود مترادف جهل است. فراغت به این معنی است که برای خدمت بهتر فارغ شدند و مسئولیت آنها سنگین تر شد و به اشاره آیه مبارکه؛ پس از فراغت به تدبیر کارها می پردازند تا جامعه را باهم نزدیک نموده و راه های بیرون رفت از مشکلات اقتصادی و اجتماعی را برای مردم هموار سازند و نقش سازنده ی خود را در راستای پیشرفت و ترقی یک کشور ایفا نمایند. از اینکه وظیفه یک کانون علمی انتقال اطلاعات و مهارت ها به نسل جدید است، پوهنتون خاتم النبین در این راستا مانند آفتاب درخشان می تابد و بدون تبعیض در خدمت هموطنان قرار دارد و به تاسیس آن غزنه باستان بار دیگر به راه البیرونی و حکیم سنایی قدم می گذارد.

۱. خطیب مسجد حضرت سرور کائنات، مسئول مدرسه حضرت ثابت بن قبس و استاد ثقافت اسلامی

## فراغت از تحصیل پیشاهنگ شروع خدمت و پذیرش مسئولیت نجیبه شریفی<sup>۱</sup>

**مخاطب حرف دل، اهل دل است!**  
نعمت الله محقق<sup>۲</sup>

می خواهم در حد توانم از رسالت علم برای تان بنویسم، روزی کتابی را می خواندم در آن کتاب در مورد رسالت علم، توضیح داده شده بود آن کتاب نامه‌ی حضرت علی<sup>(ع)</sup> به فرزندش امام حسین<sup>(ع)</sup> بود. بعد از خواندن این نسبت به علم بیشتر و قویتر شد و به شدت تحت تاثیر قرار گرفتم. در آن کتاب سخنی از پیامبر<sup>(ص)</sup> بود که می فرماید: «کسی که علمش افزوده شود اما هدایتش زیاد نگردد، فقط از خداوند دورتر شده است» نویسنده در تشریح این جمله آورده بود که یکی از رسالت‌های مقدس علم این است که می بایست انسان را به خداوند نزدیک کند، مقصود از علم فقط علم دینی نیست؛ هر علمی می تواند این رسالت را بر دوش بکشد. یکی دیگر از رسالت‌های علم، متواضع کردن انسان است. شخص عالم مثل درخت میوه است، هر چه ثمره‌ی یک درخت بیشتر باشد، سر به زیرتر و افتاده تر است، علم هم باید برای انسان باعث تکبر باشد و علمی که به دنالش تکبر و خود برترینی بیاورد، نبودنش بهتر از بودنش است، آرزوی موفقیت و سربلندی دارم، برای همه علم آموزان. (علم و هنر را در کنار مذهب بدانید و مطمئن باشید که هر سه در یک رسالت مشترک اند: نزدیک شدن به خدا).

باران قطره قطره می چکد و با پایداری و استقامت، سنگ را سوراخ می کند. ضربه‌های پی در پی تیر کوچک، درخت کهنه را از پای در می‌اورد. شما؛ محصلین و معلمین عزیز نیز مانند قطرات باران هستید که با تلاش و پشتکار سنگ را سوراخ می کند، همانند تبری هستید که با فراگیری علم و دانش ضربهای محکم به درخت جهل - که عامل فقر اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و ازین برنده صحبت روانی، جسمی و تضعیف کننده روح معنویت جامعه است - خواهید زد.

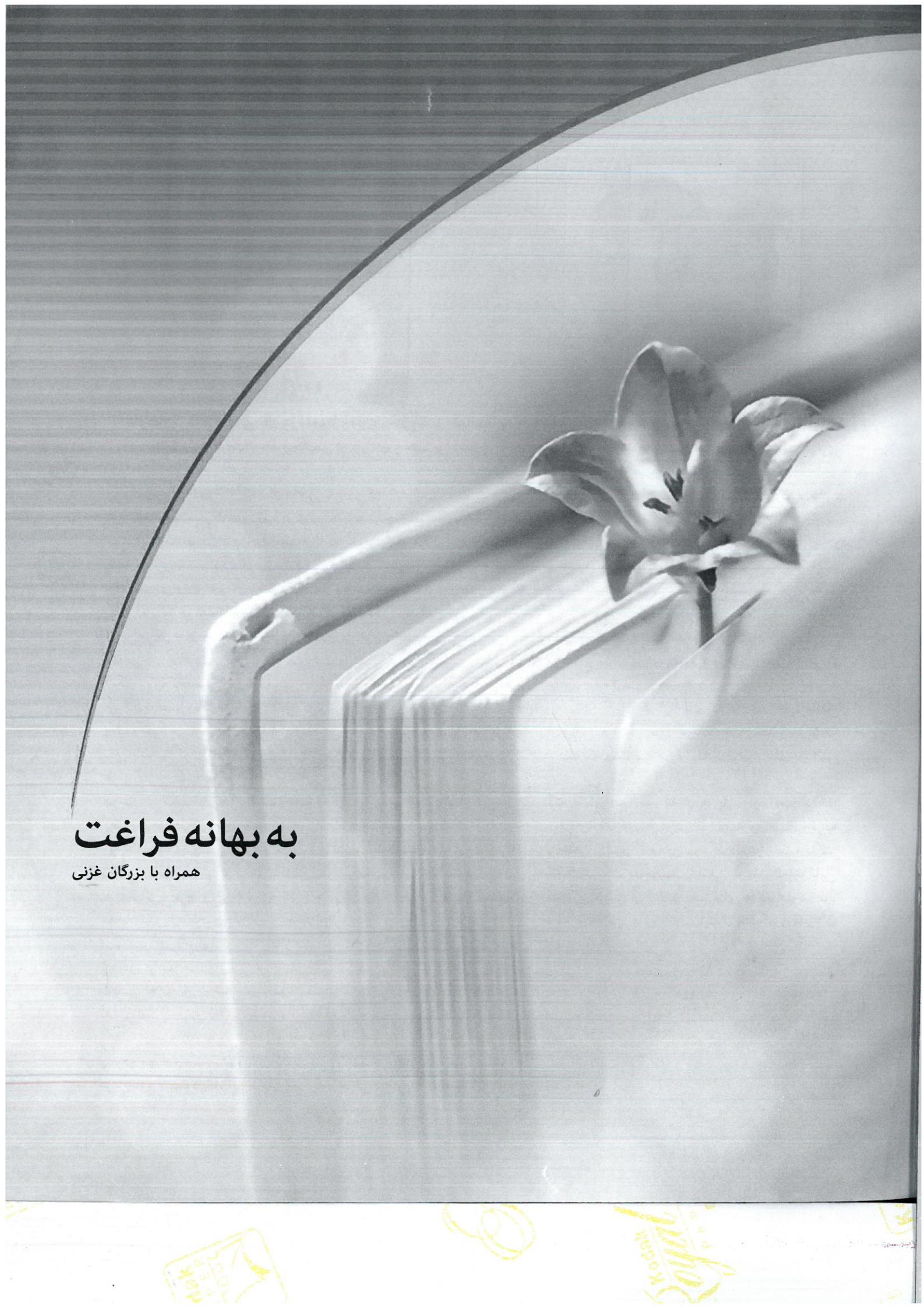
تبریک به شما که با تلاش و پشتکار دوره تحصیل خود را به پایان رسانیده و امروز کامیابی و موفقیت خود را جشن می گیرید. امروز شما به جامعه اعلام می کنید که؛ آماده خدمتگزاری به وطن و مردم خود هستید. جشن فراغت از تحصیل پیشاهنگ شروع خدمت و پذیرش مسئولیت است.

شاید شروع هر کاری سخت ترین مرحله کار باشد. شاید شما مسیر سختی را پیش رو داشته باشید. اما شما بزرگترین گنج یعنی علم و دانش را همراه دارید، شما چراغ خرد و سرچشم را همراه دارد، شما هدف والا خدمت به مردم را دارید. شما می خواهید به مردمی خدمت کنید که سال‌ها در جنگ، فقر و بدبختی به سر برده اند، شما می خواهید به مردمی خدمت کنید که امید به زندگی در آن‌ها به پایین ترین حد در جهان رسیده است.

لطف خدا همراهتان، همیشه تلاش کنید: به آنچه آموختید عمل کنید (میوه دانش به کار بستن آن است) در انجام وظایف خود در هر پست و مقامی صداقت داشته باشد و ارزش‌های انسانی را در جامعه نهادینه نمایید. موفق باشید.

۱- ماستر جزا و جرم شناسی و استاد در دانشکده حقوق

۲- ماستر قابلگی و امریت دیپارتمنت قابلگی



# به بهانه فراغت

همراه با بزرگان غزنی



**من خود شاگرد این پوھنټون نیستم اما....!**  
نیاز محمد سهák، رئیس اداری- مالی ولایت غزنی



### فارغان، شمع‌های فروزنده زوایای تاریک افغانستان الحاج مولانا عبدالرحمن حکیمی از بزرگان و متفذیین غزنی

غزنی مرکز ثقافت اسلامی است، ایجاد پوھنټون خاتم النبین در غزنی یک ابتکار است که در چنین شرایط با این نظم و مدیریت تاسیس شد که در پوھنټون های دیگر دیده نمی شود.

من خود شاگرد این پوھنټون نیستم، اما از نزدیک دیده‌ام و از شاگردان سوال کرده‌ام که از برنامه های منظم، تدریس معیاری برخوردار است، این موضوع سبب رضایت مردم غزنی از این مرکز علمی شده است.

این برای غزنی افتخار است که در شهر خود ملبس به لباس فراغت می شوند، جای تقدیر و تشکر است، که مسئولین در راستای توسعه علم و دانش تلاش می کنند.

البته نسبت به تمام تلاش‌ها باید از آقای داکتر سجادی قدردانی شود که درباره تعلیم و تربیه فرزندان کشور گام‌های موثر برداشته است، داکتر سجادی یک شخصیت علمی است که توانایی کارهای بیشتر از این را هم برای مردم دارد، بناء مردم از فعالیت‌های جناب ایشان متشکر و قدردان است.

پوھنټون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> که سال‌ها قبل بنابر در ک مسئولیت و رسالت عده‌ی از آگاهان مستعد وطن در رأس عالم بزرگوار و مرجع تقلید حضرت آیت‌الله محسنی و شخصیت با درایت محترم داکتر سجادی در مرکز کشور ایجاد و پایه گذاری شد و یک دروازه پرفیض دیگر در پهلوی مؤسسات علمی و علم آموزی بروی جوانان و شنیده‌گان علوم به سطح وسیع تر در وطن عزیز ما گشوده شد، خوشبختانه علمای بارسالت بسندۀ نکرده و چهارسال قبل شاخه از این مرکز علمی پربرکت و فیض رادر شهر غزنی باستان بازگشائی نمودند که موجب مباھات مردم این ولایت است و اینکه بعد از گذشت چهار سال (یک دوره تحصیلی) درخت سبز این بوستان به بار می‌نشیند که به مردم و جوانان تحصیل یافه مبارک باد می‌گوئیم.

وظیفه خود می‌دانیم به حیث یک محاسن سفید و شهروند اصیل این مرز و بوم به اساتید گران‌مایه پوھنټون شادباش و عرض ارادت تقدیم و به محصلان عزیز بهترین تمیات را به خاطر کامیابی‌های بعدی شان ابراز بدارم.

فارغان و محصلان عزیز! شما شمع‌های فروزنده زوایای تاریک این وطن و هموطنان رنج‌دیده و زجر کشیده افغانستان هستید و شما پیام آوران بهودی زندگی مردم فقیر ما هستید، بدرخشید! زندگی مردم را روش و گرم سازید و رسالت تان را در قبال مردم تان ایغا نمائید.

به آغوش گرم و پر مهر پوھنټون‌ها پناه ببرید، بیاموزید و استادان مهربان تان را همچون پدران تان احترام نمائید.

شما استادان با عطفت و در قطار شان استاد سجادی را دارید که موفقانه چه در عرصه علم و دانش و چه در باب نمایندگی خوب از غزنويان در مجلس تلاش و کوشش مخلصانه نمائید.

تدویر اولین جشن فراغت شما به اساتید محترم و من جمله استاد سجادی و شما آراسته‌گان به زیور علم و معرفت عالی- خانواده و تمامی غزنويان و مردم مهر دوست کشور مبارک باد می‌گوییم. من به آینده روش زندگی مردم را عزیز خود و بهبود زندگی مردم رنج دیده خوش بین و بادرد اطمینان دارم.





**پوهنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> مرکز آمنیت  
وآرامش برای تحصیل قشر انان**  
شکریه ولی رئیسه امور زنان غزنی

بیان

پوهنتون  
خاتم النبین<sup>(ص)</sup>  
شعبه غزنی

۳۷

پوهنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> برای جوانان ولايت غزنی خدمت زياد نموده است، همكاران ما در آنجا درس می خوانند همه مردم از كيفيت درسي اين پوهنتون راضي هستند، امروز از تمام ارگان های دولتی و غير دولتی که در آنجا مشغول تحصیل هستند، بعد از فراغت مشکل کاریابی ندارند و کسانی که کارمند نمی باشد، از تمام ارگان های دولتی و خصوصی تقاضا داريم در زمينه استخدام اين فارغين کمک نمایند و اولويت را برای آنها قرار دهند، خواست ما از اين فارغين اين است که در صورت امکان تحصیلات خود را ادامه دهند و دوره ماستري را نيز بخوانند، امروز کشور به تحصیلات عالي و افراد متخصص نياز دارد، هر قدر که شما ييشتر درس بخوانيد به همان ميزان کشور رو به آبادی خواهد رفت.

من به نمایندگی از زنان غزنی از کار کرد جناب داکتر سجادی قدر داني می کنم و خدمات ايشان را شکر گزاريم، چون برای مردم به خصوص قشر زنان در اين پوهنتون که با امنیت و آرامش درس می خوانند خدمات ارزنده انجام داده اند، دیگران که اين توانايی را دارند با الگو گيری از داکتر سجادی باید اين گونه کارها را انجام دهند.



**پوهنتونی با رهبری حضرت آيت الله محسنی  
خليل الله هوتك، رئيس شورای عالي صلح ولايت غزنی**

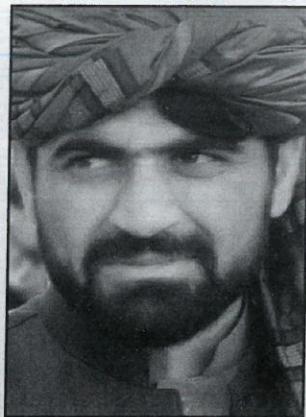
سال های قبل از تأسیس مراکز تحصیلات عالی، در کشور یک فرد تحصیل یافته در بین مردم کم رنگ بود. اما حالا بعد از تأسیس مؤسسات تحصیلات عالی در کشور به خصوص پوهنتون خاتم النبین تغییری مثبت در اخلاق، افکار و رفتار مردم شد. به طور مثال قبل از پوهنتون خاتم النبین تعصبات قومی و مذهبی کم و بیش دامن زده می شد، اما خاتم النبین نشان داد که می توان این مسائل را کنار گذاشته و در کنار هم به رشد و ترقی دست پیدا کنیم.

کار دیگری که خاتم النبین<sup>(ص)</sup> انجام داد این بود که مرکزی را ایجاد کرد که مردم توانستند با اعتماد کامل فرزندان خود را جهت ادامه تحصیلات شان بفرستند تا فرزندان شان در برابر علم و دین خود آگاهی پیدا کنند و مسئولیت های دینی و عملی خود را بشناسند.

در کل پوهنتون به مردم فهماند که به دور از تعصب، می توان با حفظ ارزش های دینی، علم و دین را در کنار هم آموخت و در راس آن هم یک عالم دینی حضرت آيت الله محسنی یک شخصیت علمی قرار دارد که خود گواه این مساله است.

فارغين باید با دید وسیع و همت بلند وارد جامعه شوند، یعنی صرفا کار را در نظر نگیرند و در کنار مسائل مادی خدمت به مردم و جامعه را نیز در اولويت خود قرار دهند. هر چه اين تفکر قوی تر باشد موفقیت آنها بیشتر خواهد شد.

در غزنی کار به اهل کار سپرده نشده، اما اين یک فرصت است که اين نیروی جوان جایگزین شوند. جا دارد که از شخصیت داکتر سجادی قدردانی کنیم او یک فرد دانشمند است و اگر ايشان نبود در غزنی ما حتی در ولسوالی پوهنتون نمی داشتیم. داکتر سجادی بر خلاف بسیاری از دیگر بزرگان به خدمات علمی پرداخته و توائمه است دین و علم را با هم به مردم آموزش دهد.



**نهادینه ساختن فرهنگ دانشجویی  
در پوهنتون خاتم النبیین (ص)**  
پوهنیار محمود همت، سرپرست پوهنتون غزنی

### با فراگیری علم می تواند به حقوق اساسی دست یافت

دکتر علی جان جمال، رئیس شورای تحکیم وحدت

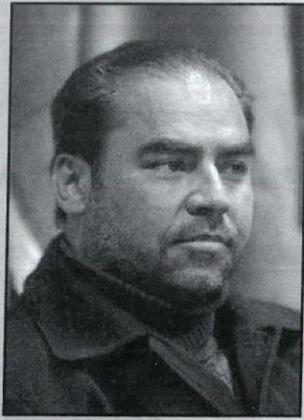
در آستانه تجلیل از جشن فراغت محصلین دانشکده‌های حقوق، علوم سیاسی و اقتصاد و مدیریت قرار داریم، من با استفاده از فرصت فراهم شده است من به عنوان یک محصل علوم سیاسی که از این پوهنتون فارغ می‌گردم، مواردی را می‌خواهم خاطرنشان کنم تحصیل در نظام دانشگاهی می‌تواند به عنوان وسیله برای رسیدن اهداف زندگی استفاده شود ولی مهمنت از همه این که با فراگیری این حق می‌تواند به حقوق اساسی دست یافت.

ما در عصری قرار داریم که به خاطر دستیابی به موضوعات ارزشمند انسانی باید خویشن را بسازیم و خویشن ساختن فراهم نمی‌گردد، مگر در حوزه آموختن تا با استفاده از این عرصه به توان به حقوق اصلی که شایسته انسان است و انسان بخاطر تحقق‌مندی آن مکلفیت دارد برسد.

لازم می‌دانم در قسمت دستیابی به امور تحصیلات عالی دانشگاهی از شخصیت معهده و دانشمند و نماینده مردم در پارلمان کشور صمیمانه تشکر نمود زیرا با مدیریت خویش موفق به تاسیس چنین ارکان تحصیلی گردید که ما را در فهم مسائل یاری می‌رساند.

سپاس و آفرین خدای بخشانیده و مهریان که خورشید لقایی نوریخش، در هر گل صبح از قدرت او طلوع نموده، ماه در آرامش شب، سپید نمایی می‌نماید و ستاره‌های درخشان در گوشه‌گوشه فضای آسمان می‌درخشد، و چه زیباست که امروز می‌بینیم برای بار اول در شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین درخت تنوم‌علم و معرفت به ثمر نشست و اولین دور فارغان خویش را تقدیم جامعه می‌نمایند، که این عروج علمی و فرهنگی و خوشی ارزشمند را حضور نهایت گرامی تمام شهر وندان غزنی و به ویژه محصلین و فامیل گرامی شان تبریک می‌گوییم و امیدواریم که با اندوخته‌های علمی شان بتوانند خدمتگذار خوبی برای مردم شان باشند و جا دارد که از خدمات چهارساله مسوولین و استادان آگاه و دلسوز و مهریان شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین که در حصه تدریس این محصلان متقابل شده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نمایم، پوهنتون خاتم النبیین با داشتن با تجربه، معهده، متخصص و دلسوز در ازای چهار سال با تلاش خستگی ناپذیرشان توانسته‌اند در زمینه ترویج علم و دانش خدمات شایان را عرضه نمایند و بعد نیست که هر دور فارغان پوهنتون‌ها گامیست بسوی پیشرفت و آبادی و شگوفایی وطن عزیzman افغانستان، بدون شک نسل جوانی که تقدیم جامعه می‌شود از طیف انسان‌های معاصر و با درایت بزرگ علمی وارد عرصه‌ی کار و بار در جامعه می‌شود که مولفه‌های اساسی شکل گیری یک جامعه‌ی متمدن و مترقی به شمار می‌روند، جای بسا خوشحالیست که خانواده‌های محترم محصلین ثمره سال‌های حمایت شان را می‌بینند و به خوشی از خادمان صدیق مردم و جامعه استقبال می‌نمایند که بنده نیز این گروه از فارغان رانیروی نو و مجرب علمی در راستای اکشاف جامعه‌ی غزنی می‌دانم.

دکتر عبدالقيوم سجادی شخصیت دانشمند، یک تن از نماینده‌گان فعال و خدمتگذار، صادق این ولايت بوده که از زمان انتخاب و یا برگزیده شدن از طرف مردم به صفت وکیل در مجلس نماینده‌گان گواه خدمتگذاری های زیاد در تمام بخش‌ها به ویژه ایجاد اولین پوهنتون بنام پوهنتون خاتم النبیین (ص) جهت کسب دانش فرزندان محصلین در این ولايت است، بدون شک نهادینه ساختن فرهنگ دانشجویی و دانش پروری یکی از کارهای اساسی در جامعه ماست که ایشان همواره در ترویج و نهادینه ساختن آن به طوری چشم گیری تلاش ورزیده‌اند ما موفقیت‌های بیشتر ایشان را در جهت خدمتگذاری به کشور از بارگاه بی نیاز الهی آرزمندیم.



## فعال شدن رشته‌های دیگر و دوره ماستری در پوهنتون

**خاتم النبیین شعبه غزنی**

محمد عابد عابد رئیس معارف ولایت غزنی

**پوهنتون خاتم النبیین احیاء دوباره  
فرهنگ و تمدن گذشته!**

**فریدون احمدی شاروال ولایت غزنی**

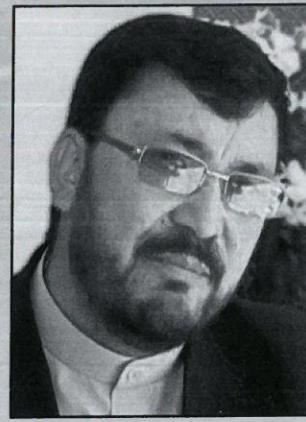
پوهنتون خاتم النبیین در غزنی امروز از پوهنتون‌های معتبر کشور است، جای بسا افتخار هست که یک شعبه از پوهنتون خاتم النبیین در ولایت غزنی فعال شده است. در ولایتی که ادامه دادن به تحصیلات عالی برای بسیاری از شهروندان غزنی ممکن نبود، مسئولین این پوهنتون توانست در طول این چهار سال با نماد تعهد و تخصص یک فضای صلح و صمیمیت را بین محصلین ایجاد نموده و بسیاری خانواده‌ها با اعتماد هر چه بیشتر فرزندان خود را برای ادامه داده به تحصیلات عالی بفرستند. بنابراین من به عنوان یکی از شهروندان شهر غزنی از جناب داکتر سجادی خواهشمندیم که رشته‌های دیگر و دوره ماستری را نیز در این ولایت فعال نماید. شخصیت داکتر سجادی در کشور، شخصیت علمی استثنایی است، در این کشور اگر هر کس مسئولی مانند داکتر سجادی و استاد حبیبی احساس مسئولیت نماید، جامعه و مردم رو به بهبودی خواهد رفت، کارهایی که برای مردم انجام می‌دهد، قابل قدر و تشکری است، ایجاد این گونه مراکز علمی در ولایت غزنی با شرایطی که در این ولایت وجود دارد کار بسیار نیک پسندیده است و در مورد محصلین فارغ شده باید گفت محصلین فارغ شده باید دوره لیسانس را آخرین مقطع تحصیلی خود بدانند، باید تلاش کنند تا به مراحل بالاتر و درجه تحصیلات عالیتر دست پیدا کنند، و بتوانند که با تحصیلات هر چه بیشتر در آبادانی و ترقی این کشور زجر دیده تلاش کنند و فردای روشنی باشند برای مردم رنج دیده‌ی خود.

پوهنتون خاتم النبیین اولین پوهنتون در سطح غزنی است که با کیفیت عالی فعالیت‌های علمی خود را به مردم ارائه می‌دهد، این پوهنتون برای مردم افتخار است، غزنی در گذشته‌ها فرهنگ و تمدن به کشورهای دیگر صادر می‌کرده است حالا وجود خاتم النبیین (ص) در غزنی می‌تواند به فرهنگ و تمدن گذشته ما نیز کمک کند، این پوهنتون الگو برای دیگر موسسات می‌تواند باشد و خدمت برای تمام اشار مردم دارد.

محصلین عزیزی که از این پوهنتون فارغ می‌شوند، باید ادامه تحصیل دهند، اگر کار به زودی پیدا نمی‌شود مایوس نباشند، چون وظیفه انسانی دارند تا برای مردم خدمت نمایند و از جناب داکتر سجادی بخواهند تا برای ادامه تحصیل دوره ماستری را نیز فعال نمایند و جناب داکتر سجادی اساساً مربوط به ولایت غزنی نمی‌باشد، بلکه مربوط به همه‌ی افغانستان است، او شخصیت علمی و اکادمیکی است که افتخار کل مردم است، ما به وجود جناب دکتر افتخار داریم، با کارهای علمی و اجتماعی که برای مردم ما انجام می‌دهند بین مردم به یک چهره محبوب تبدیل شده‌اند.



**پوهنتون خاتم النبیین (ص) چراغی  
روشنایی در خانه علمی مردم غزنی  
امان الله کامران وکیل شورای ولایتی غزنی**



## **مدیریت قوی و درایت خاص در پوهنتون خاتم النبیین (ص) خالقداد اکبری رئیس شورای ولایتی غزنی**

پوهنتون خاتم النبیین مثل یک چراغ است برای خانه های مردم غزنی، که باعث تشویق برای جوانان و مردم علم دوست غزنی شده اند، هر کسی در این سرزمین خدمت کند مانند داکتر سجادی برای مردم محترم است، چون یک مرکز عام المنفعت در سطح غزنی ایجاد کرده که همه مردم از او استفاده می بردند، پس جادارد که اول برای محصلین که امروز فارغ می شوند تبریکی عرض نمایم و سپس برای جناب داکتر سجادی آرزوی موفقیت نمایم با این کارهای که برای مردم غزنی انجام داده اند، ایشان تلاش های زیادی برای مردم غزنی انجام داده اند، که یک نمونه از این کارها پوهنتون خاتم النبیین است هم در شهر غزنی و هم در ولسوالی جاغوری، این ظرفیت سازی که برای جوانان کرده است قابل قدر و سپاس گزاری است.

پوهنتون خاتم النبیین با مدیریت قوی و درایت خاص که دارند توانسته است، خدمت گزار مردم باشد، اشار مختلط مانند کارمندان دولتی تو استند وارد پوهنتون شوند و ادامه تحصیلات عالی خود را داشته باشند، اکنون همان مدیران با درجه بالای علمی از این پوهنتون فارغ می شوند حالا ما از وزارت تحصیلات عالی می خواهیم که نسبت به جواز ماستری برای خاتم النبیین غزنی همکاری های لازم را داشته باشند. از جناب داکتر سجادی تشکر می شود که در کنار دو دوره کاری در پارلمان مسئولیت های فرهنگی خود را از همان زمان آغاز کردن و امروز افتخار داریم که حتی در ولسوالی جاغوری نیز زمینه تحصیل فراهم شده است، از ایشان می خواهیم که در قسمت گرفتن جواز مقطع ماستری برای این شهر تاریخی اقدام نماید و همچنین از ایشان می خواهیم که محصلین فقیر را نیز به صورت ویژه تحت پوشش علمی قرار دهد و نسبت به آنها همکاری و مساعدت لازم را داشته باشند.

اما در مناسبت به جشن فراغت امروز خاطر نشان کنم که محصلین عزیز که از این پوهنتون با عظمت و مسمی به نام نامی خاتم النبیین (ص) فارغ می شوند می خواهیم که در برابر خدا، پیامبر و قوانین شریعت و قوانین کشور خود متعهد و پایبند باشد و تحصیلات خود را وسیله خدمت برای حفاظت از دین خدا و خدمت به مردم قرار دهد.



## رضایتمندی شهر وندان غزني از پوهنتون خاتم النبیین (ص)

دکتر محمد ظاهر فایض مسئول موسسه BDN

## پوهنتون خاتم النبیین (ص) تغییر کلی در سطح زندگی مردم

عبدالرؤاقد عزیزی رئیس عدله ولایت غزنی

پوهنتون خاتم النبیین بنا به ضرورت مردم غزني آغاز به فعالیت کرد، این پوهنتون از ظرفیت های بالای علمی و تحصیلی برخوردار است، استادان با تجربه در این مرکز علمی مشغول تدریس هستند، رضایتمندی مردم از این پوهنتون در بخش های آموزشی و اداری را می توان شاخصه خوب شمرد.

التبه ضمن تبریکی برای فراغت این محصلین، باید گفت کسانی که از یک مرحله فارغ می شود آماده برای مرحله دوم باشند، یعنی برای همیشه باید محصل باقی بمانند و منتظر مقاطع بالاتر باشند و هیچ وقت به این مرحله اکتفا نکنند و مناسب است که از جناب دکتر سجادی تشکر نمایم، ایشان ضمن این که یک شخصیت سیاسی در کشور است دارای خدمات بزرگ علمی نیز می باشد و یکی از ابتکارات او ایجاد پوهنتون خاتم النبیین در غزني است، او همیشه به مردم می اندیشد و به گسترش علم و فرهنگ در جامعه فکر می کند.

برای بسیاری از جوانان که تشنۀ علم بودند و سالهای سال انتظار می کشیدند، تأسیس پوهنتون خاتم النبیین را می توان یک ابتکار در تاریخ غزني می توان ثبت کرد، یک تغییر کلی در سطح زندگی مردم ایجاد و کرد بناء یک دست آورد خوب برای موسسین این پوهنتون محسوب می شود.

برای محصلین عزیزی که از این دوره فارغ می شوند تبریک می گوییم، از اندوخته های علمی خود استفاده کامل ببرند، نسبت به همه این کارها باید از جناب دکتر سجادی قدر دانی کرد همواره برای دست آورده کارهای بزرگ تلاش می کنند با وجود مشکلات از خدمت به مردم دست بر نمی دارد حتی این خدمات را در ولسوالی ها نیز انجام داده است. این فدا کاری و برنامه دراز مدت قابل قدر است که برای همیشه ماندگار باقی می ماند.

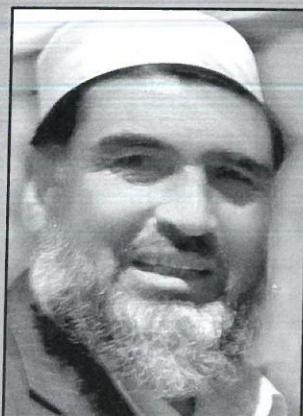


### کار ماندگار برای مردم

محمد علی کویمی، رئیس محکمه استیناف غزنه وجود پوهنتون خاتم النبیین (ص) در غزنی یکی از ارزش‌های بزرگ معنوی برای مردم محسوب می‌شود، ما در طول چهار سال فعالیت این پوهنتون غزنی از طریق رابطه کارهای علمی با دانشکده حقوق پیشتر با این پوهنتون آشنا شدیم، این مرکز علمی یکی از بهترین مراکز علمی در کشور می‌باشد.

مردم در کل از درس‌های این پوهنتون رضایت دارند، چون استادان با مدارج علمی حداقل ماستری در این مرکز علمی تدریس می‌کنند، فضای مناسب برای درس و از همه مهم‌تر این که توجه به علم در کنار تربیه دینی در این مرکز صورت می‌گیرد.

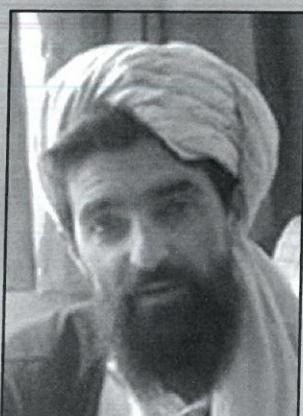
کسانی که امروز از این پوهنتون فارغ می‌شود، امیدواریم که فارغین به زودی وارد کار شوند و توصیه می‌کنیم که جدای از درس دانشگاهی، به مطالعات بیشتر خود پردازند. چون مطالعه می‌تواند سطح علمی دانشجویان را تقویت کند. امروز نام خاتم النبیین در سطح کشور از اعتبار بالای برخوردار است، این بخاطر شخصیت علمی حضرت آیت‌الله محسنی و مدیریت جانب آقای دکتر سجادی توانسته اند با ایجاد مراکز علمی کاری ماندگار و پایدار انجام دهند.



### فارغین پوهنتون خاتم النبیین، همراه با ایمان و دانش عبدالصبور الهی مدیر لیسه سانی

من با نام پوهنتون خاتم النبیین (ص) به عنوان یک مرکز علمی موفق قبل از غزنی آشنا بودم، جای افتخار است که این مرکز در شهر باستان غزنی نیز آغاز به فعالیت کرد، این باعث شد که بسیاری از کسانی که به دلایل مختلف از تحصیل بازمانده اند به تحصیلات خود ادامه دهند، من با صحبتی که با مردم، معلمین مکاتب، مراکز علمی داشتم پوهنتون خاتم النبیین یک مرکز معهود و در زمینه تحصیل خدمات ارزنده ارائه داده است و داکتر سجادی با ایجاد این گونه مراکز علمی خدمت کلان به مردم و جامعه کرده است، توقع ما این است که تمام و کلای غزنی نیز مثل داکتر سجادی خدمات ارزنده به مردم و موکلین خود داشته باشند.

در مورد جشن فراغت این می‌باشد، از خداوند توفیق بیشتر برای دست اندکاران این پوهنتون آرزومندیم. چهار سال تلاش و خدمات مسئولین این پوهنتون هم اکنون در حال ثمره بخشیدن است، محصلین محترم باید از این فرصت‌ها به صورت خوب استفاده کرده بتوانند.

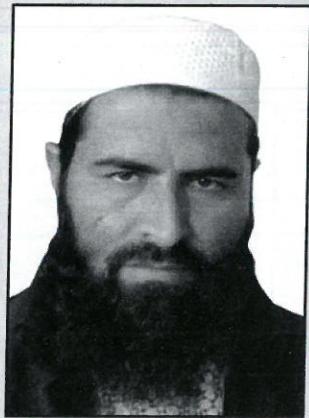


### دکتر سجادی مصدر خدمات

**ماندگار در غزنی**  
مولوی ظهور‌احمد، مدیریت لیسه شمس‌العارفین

پوهنتون خاتم النبیین (ص) در این ولایت خدمات علمی در چوکات قوانین اسلامی و اصول دینی برای مردم ارائه می‌دهد، این جای افتخار برای مردم غزنی است. در این پوهنتون در کنار علم، قوانین اسلامی و اصول دینی نیز برای محصلین ارائه می‌گردد، امروز از جانب داکتر سجادی تشکر نمایم که مصدر این همه خدمات ماندگار گشته است و شخصیت داکتر سجادی برای هیچ کس پوشیده نیست، او علاوه بر وظایف نمایندگی در پارلمان در بخش تعلیمات عالی مثل ایجاد عالی نور غزنه و در بخش تحصیلات لیسه عالی ایجاد پوهنتون خاتم النبیین در غزنی و جاغوری فعالیت های چشم گیر داشته است، بناءً می‌توان از ایشان بخاطر کارهای اجتماعی و تحصیلات عالی برای مردم غزنی تشکر و قدردانی کرد.

در مورد جشن فراغت عزیزان فارغ التحصیل باید گفت جشن فراغت، دست آورده بزرگ برای مسئولان، مردم و محصلین می‌باشد، از خداوند توفیق بیشتر برای دست اندکاران این پوهنتون آرزومندیم. چهار سال تلاش و خدمات مسئولین این پوهنتون هم اکنون در حال ثمره بخشیدن است، محصلین محترم باید از این فرصت‌ها به صورت خوب استفاده کرده بتوانند.



## مودم غزني منتظر

دوره ماستري!

کرييم نوروزي، رئيس کار وامور  
اجتماعي غزني

پوهنتون خاتم النبیین يك مرکز است که اکثریت مردم راضی هستند، کسانی که واجد شرایط تحصیل است پذیرفته است، امروز ما شاهد فراغت این محصلین هستیم، البته کسانی که فارغ می شوند باید به مقاطع بالاتر درس بخوانند و به دنبال ماستری باشند، این کار را از جانب داکتر بخواهند، چون مردم از کارکرد های جانب داکتر راضی است، هدف داکتر نیز خدمت برای مردم است، لذا دوره ماستری را نیز فعال نماید تا جوانانی که امروز فارغ می شوند وکسانی دیگر که در مقطع لیسانس درس خوانده اند، به سطح بالاتر برسند، درکل می توان از پوهنتون خاتم النبیین و مؤسس این پوهنتون، مدیریت و اساتید نیز بخاطر تلاش های شبانه روزی که انجام دادند قادر دانی کرد.

**پوهنتون خاتم النبیین (ص) شعبه غزني،  
زمینه ساز رقابت بین دیگر مراکز علمی  
ثار احمد آزاد زوي معاونت تدریسی ریاست معارف  
غزني**

**يا محمود از فيض معارف  
تاژه کن جان را  
جهالت درد جانکاه است و  
درمانش بود تحصیل  
عبدالقيوم فهام، از فرهنگیان غزني**

پوهنتون خاتم النبیین (ص) به عنوان يك نهاد علمی و تحصیلی در ایجاد زمینه تحصیل برای کسانی که از تحصیل بازمانده اند نقش اساسی در غزني داشته است، به لحاظ کیفیت تدریسی نیز موفق است و حتی رقابت بین نهاد دیگر علمی در غزني ایجاد کرده است، اما آنچه در غزني احساس کمبودی می شود دوره ماستری است که در این زمینه باید مسؤولین این نهاد اقدام نماید.

اما فارغ این دوره خاتم النبیین در غزني اکثرا کسانی هستند که در ادارات دولتی مشغول کار هستند و مشکل کاریابی ندارند، آن عده از کسانی که به دنبال کار هستند باید به تناسب تخصصی که دارند کار نمایند و از علمی که آموخته اند به نحو احسن استفاده نمایند و جا دارد از جانب داکتر سجادی که برای من يك شخصیت چند بعدی است تشکر نمایم، جدا از این که وکیل مردم در پارلمان است، يك شخصیت ملی و علمی کشور نیز است، وی توانسته است حتی در قریبه ها نیز زمینه تحصیل و تعلیم را برای مردم فراهم سازد، این امر در پیشرفت مردم بسیار موثر است.

خواست من از محصلین عزیز که از پوهنتون خاتم النبیین (ص) فارغ می شوند، این است تا با تحقیقات و پژوهش های خستگی نا پذیر ایشان در پیوند با رشته که از آن فارغ شده اند، بر افتخارات و مهارات این پوهنتون بیافرایند، خاتم النبیین (ص) اولین پوهنتونی که مانند خورشید در خشان در آسمان غزنه باستان طلوع کرد و مانند چشمہ زلال تشنگی دیرینه علاقه مندان و شیفتگان تحصیل را در این سرزمین به گونه خوب بر طرف کرد.

در نهایت فراغت محصلین عزیز را از صمیم قلب به فرزندان حکیم سنایی و ابو ریحان الیرونی به رهروان علم و دانش تبریک می گوییم.

در پایان جا دارد از حضرت آیت الله محسنی که با ابتکار چشمگیر، علاقه مندان به تحصیل را از چشمہ زلال علم مستفید ساخت، تشکر و سپاس گزاری نمایم.



**قدردانی از حمایت حضرت آیت‌الله  
محسنی و جناب داکتر سجادی**  
محمد‌الله احمدی مدیریت ترافیک ولایت غزنی

با ایجاد پوهنتون خاتم‌النبیین<sup>(ص)</sup> در غزنی مشکلات تحصیلات عالی بسیاری از شهروندان این ولایت که به دلایل مختلف نتوانسته بودند تحصیلات عالی شان را ادامه دهند حل گردید، مردم غزنی از تأسیس این پوهنتون در شهر باستان غزنی به گرمی استقبال کردند.

محصلین عزیز که امروز فارغ می‌شوند باید به این میزان تحصیل که کرده‌اند بسته باشند، در صورت امکان دوره‌های ماستری و دکتری را نیز باید دنبال کنند و از تلاش برای رسیدن به درجات بالاتر علمی کوتاهی نکنند و محصلین که دسترسی به ادامه تحصیلات بالاتر برای شان امکان ندارد با مطالعه کتاب‌های مورد نیاز باید خود را قوی تر بسازند.

التبه باید در این بخش از زحمات حضرت آیت‌الله محسنی و جناب داکتر سجادی سپاس و قدردان بود، آنها مردان منحصر به فرد هستند، جایگاه خاص خود را بین مردم ما دارند، چون علم را بین مردم محروم گشترش دادند، در این راستا کسی بی‌بهره از علم نماند.

ما گسترده شده و به حکم عقل و شرع، شکران و پاسداشت این نعمت بزرگ، قدر شناسی، بهره‌گیری درست و حمایت از آن است. نعمتی که نه دارای سابقه است و نه لاحقه، و مناسب است که از جانب داکتر سجادی قدردانی و تشکر نمایم که خدمات شایسته و بنی نظیر فرهنگی و علمی را در این شهر تاریخی و نامدار انجام داده است و بدون شک

جناب ایشان یکی از افتخارات قابل پیشکش علمی و فرهنگی مردم ما است که توانسته است در حوزه‌ی دانش و فرهنگ دینی گام‌های متین و استواری بردارد و با درک شرایط و مقتضیات زیان کاستی‌های اساسی جامعه ما را که همانا نبود آگاهی و بصیرت دینی است طبیانه شناسایی نموده و در راستای رفع آن‌ها، گام‌های مستحکم و علمی بردارد، به نظر می‌رسد که تخصص و تعهد - پشتکار و نوآفرینی، از شاخصه‌های شخصیتی ایشان محسوب شود.

در مورد جشن فراغت به این نکته تذکر می‌دهم که محصلانی که توفیق و افتخار فراغت می‌یابند، به حکم عقل و شرع رسالت بزرگ دارند تا با ارائه خدمات صادقانه و خدایستن، تعهد و دین مداری در برابر ملت، دین خویش را اداء نمایند و تحصیل دین و دانش بیشتر را که جوهره اصلی این مرکز بزرگ علمی است، شعور و شعار خود سازند و نیز فارغان صنوف دوازدهم مکاتب این ولایت در نجد امکان از این موهبت و نعمت بزرگ علمی و دینی استفاده بینه نمایند و این فرست کم نظیر و خدادادی را مغتنم شمارند.



**پوهنتون خاتم‌النبیین<sup>(ص)</sup>  
مرکز اخوت و تقویت مذاهب**  
محمدضامن عظیمی، مسئول فرهنگی  
لیسه نسوان حیدرآباد

بیان

سال چهارم  
شماره یازدهم  
خران ۱۳۹۴



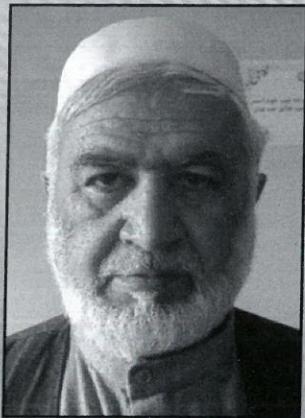
۴۴

بزرگترین ویژگی و شاخصه‌ی علمی و فرهنگی پوهنتون خاتم‌النبیین در غزنی، محتوای بالای علمی و مسلکی که توانست در بدترین شرایط فرهنگی این دیار، دست مردم را بگیرد و تهدید‌ها را با مدیریت سالم و مدبرانه، به ظرفیت مبدل سازد، در مقطع حساس زمان که از یک طرف سالیان متادی جنگ و ویرانی، زیرساخت‌های علمی و فرهنگی گذشته را ویرانه و آوار ساخته بود و از سوی دیگر، نظام نوپا و آغشته به فساد علمی و فرهنگی جدید، پاسخ گو و در خور نسل جدید گواه نبود، سنگ تهداب و گام نخستین این بنیاد مبارک گذاشته شد، به گونه‌ای که حاصل و دست آور چندسال فعالیت آن و برکاتی که از ناحیه آن عاید جامعه ما گردید، مشهود تر از آن است که نیازمند استدلال و استناد باشد. اگر متصفانه داوری گردد باید گفت که: پوهنتون خاتم‌النبیین در غزنی و سایر شعبات آن، خوان نعمت و موهبت الهی است که برای مردم



## خدمات علمی، دینی و اخلاقی در پوهنتون حاتم النبیین (ص)

سید غلام سخی اصغری رئیس شورای علمای غزنی



## پوهنتون حاتم النبیین (ص) یک مرکز فرآگیر علمی

حاجی حیات الله عضو اتاق تجارت و صنایع

پوهنتون حاتم النبیین به عنوان یک مرکز علمی فعالیت های مثبتی در چهار سال گذشته داشته و با پرورش شاگردان هم در بعد دروس علمی و عصری و هم در بعد دینی و اخلاقی توانسته است تا حد ممکن مسئولیت خویش را ادا نمایند.

ویشنده من چه برای محصلین وغیره محصلین عزیز که دوران درسی شان ختم می گردد و بجهات اجتماعی و کارهای اجتماعی وارد می شوند این است که در قدم اول مسئولیت خویش را به عنوان یک مسلمان روش در قبال دین و کتب و جامعه شان فراموش نکنند و به یاد داشته باشند که دوران تحصیلی خویش اغلبًا با مشکلات فراوان که فراروی همه دانش آموزان وطن چه از نظر اقتصادی و یا فرهنگی یا امنیتی موواجه هستند سپری نموده اند و کشور زخم خورده امروز به نیروی جوان تحصیل کرده، فعال و متدين محتاج است که خرابه های فرهنگی، اخلاقی ساختاری این مملکت ترا با علم و ایمان دوباره بازسازی نمایند و گزنه وضع قطعاً از این هم بدتر خواهد شد. نخبگان واندیشمندان جامعه ما باید از طریق فعالیت های فرهنگی و ایجاد مرکز علمی و اکادمیک باید این جامعه اسلامی را به سمت توسعه علوم عصری ارزش های اخلاقی و دینی سوق بدهنند و بدون شک امروز داکتر سجادی هم به لحاظ تعهد دینی و هم به لحاظ موقعیت علمی که دارد در سطح کشور شخصیت قابل قبول برای همه گان محسوب می شود. در سطح ملی کمتر کسی را سراغ داریم که تعهد و نوآندیشی داکتر سجادی را داشته باشد راه اندازی و مدیریت پوهنتون حاتم النبیین یکی از خدمات جناب ایشان است که صدها محصل و فرزندان این وطن مشغول تحصیل و علم اندوزی می باشند. از خداوند متعال می خواهم که عمر با برکت هم برای ایشان و هم برای همهی خدمت گذاران دین و مردم عنایت فرماید.

پوهنتون حاتم النبیین یک مرکز فرآگیر علمی است که ظرفیت پذیرش از تمامی افسار جامعه را دارد حتی کسانی که مثل من سن بالای دارد، محصلین که امروز فارغ می شوند مصدر خدمت برای جامعه و مردم باشند و دیگران را نیز تشویق برای فرآگیری علوم نمایند، البته نسبت به این خدمات باید گفت تلاش های جناب داکتر سجادی قابل قدر است، آفتاب به دو انگشت پنهان نمی شود مردم غزنی قدر شناسند و نسبت به خدمات جناب داکتر سجادی برای مردم غزنی قدرشناصی می کند، امروز تمام مردم غزنی از نعمت تحصیلات عالی برخوردار شده اند حتی در ولسوالی جاغوری نیز این مرکز علمی فعال شده است این اولین ولسوالی است که دارای مرکز تحصیلات عالی است.



## پوهنتون خاتم‌النبیین (ص) در بدترین شرایط غزنی مصدر خدمت شد

ذکیه احمدی، مدیر لیسه نسوان حیدرآباد

بدون شک پوهنتون خاتم‌النبیین (ص) نه تنها برای پیشرفت و ترقی افکار محصلین خویش گام بلندی را برداشته بلکه در مدت چهار سال گذشته تلاش‌ها و زحمات فرهنگی زیادی را انجام داده اند، لذا از ریاست و اساتید پوهنتون خاتم‌النبیین (ص) و از دست‌اندرکاران نشریه پیام خاتم جهان سپاس و قدرانی می‌شود.

اساتید بزرگوار این پوهنتون پیشگامان صلح و دوستی و تقریب مذاهب بوده و با صدای رسای خویش هر از گاهی منادی وحدت بین جامعه مسلمین بوده است.

محصلین عزیزی که به زودی فراغت خویش را از پوهنتون خاتم‌النبیین به دست می‌اورند اولاً کوشش نمایند که به دوره‌های بالاتری دست پیدا کنند تا توانایی فکری بیشتری را کسب نمایند و در آینده مصدر خدمت به اسلام و جامعه اسلامی خویش می‌باشند. دوماً آنایکه به هر دلیلی نمی‌توانند ادامه تحصیل بدهند، کوشش نمایند که در بین جامعه با خلق اسلامی و با رفتار نیک به عنوان خدمت گذار جامعه خود را قلمداد نموده و برای کشور مظلوم و زجر دیده‌ی خود مخلصانه خدمت نمایند.

جناب آقای داکتر سجادی و کیل محبوب مردم پارلمان که بنده از سال ۱۳۶۵ با ایشان آشنایی داشتم، فردی زحمت کش، پر تلاش و با درایت می‌باشد. برای ثبوت شخصیت ایشان همین بس است که آثارش را مطالعه نمایم و از فرد لایقی چون داکتر سجادی انتظار می‌رود که مراکز علمی دیگری به مانند پوهنتون خاتم‌النبیین (ص) در اقصی نقاط دیگر به یادگار بگذارند.

فعالیت‌های علمی و فرهنگی پوهنتون خاتم‌النبیین (ص) در تمامی شعبات خود به ویژه شعبه غزنی، از مهم‌ترین و حساس‌ترین مقاطعه تاریخی و علمی در کشور محسوب می‌شود. این پوهنتون علاوه بر داشتن معیارهای معاصر علمی و مسلکی در بدترین شرایط به کمک مردم ما آمدند و مصدر خدمت گردید.

این نعمت در اختیار مردم ما قرار گرفت و به حق باید گفت با اینکه دوره چهار ساله جزء درخشان‌ترین دوره‌ها و فصل‌های علمی و فرهنگی در تاریخ مردم ما محسوب می‌شود. محسصلانی که در شرف فراغت قرار دارند دو رسالت مهم بر دوش دارند، اولاً در ارتباط با خدمات گذشته این مرکز علمی را قدرشناسی داشته و خدمات آن را فراموش نکنند. ثانیاً از دانش و تقویی که در طول این مدت اندوخته‌اند استفاده نمایند و برای مردم نیازمند به علم و دانش کمک نمایند، سال‌ها رنج و محرومیت کشیده‌اند تا این مملکت از وضعیت ناهنجار کنونی بیرون آید.

جناب داکتر سجادی با ایجاد این گونه مراکز علمی جزء افتخارات فرهنگی مردم ما می‌باشد. که در طول سالیان متعددی خدمات ارزشمند و شایسته را برای مردم ارائه کرددند که مدیریت و ریاست پوهنتون خاتم‌النبیین یکی از آنهاست. ایشان جزء معدودترین افرادی است که توانسته است با تعهد و صداقت دین خود را در برابر مردم خود انجام داده اند در اخیر برای ایشان توفیق مضاعف مستلت می‌نمایم.

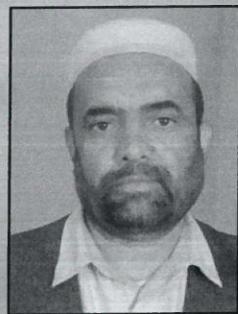
خاطرات دوران  
تحصیلی فارغین





## جایگاه علمی پوهنتون خاتم النبیین (ص) در غزنی

احمد مسعود راحل فارغ التحصیل از  
دانشکده اقتصاد و مدیریت



## به یگانه آرزویم رسیدم

اسدالله بلهار جلالی فارغ التحصیل از  
دانشکده علوم سیاسی

با دیدن این وضعیت دلم ذوق زده و مسرور می‌گردید. برای اولین بار یکی از دوستانم داخل دفتر کارم شد. جوانی با استعداد، پر تلاش، بعد از سلام گفت: جلالی صاحب! می خواهم تحصیلاتم را ادامه بدهم. همراهم چه کرده می‌تانی؟ مات مبهوت شدم. زیرا او نزدیکترین همکارم بود. ولی موضوع تحصیلات در بین آمد. برایش گفتم: به این معنا که غزنی را باید ترک کنی.

- نی در شهر غزنی پوهنتون خاتم النبیین را فعال کرده اند.

- چقدر عالی هاشمی صاحب موافقم.  
- ما همین لحظه می روم و فورم ثبت نام خود را می گیریم.

- خوب است من موافقم و از دفترم بیرون رفت، دیری نگذشت که فورمه ها ثبت نام آزمون کانکور در دست وارد دفترم شد. نهایت خوش بود. پرسیدم فورمه ها را برای خودت آوردم؟ برای همکاران دیگه هم میاوردم و آیا امکان دارد که خودم هم فورمه را خانه پری کنم.

- چرا امکان ندارد.

- نی موضوع سن هم مهم است. سن خودم زیاد است او تلفونش را گرفت، نمی دانم با چه کسی صحبت کرد همین که تلفونش قطع کرد. به من گفت موضوع سن مطرح نیست. بعد بدون این که از من سوال کند و بعد از

زمانی که از صنف دوازدهم فارغ شدم، موفق نشدم تا شامل کانکورشوم. چون در آن زمان کسانی که سن شان به ۱۸ می رسیدند نخست باید دوره مکلفیت عسکری را می گزراند. تا دوباره برایشان زمینه ادامه تحصیل فراهم می شد. من به جای انتخاب اولی دومی را برگزیدم، فرار از دوره عسکری، فرار از تفنگ و چنگ، اما در واقع فرار به سوی هیچ، فرار بسوی قانون چنگل، فرار به سوی ضد قلم و هنر فرار به سوی یک جهان مملو از درد. که با گذشت هر روزش، اشتباق، ذوق و آرزوهای درس و تحصیل پژمرده می شد، همه می آرزوهایم روز به روز زیرخاک و خاکستر نومیدی و یاس می گردید. به یاد دارم که یک باره چرخ گردون به سوی دیگری چرخید. یکباره دیدم، مکاتب باز می شود. دانشگاهها و دانشکده ها فعال می گردد. قلم دوباره بدست فرزندان وطن داده می شود.

جایگاه پوهنتون خاتم النبیین (ص) در میان پوهنتون های کشور جایگاه بالایی است، چون از اساتیدی استفاده کردم که با درجه حداقل ماستری و درس های معیاری بر خوردار بود، درس های این پوهنتون با معیار و سیستم تحصیلات عالی کشور بوده است که برای مردم ما بخصوص مردم غزنی بسیار مفید می باشد. در طول این سالها با تمام کاستی ها استفاده شایان از اساتید برد و گم شده خود را پیدا کردم که می تواند خاطره خوب و فراموش ناشدنی برای من باشد، چرا که رفتار، شیوه تدریس و محتوای درس همگی برای من آموزنده بود.



**برخورد دوستانه و صمیمانه  
مسئولین این پوهنتون  
بسم الله فهمی فارغ التحصیل از  
دانشکده علوم سیاسی**

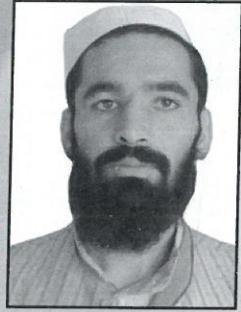
مدت چهار سال در پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> تحصیل نمودم خاطرات خوبی، من از این پوهنتون دارم، برخورد دوستانه و صمیمانه مسئولین و استادان در برابر آموزش محصلین و صلاحیت‌های علمی استادان این پوهنتون خاطرات فراموش ناپذیر دارم.

پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> در میان پوهنتون‌های کشور در جایگاه خاصی قرار داشته و ظرفیت سازی تربیه نسل‌های جوان و خدمت برای مردم عزیز در سطح بالای قرار دارد، به خصوص موجودیت استادان و کادرهای علمی این پوهنتون که از دانش علمی و مسلکی برخوردار است، در مقام ویژه‌ای بین مردم و تحصیلات عالی قرار دارد.

در ذهنم و در حرکات امور زندگی ام تغیراتی را احساس می‌کنم. دوستان خوبی را یافتم، اساتید توانا در این زمان با حوصله تمام به ما وقت دادند. چیزی که در این پوهنتون یافتم، آن هست که در جریان درس‌ها سوالات خود را آزادانه مطرح می‌کردیم و پاسخ می‌گرفتیم.

چند دقیقه فورمه‌های ثبت نام امتحان را آورد. به من گفت: حالا خانه پری کن. فورمه‌ها خانه پری شد و مراحل دیگری را هم او طی کرد. روز امتحان با دلهرگی در امتحان شرکت کردم. هراس داشتم هرگاه همکارانم کامیاب و من بی نتیجه باشم. چه خواهد کردم. به دنبال بهانه‌ها بودم به دنبال پاسخ هایی بودم. که در آن صورت همکارانم از من مطرح می‌کردند. تا اینکه روز موعود رسید. نتایج را بر دیوارها زده بودند. آن روز در دفترم ماندم. برای مصروفیت کاری را جستجو می‌کردم. بالاخره با همکاران بخش تحقیک رادیوحرف دلم را گفتم و از آنان خواهش کردم که استدیو ثبت را در اختیار قرار دهد. از شرم نتوانستم خودم آنرا بینم. زیرا ترس داشتم. تا مبادا بی نتیجه باشم. دیدم که کامیاب شدم. اشک از چشم‌منم جاری بود. تلاش می‌کردم تا کسی مرا نبیند. که حنیف هاشمی متوجه من شد. گفت: اشک برای چه؟

در جواب گفتم بعد از سال‌ها و متحمل شدن هزاران رنج امروز یکی از خواسته هایم برآورده شد. در همان روز از صدق دل برای آنای که در غزنی پوهنتون را فعال کرده بودند، دعا کردم. در طول چهار سال من یکبار هم با برخورد ناسالم کسی مواجه نشدم. اکنون من



**پوهنتون دور از هر گونه تبعیض**  
**قومی برای شهروندان غزنی**  
**حبیب الله همت، فارغ التحصیل از**  
**دانشکده فقه و حقوق**



**پایانی از یک دوره تلاش**  
**حضرت عابد آغا، فارغ التحصیل از**  
**دانشکده فقه و حقوق**



**خدمات چشمگیر پوهنتون**  
**خاتم النبین (ص)**  
**منظور احمد ضیاروان فارغ التحصیل از**  
**دانشکده اقتصاد و مدیریت**

در سال ۱۳۹۱ تأسیس پوهنتون خاتم النبین (ص) یک گام نوین در سطح تحصیلات عالی بخش خصوصی در ولایت غزنی بوده و واقعاً در طول چهار سال تحصیلات عالی در غزنی، خدمات زیادی را در بخش‌های مختلف با استاید مجرب که سویه‌های علمی شان حداقل به سطح ماستری و دکتورا بوده انجام داده که چشم پوشی نباید کرد و خدمات این پوهنتون قرار ذیل است:

۱. در طول چهار سال فعالیت‌های فرهنگی، علمی، اقتصادی و علوم سیاسی زینت بیشتر بخشیده؛
۲. زمینه سازی تحصیل برای کسانی که قبل از تحصیل باز مانده بود؛
۳. زمینه سازی تحصیل برای فارغین چهارده پاس‌های انسیتیوت‌ها به سویه لیسانس؛
۴. هماهنگی و همکاری خوب بین ادارات دولتی و غیر دولتی در ولایت غزنی؛

بسیار خوشحالیم که شعبه‌ی از پوهنتون خاتم النبین (ص) در ولایت غزنی فعال گردیده است و من توانستم باز دیگر با وجود مشکلات فراوان شروع به تحصیلات عالی کرده و بعد از گذشت چهار سال تحصیلی در این مرحله سنی تحصیلات عالی خویش را با موفقیت به پایان برسانم.

ضمن تشکر و قدر دانی از مسئولین این پوهنتون که با ایجاد این شعبه برای قشر زیادی از مردم مثل ما خدمات زیادی انجام دادند، باید یاد آور شد که تمام دوران چهار ساله تحصیل در این مرکز علمی سراسر برایم خاطره بود، به امید این که مقطع ماستری نیز در شهر سنا یابی راه اندازی نماید.

یکی از بهترین خبرهایی که در طول زندگی شنیدم افتتاحیه و آغاز فعالیت پوهنتون خاتم النبین در ولایت غزنی بود. که این پوهنتون توانست با شروع فعالیتش، حیات تازه برای کسانی که تحصیلات عالی برایشان یک آرزوی دیرینه بود، بخشد. این پوهنتون در همان آغاز با شعار تعهد و تخصص توانست یک فضای اسلامی و علمی را به دور از هر گونه تبعیض جنسیتی و قومی برای شهروندان ولایت غزنی فراهم سازد.

این پوهنتون با وجود ناامنی‌ها و مشکلات زیاد توانست بعد از گذشت چهار سال اولین فارغین خود را در رشته‌های مختلف برای خدمت به جامعه تقدیم کند، تمام دوره تحصیلاتم در این پوهنتون خاطره‌های خوب و به یاد ماندنی است، برای مسئولین این پوهنتون آرزوی موفقیت دارم.



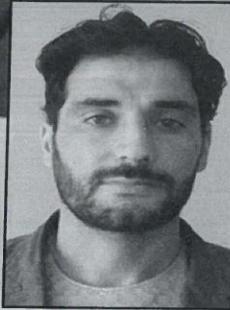
## حقوق رشته دل خواهی بود

ذیح الله شریفی فارغ التحصیل از دانشکده فقه و حقوق

من قبل از پوهنتون خاتم النبین شعبه غزنی به پوهنتون غزنی رشته تعلیم و تربیه قبول شده بودم، اما به خاطر که اصلاً علاقه ای به آن رشته نداشتم، ادامه ندادم، می خواستم برای کار ترجمانی به ولایت فردوس بروم که پوهنتون خاتم النبین در غزنی شروع به فعالیت کرد. با اینکه من علاقه‌ی زیادی به رشته حقوق داشتم از کار منصرف شدم و در این پوهنتون ثبت نام کردم و شروع به درس خواندن نمودم، و حالاً بعد از گذشت چهار سال که از این پوهنتون فارغ می شوم سپاسمند زحمات و تلاش های فراوان مسئولین و اساتید از پوهنتون هستم.

۵. نشر اخبار و مجله جهت رشد مسایل فرهنگی، علمی، اجتماعی، اقتصادی در سطح ولایت غزنی؛ تمامی اساتید محترم این پوهنتون از اخلاق نیک و حمیده، مدیریت خوب و سالم، شیوه درست تدریس، تحصیلات عالی تا سویه دکترا برخوردار بوده و شخصاً برایم افتخار است. این نوشته را می توان به عنوان خاطره ای شیرین برشمرد که اساتید پوهنتون هیچگاه وقت محصلین را در جریان تحصیل ضایع نمی کردند، در صنف البته یک تعداد شاگردان کوشش داشتند که زودتر درس روزمره تعطیل شود ولی اساتید بسیار سخت از این موضوع ناراحت بودند و همیشه می گفتند که وقت طلا است و نباید ضایع کرد. همه اساتید محترم این پوهنتون را دوست دارم.

در آخر موقیت بیشتر همه اساتید محترم این پوهنتون را در عرصه های مختلف کاری از بارگاه خداوند منان خواهانم و فراغت اولین دورمحصلان این پوهنتون را از صمیم قلب تبریک عرض می دارم.



## جوینده یابنده است

محمد رفیع رسولی فارغ التحصیل از دانشکده فقه و حقوق

### آرزوی دیرینه ای که داشتم

رویا ملک زاده، فارغ التحصیل از دانشکده فقه و حقوق

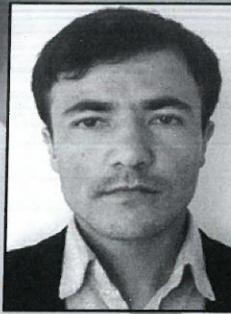
یکی از خاطرات به یاد ماندنی دوره درسم این بود که من دریکی از مکاتب آموزگار بودم و یکی از همکاران ما در پوہنتون خاتم النبین ثبت نام کرده بود، در مکتب به من گفت من می روم پوہنتون می خوانم، یک شعبه پوہنتون خاتم النبین در غزنی فعال شده است، آن روز خیلی خوش حال شدم که در غزنی این زمینه برای ما آماده شده است و ما می توانیم رشته دلخواه خود را در آنجا بخوانیم.

آرزوی دیرینه ای که داشتم، در غزنی رسیدن به این آرمان غیر ممکن به نظر می رسید، یک رویا به نظر می رسید، اما این رویا نبود در واقعیت با خاطر زحمات مسئولین پوہنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> به واقعیت تبدیل شده بود. جا دارد از مسئولین، اساتید دلسوز این پوہنتون سپاس گذاری شود، تا من و همثال من می توانند به تحصیلات عالی خود دست یابند.

بعد از فراغت از صنف دوازدهم ادامه تحصیلات آرزوی هر شخص است و من نیز این آرزو را داشتم، اما روزگار و ناسازگاری وضعیت اقتصادی، این آرمان و آرزو را از من گرفته بود، و ناگزیر به خاطر امرار معیشت خانواده ام مشغول انجام وظیفه و کار شدم. و تقریباً درست این امیدم به یأس تبدیل می شد و خودم را قناعت داده بودم که این تقدیرم بوده است که دیگر نتوانم به تحصیلات خویش ادامه دهم.

به یک بارگی ایجاد پوہنتون خاتم النبین (شعبه غزنی) مانند چراغ در زندگی ام شعله ور گردیده و برایم امید جدید بخشید و بعد از سال ها انتظار و مأیوسی به فکر ادامه تحصیل خویش گردیدم. خوشبختانه از طریق شعبه غزنی پوہنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> توانستم بر علاوه بر وظیفه تحصیلات خویش را نیز ادامه دهم هر چند آسان نبود ولی با تحمل مشکلات و مشقات و لطف و مهریانی اساتید محترم خوصوصاً شخص رئیس این پوہنتون توانستم این آرمان دیرینه خویش را جامه عمل به پوشانم. آنچه قابل تذکر است اینست که برخورد نیک و حسنۀ اساتید محترم برایم جاویدانه و غیر قابل فراموشی خواهد بود. با ابراز امتنان از تک تک شان تقدیر و قدردانی می نمایم، که در تحقق این آرمان دیرینه بنده را همکاری نمودند و به والدین گرامی ام ضمن سپاس و امتنان از تشویق و ترغیب شان درین راه و تشکر از دعا های خیر که در حق بنده نموده اند تا به این آرزوی دیرینه ام رسیدم فراغتم را تبریک می گویم.





**خاطره‌ای در افق سبز جاوید؛  
سید نظیم "سیرت" فارغ التحصیل از  
دانشکده فقه و حقوق**

**من اولین شخصی بودم که در  
پوهنتون خاتم النبیین ثبت‌نام کردم  
سید حیات‌الله هاشمی فارغ التحصیل از دانشکده  
فقه و حقوق**

وهمزیستی حرکت نماییم نه با  
بال شکسته تک‌نگری، همه‌ای  
این زیبایی‌ها در دوران زیبایی  
تحصیلی نهفته است کسانی که  
دوران تحصیلی را پشت سر  
گزراند به خوبی این خاطره  
سبز جاوید را در کرده و به  
ارزش علم و معرفت بی می‌برد.  
که برخورداری از همه‌ای  
اینها ارتباط به نحوه‌ای انتخاب  
و گزینش انسان دارد.

برای من دوران تحصیلی دوره  
صرف تحصیل از مضامین  
مرتبط با رشته تحصیلی‌ام نیست  
بلکه کلیدیست برای باز نمودن  
دریچه‌ای برای پایه عرصه‌ی  
علم‌اندوزی و کسب مهارت‌های  
الفبای زندگی.

استاد گرانقدر با اعمق وجودم  
سپاسگزارم از اینکه در تاریکی  
و ظلمت جهل دستم را گرفتی و  
نگذاشتی که در جاده ظلمت و  
نادانی و در سیلاخ خرافه پرسنی  
غرق در گمراهی شوم و برای من  
درس الفبای زیستن را آموختی.  
استاد گرانقدر سلامت باد تا  
واپسین سپیده دمان.

سپاسگزار هستم هستی بخش که ستایش  
 فقط در جلوه گاه او متبلور است. سلام  
به زندگی، سلام به دوستان زندگی  
ورهپیان زندگی، سلام به جهت  
دهندگان مسیر پرپراز و نشیب زندگی!  
سلام آغاز آشنایی است و سلام آغاز پا  
به عرصه موجودیت شدن است. سلام  
آغاز دیدار و کنار هم بودن است.

اما سلام من بوی دیگری دارد. بویی  
لحظه فراق، بویی جدایی با خاطرات  
سبز جاوید تحصیلی، خدا حافظی با  
همنوعان خویش در محیط با صفاء  
تحصیلی، در کویر کره خاکی با دنیایی  
از آرزوها در تبسیم خاطره سبز امید؛

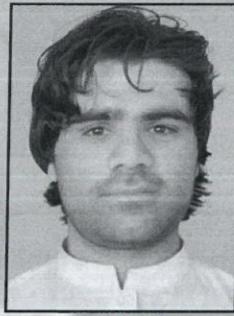
دلم عقده‌مند است با لحظات زیبایی  
که در صنف می‌نشستیم و چشم به تخته  
می‌دوختیم که استادمان بیايد و در تخته  
كلمات ژرفانگر چگونه اندیشیدن،  
چگونه زیستن و چگونه برخورد نمودن  
ربا آرمان‌های دیرینه‌ی آموختن که در  
باورداشت ناباورانه خدا حافظی نمایم!!!  
زود است و من هنوز بال و پر نگرفته‌ام  
برای پرواز در قله‌ای خوب اندیشیدن،  
خوب زیستن و خوب ساختن.  
هنوز منتظر لحظه‌هایی هستم که استاد  
بیايد و بگويد محصلین عزیز؛ باهم  
بخندیم نه بهم، با دو بال هم فکری

من علاقه مند رشته حقوق بودم از این رو  
تلash داشتم تا بتوانم به مردم کمک نمایم،  
خوشبختانه با آمدن پوهنتون خاتم النبیین  
این آرزویم جامه عمل پوشید. لذا من اولین  
محصلی بودم که در رشته حقوق در پوهنتون  
ثبت نام کنم و تحصیلاتم را در کنار اساتید  
توانمند پوهنتون خاتم النبیین شروع و ادامه دهم  
از این جهت بسیار خوشحالم.

در طول دوره تحصیل درس‌ها را با دوستانم  
مباحثه می‌کردیم و مباحثه سبب شده بود  
تا نمره‌های ما خوب باشد، جا دارد که از  
مسئولین این پوهنتون تشکر و قدردانی شود،  
در پایان ذکر این نکته ضروری است که تمام  
دوران تحصیل برای من خاطره است.



سن و سالم مران نگران ادامه  
تحصیل کرده بود!  
گل آغا الفی فارغ التحصیل از دانشکده  
فقه و حقوق



روزی که عضو محکمه تمثیلی  
بودم!  
عبدالحکیم رحیمی فارغ التحصیل از  
دانشکده فقه و حقوق



پوهنتون خاتم النبیین،  
مرکز علم و دین  
احمدشاه اسرار، فارغ التحصیل از  
دانشکده فقه و حقوق

مدت ها بود که در آرزوی ادامه تحصیل بودم تا اینکه شعبه غزنوی پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> افتتاح شد، با توجه به سن و سالی که داشتم در ابتدا نگران از ادامه تحصیل بودم اما با کمک استادان و تلاشی که داشتم توانستم این دوره از تحصیل را به پایان برسانم.

در این سال ها که مشغول تحصیل بودم علاوه بر این که از اساتید توانند استفاده کردم، رفتار، روش و منش اساتید نیز راه گشای زندگی ام بود و نیز در این سال ها دریافتیم که تنها پوهنتون که فارغ از تعلقات و گرایش های قومی و قبیله ای مشغول ادای وظیفه دینی و اسلامی بوده همین پوهنتون است که می تواند بهترین خاطره از خاطرات دوران تحصیل ام باشد.

چهار سال درس و تحصیل در این پوهنتون خاطره های زیاد داشت، که یکی از خاطرات این بود که به عنوان هیئت برگزاری محکمه تمثیلی بودم. آن روز خوش بودم که به عنوان یک رکن قضا می توانم کار مردم را حل کنم. در آن روز مهمانان زیادی از محکمه و نهادهای مختلف غزنی به شمول محصلین و اساتید پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> حضور داشتند و چگونگی اجرای محکمه تمثیلی را از نزدیک داوری می کردند در آن روز خیلی استرس داشتم که بتوانم از عهده نقش که به دوشم گذاشته موفق بیرون بیایم، اما با تمام کاستی ها برای من تجربه خوبی بود و امیدوارم این گونه فعالیت ها ادامه پیدا کند. بهترین خاطره من در آن روز این بود که نقش خودم را در این محکمه باور کرده بودم.

با تشکر و سپاس گزاری از مستولی، اساتید این مرکز تحصیلی، پایه گزاری این چنین مراکز علمی کاری است بسی مشکل اما با تلاش پیگیر و مدام مسئولین این پوهنتون توانسته اند با شعار تعهد و تخصص در ولایت غزنی یک مرکز علمی و تربیوی را برای فرزندان این وطن پایه گزاری کرده و در خدمت این دیار باشند. در طول این چهار سال اساتید ورزیده و مجبوب بدون هیچ گونه تبعیضی با حوصله مندی تمام به سوالات ما پاسخ داده و در جهت غنامندی و تفهمیم دروس تلاش پیگیر داشته اند، این موضوع را می توان یکی از خاطرات دوره تحصیل در این پوهنتون به حساب آورد.



**اهمیت این پوهنتون بخاطر مدیریت توانا**  
علی رحم حسنی فارغ التحصیل از دانشکده علوم سیاسی



**بهترین خاطره‌ام ریاست محکمه تمثیلی بود**  
عبدالحقی اختی فارغ التحصیل از دانشکده فقه و حقوق

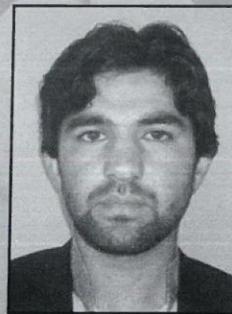
یکی از خاطرات دوره تحصیلاتم علاوه بر ارتقای سطح علمی، آشنایی با تعداد زیادی از دوستان از اقوام مختلف کشور می‌باشد، گروهی که ما تشکیل می‌دادیم اکثراً کارمندان، معلمین، ژورنالیستان و... تشکیل می‌داد ویژگی‌های خاص داشت که می‌توان به صورت خلاصه به آن اشاره کرد روحیه تحمل پذیری، احترام متقابل به هم‌دیگر، بخصوص اساتید دلسوز این پوهنتون، پابندی به اصول و مقررات پوهنتون.

اهمیت این پوهنتون بخاطر مدیریت توانای آن می‌باشد، شخصیت فرزانه، عالم عامل حضرت آیت الله محسنی، این پوهنتون را پایه گذاری و دانشمند متوفکر جناب دکتر سجادی آن را مدیریت می‌کند، به نظرم یکی از امتیاز‌های پوهنتون خاتم النبین (ص) همین نکاتی است که یاد آور شد.

در سال دوم تحصیلاتم شاگرد ممتاز دانشکده حقوق اعلام شدم این برایم خیلی خوش حال کننده بود. در روز معلم بسیار هیجان زده شدم فامیل، اساتید و همه‌ی دوستان تشویقم کردند و بعد این راه ادامه داشت با بسیار شوق و علاقه همچنان در سال دوم یعنی زمستان در سال ۹۲ سمستر چهارم اولین محکمه تمثیلی برگزار گردید که من ریاست این محکمه را به عهده داشتم این محکمه خیلی برایم خوب تمام شد که از طرف ریاست پوهنتون و ریاست محکمه استناف غزni تقدیرشدم و بعداً در سال سوم درین ستاره گان پوهنتون خاتم النبین (ص) قرار گرفته، سوم نمره عمومی دانشکده حقوق انتخاب شدم و این درجه برایم خیلی با ارزش بود و در مدت چهارسالی که گذشت، همه اساتید در هر عرصه ما را کمک و همکاری می‌کردند، در عرصه تحقیقات وغیره، خاطره زیاد است اما نمی‌شود گفت. افتخار می‌کنم منحیث یک محصل ممتاز از پوهنتون خاتم النبین (ص) فارغ شدم. در اخیر ضمن تشكر و قدردانی از مسئولین این پوهنتون که با نماد تعهد و تحصص در تعلیم و تربیت محصلین تلاش فراوان داشته است.



**پوهنتون شاگرد محور**  
محمد مهدوی فارغ التحصیل از  
دانشکده علوم سیاسی



**ایجاد روابط خوب اساتید با**  
**شاگردان**  
صفی الله احمدزی فارغ التحصیل از  
دانشکده اقتصاد و مدیریت



**پوهنتون خاتم النبیین فرصتی**  
**برای تشنگان علم و دانش**  
عنایت الله ثاقب، فارغ التحصیل از  
دانشکده فقه و حقوق

من چهار سال است که افتخار تحصیل دراین پوهنتون را دارم و مهم ترین خاطره‌ی دوران تحصیلی را می‌توان به دو بخش بیان کرد: اول این که وجود استادان مجرب و شاگرد محور، چنان علاقه‌ام را به تحصیل زیاد نموده بود که با داشتن تمام مشکلات خود را به صفت درس می‌رساندم.

دوم وحدت چنان در صفت‌های درسی حاکم بود که همگی یک واحد بنام گروه ۹۱۱ معرفی شده بودیم و این وحدت ما نمونه بود از یک افغانستان کوچک.

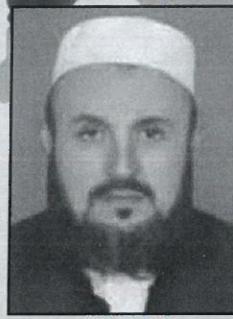
پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> درکشور از جمله پرآوزه ترین پوهنتون در میان رقبای خویش می‌باشد از این که هر روز بر نظام مندی آن توجه ویژه صورت می‌گیرد در آینده پیش بینی بنده به گونه ایست که می‌تواند در کشور به عنوان یک مرکز مهم علمی مطرح شود.

خوشحالیم از اینکه در کنار استادان ورزیده و با تجربه خاطرات شیرین دوره‌ی محصلی خود را در این پوهنتون سپری کردیم. شاید این تکه کاغذ برای بیان خاطرات ارزشمند دوره تحصیلی کافی نباشد، اما نباید نادیده گرفت که تحصیل در کنار این استادان و این پوهنتون یگانه واقعیت خوش آیند است. البته خاطرات خوش من با شیرینی صحبت‌های استادان و کانون گرم صنف در کنار هم صنفی هایم می‌باشد.

این پوهنتون در کنار تدریس معیاري، استادان ورزیده و با تجربه، کتابخانه و اینترنت برای تحقیق مسائل درسی داشت و همچنان در کنار تجهیزات و مکان مناسب داشت همچون فضای درسی و ایجاد روابط خوب اساتید با شاگردان و محصلین در برخوردهای درسی. در اخیر می‌توان گفت در پوهنتون خاتم النبیین<sup>(ص)</sup> راهی برای رسیدن به دوره‌های فراگیری علوم در کنار همه امکانات و استادان شایسته و استفاده آن در امورات زندگی فراهم است.

ضمن تشکر و قدردانی از مسئولین این پوهنتون که این فرصت علمی را برای ما تشنگان علم و دانش به وجود آورده که در این راستا زحمات و تکالیف زیادی را متحمل شده‌اند. پوهنتون خاتم النبیین شعبه غزنی یگانه مرکز علمی است که با درک مشکلات تحصیلی شهر وندان ولايت غزنی توانيت است اين مسئليت خطيير را به خوبی به عهده گرفته و بار دیگر نهال خشك علم را در ديار غزنی سبز گردانند.

بعد از گذشت چهارسال تحصیل باید ياد آور شد که ما با برخورد و رفتار نيك استيد، کارمندان و مسئولين اين پوهنتون روبرو شديم، در اين پوهنتون ما جز خاطرات خوش چيزى ديگر نداريم.



### به آینده امیدوار هستم

فهیم روستایی فارغ التحصیل از دانشکده علوم سیاسی

در سال ۱۳۹۱ هنگامی که پوهنتون خاتم النبیین (ص) در غزنی آغاز به فعالیت کرد، تصمیم گرفتم تا ادامه تحصیل دهم با یک دنیا نا امیدی و یاس در حالیکه حدود شانزده سال از درس و تعلیم دور بودم به امتحان شرکت کردم چند روز بعد خیلی آرام و عاجزانه آمدم تا نتیجه امتحان را بینم که با دیدن اسم خود در لیست کامیابین، شوکه شده بودم نزدیک بود بال در بیاورم و پرواز کنم و جیغ بزنم، گفتم به برکت دعای مادرم است، برای مصاحبه در دانشکده دعوت شده بودم هنگامیکه در دانشکده رفتم با استادان معرفی شدم از من سوال کردند در جواب یکی سوال ها گفتم از گذشته درس گرفتم برای امروز زندگی می کنم و به آینده امیدوار هستم با مهربانی استادان روبرو شدم من در یک دنیای جدید کاملاً آشنا قدم گذاشته بودم، باورم نمی شد که بتوانم با این دنیای جدید عادت کنم.

با وجود این هم به تحصیلات خویش ادامه دادم بارها تصمیم گرفتم که از ادامه تحصیل منصرف شوم، اما با وجود مادرم، استادان دلسوز وهم صنفی های صمیمی توانیستم به این تصمیم جامه عمل پوشانم، صنف مهربان و متحد بودیم، صنف ما مشکل از محصلین پشتون، تاجیک و هزاره بود ولی هیچگاه تعصب و تبعیض های قومی و مذهبی در این مکان وجود نداشت.

در جریان تحصیل با فراز و نشیب هایی رو برو بودیم از نا امنی گرفته تا صدها مسائل دیگر اما با این وجود از پوهنتون خیلی چیزها آموختیم از جمله ارزش تعلیم و تربیت، اینکه اسلام حقیقی و واقعی چگونه است و از ما چه می خواهد.

### سلوک و روش حسنہ اداره پوهنتون

خاتم النبیین شعبه غزنی با محصلین

قاضی محمدانور، فارغ التحصیل از دانشکده فقه و حقوق

با وجودی که قرآن، پیامبر ارشادات و هدایات شان طلب علم می باشد و چنانچه پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد مصطفی فرموده اند اطلب العلم ولو کان فی الصین، اما شرایط نامناسب ولایت غزنی اجازه نمی داد تا تعلیم و تعلم خویش را ادامه دهیم با وجود همه ای این مشکلات در سال ۱۳۹۱ پوهنتون خاتم النبیین در ولایت غزنی آغاز به فعالیت نمود.

بعد از مراجعه و معلومات از فعالیت های این پوهنتون فهمیده شد که سطح رهبری آن حضرت آیت الله العظمی محسنی و با کوشش و تلاش مسئولین این پوهنتون در موقعیت و زمان بسیار مناسب در ولایت غزنی شروع به فعالیت کردند.

در طول این چهار سال تحصیلی که اکنون ما شاهد اولین دور فراغت محصلین هستیم و از جمله من خود نیز یکی از فارغین این دور می باشم، باید یادآور شد که در طول تحصیل با مشکلات زیادی روبرو بودیم، اما با کمک و یاری خداوند متعال و مدیریت سالم مسئولین و اساتید این شعبه توانیستم در یک فضای صمیمی و به دور از هر گونه تبعیض تحصیلات عالی خویش را به پایان برسانیم.

در پایان از همه اساتید و مسئولین این پوهنتون در جهت فرهنگ و اخوت اسلامی تشکر و قدردانی می نمایم.



## توانایی یک جامعه وابسته به دانایی افراد آن منیراحمد بختیار فارغ التحصیل از دانشکده فقه و حقوق

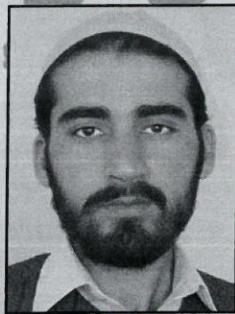
سال‌ها قبل زمانی که در صنف دوازدهم مشغول تعلیم بودم، همیشه در بین هم‌صنفی‌ها این بحث مطرح می‌گردید که در امتحان کانکور کدام پو亨جی را انتخاب می‌کنید با وجودی که که اکثر هم‌صنفی‌ها یعنی علاقه‌مند به پو亨جی طب بودند ولی من همیشه تاکیدم بالای پو亨جی حقوق بود که از طرف هم‌صنفی‌ها یعنی مورد انتقاد قرارمی‌گرفتم هرچند با دلایل بعضی شان را می‌توانستم قناعت بدهم، که نقش یک حقوق‌دان در یک جامعه تاچه اندازه می‌تواند موثر باشد. تا اینکه سرانجام موعد امتحان کانکور در سال ۱۳۷۵ فرا رسید و از بین دو انتخاب اولی حقوق و دومی ژورنالیزم؛ توانستم در پو亨جی ژورنالیزم کامیاب شوم ولی از آنجائیکه علاقمندی زیاد نداشتم و نیز از طرف دیگر جو حاکم سیاسی مانع از ادامه تحصیلاتم گردید و ادامه تحصیل در پو亨جی حقوق مانند یک رویا برایم باقی ماند اما می‌دانستم روزگاری خواهم توانست به این آرمان زندگی برسم؛ اما چگونه؟ معلوم نبود سال یکی بعد دیگری می‌گذشت و کم کم امید خود را از دست می‌دادم تا اینکه پو亨تون خاتم‌النبیین شعبه غزنی آغاز به فعالیت در ولایت غزنی آغاز نمود با اشتراک در اولین امتحان کانکور سال ۱۳۹۱ شامل پو亨جی فقه و حقوق گردیدم، و حالا که چهارمین سال تحصیل

## پو亨تون خاتم‌النبیین با ویژگی‌ها منحصر به فرد محمد جاهد الکوزی فارغ التحصیل از دانشکده اقتصاد و مدیریت

بدون شک دوره تحصیل از بهترین دوره در زندگی انسان به شمار می‌آید که معمولاً هر انسان در این دوره خاطرات در زندگی خود دارد. یکی از خاطراتم که هرگز فراموش نمی‌شود این است که در سال اول تحصیل با یکی از اساتید که درس داشتم در جریان تدریس گفتند: ویرگول که بندۀ هم آنرا به انگلیسی نوشتم-Ver go! و بعدها متوجه شدم که منظور استاد از ویرگول همان کامه (،) در میان جمله بوده است که برایم بسیار جالب بود.

هم چنان در دوره تحصیلی چهارساله خویش آشنایی با اساتید متغیر، رفاقت دوستان در صنف درسی و فضای آموزنده پو亨تون را می‌توان از جمله خاطرات خوش خودم برشمرد. پو亨تون خاتم‌النبیین (ص) در بین پو亨تون‌هایی که در کشور وجود دارد از ویژه‌گی‌های منحصر به فرد برخوردار است، پو亨تونی که از اساتید کدر، متخصص و متعدد برخوردار بود.

این پو亨تون یکی از پو亨تون‌هایی است که دارای کتابخانه مجهر برای هر رشته و هر سویه می‌باشد و از ویژگی‌های مهمی که در دوره تحصیل خود به آن مواجه شدم توجه به آن تربیه در کنار تعلیم بود که در پو亨تون خاتم‌النبیین (ص) به آن پرداخته می‌شد. هم چنان مبارزه با قوم پرستی، نژاد پرستی را در اولویت اهداف خاتم‌النبیین (ص) دریافتمن.



## پاسخ به سوالات ما با صبر وحوصله اساتید

سید عبدالجليل روحاني فارغ التحصيل  
از دانشکده فقه و حقوق

گر بریزی بحر را در کوزه ای  
چند گنجد قسمت یک روزه ای  
آب دریا گر نتوان کشید  
هم به قدر تشنگی باید چشید  
آشنايی با اساتید اين پوهنتون و استفاده  
از علوم و تجربیات آنها مایه افتخار  
برای دراین دوره از تحصیل بوده است.  
پاسخ به سوالات ما، با صبر و حوصله  
مایه دلگرمی ما در طول دوره تحصیل  
بود، امکانات خوب کتابخانه، لابراتوار  
برای رشته طب، اترنت از امکانات این  
پوهنتون بود که در اختیار ما قرار داشت.  
بالاخره ما امروز خوشحال هستیم که  
توانستیم با سند فراغت لیسانس یک  
دوره تحصیل را پشت سر بگذرانیم.

## اولین گزارش که تهیه کردم ریحانه نبی زاده فارغ التحصیل از دانشکده اقتصاد و مدیریت

در مدت تحصیل در پوهنتون  
خاتم النبیین (ص) خاطرات خوبی را داشتم  
که از آن جمله در سال اول تحصیلی  
یکی از اساتید ما موضوع سمینار صنفی  
با عنوان غزنه در سال ۲۰۱۳ به ما واگذار  
کرده بود و صنف را به دو گروه تقسیم  
کرد. با وجودی که ما معلومات کافی  
در رابطه به این موضوع را نداشتیم ولی  
با تشویق استاد توانستیم به مراکز علمی  
و فرهنگی برویم و با آنها صحبت نموده  
گزارش خوبی تهیه کردیم.  
پوهنتون خاتم النبیین (ص) در طول این چند  
سال توانسته خدمات ارزنده و خوبی را  
در اختیار مردم قرار دهد و یکی از  
پوهنتون‌های موفق در کشور می‌باشد،  
این را می‌توان یکی از خاطرات دوره‌ی  
تحصیل به شمار آورد.

را پشت سرمی گذارن؛ فکر می‌کنم  
به یکی از رویایی زندگی ام که ادامه  
تحصیل در رشته حقوق بود به لطف  
خداآنند نزدیک گردیده‌ام. از همت و  
تلاش تمام اساتید محترم که در قسمت  
ایجاد پوهنتون خاتم النبیین (ص) (شعبه  
غزنه) زحمت کشیده‌اند بالخصوص  
جناب استاد حبیبی رئیس شعبه غزنه از  
ضمیم قلب تقدیر و تشکر می‌نمایم که  
در طول چهار سال با حوصله‌مندی مارا  
تحمل نموده‌اند. هرچند این قدردانی  
نمی‌تواند تمام زحمات شانرا جبران  
نماید اما امیدوارم از طرف من آن را  
پذیرند.

و نیز از اینکه پدر شهیدم شاهد این روز  
نیست مایوسم، به روح پاکش دعا می‌  
نمایم و از تمام کسانی که مرا در این  
راستا تشویق نمودند «خصوصاً مادر  
مهربانم و برادر عزیز و سایر دوستان»  
سپاسگذاری می‌نمایم.



## فضای صمیمیت همچو بروخورد والدین با اولادشان همایون امیری غزنوی، فارغ التحصیل دانشکده حقوق

**ژندگی در هدف خویش گهر ساختن است  
در دل شعله فرو رفتن و نگداختن است**

محمد نسیم باهر، فارغ التحصیل از دانشکده علوم سیاسی

بیست و هشت سال قبل از امروز در قریه سرسبز جلگه ممکنک مالستان دیده به جهان گشودم و مکتب را با اشتیاق تمام در لیسه عالی شهید فیاض مکنگ و بعد در لیسه عالی سنایی غزنوی ادامه دادم و در سال ۱۳۸۴ از این لیسه فارغ شدم. قبل از ورود به آزمون کانکور والدینم را از دست دادم و سرانجام در بهار ۱۳۸۶ به کرسی ماموریت تکیه کردم. در سال ۱۳۹۱ وارد دانشکده علوم سیاسی پوھنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> که به حمد الله به موفقیت به پایان رسید.

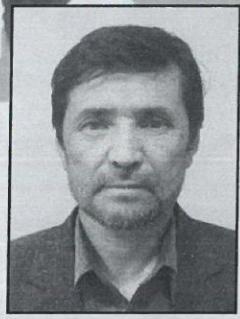
از دوران چهار سال تحصیلی در این پوھنتون خاطرات نیک با خود دارم و به عنوان یک محصل پیشنهاد می نمایم تا مقام محترم ریاست پوھنتون برای همه‌ی دانش پژوهان به ویژه محصلین برتر که دچار مضیقه اقتصادی هستند زمینه تحصیل برای دوران ماستری را که قرار است سال آینده آغاز گردد فراهم نموده و ایشان را باری نمایند.

گذشت زمان به خوبی روشن می سازد، نیاز نیست در مورد جایگاه پوھنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> در میان دیگر شخصیت‌های حقوقی کشور داوری شود، اما با آن هم در صورتیکه پوھنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> چنین بدرخشد نه تنها شکست ندارد بلکه به حضور سبز اساتید برجسته‌ی کشوری به زودترین فرصت بهترین الگوی فرامرزی برای دانش اندوزی خواهد بود.

نخستین روز‌های فعال شدن این پوھنتون بعد از یک آزمون عمومی که از مقاضیان صورت گرفت من هم راه یافتم به دانشکده فقه و حقوق ازین که قسمت زیاد عمرم در مسیر مدنیت، دادخواهی، مبارزه علیه بی عدالتی‌های جامعه سپری شده بود و در اجتماع گاه گاه هم نسلانم شکار پدیده رشت (تعصبات و تبعیضات) شده بود. با خود فکر می‌کردم که در این پوھنتون هم اگر این موضوعات وجود داشته باشد سرنوشت با ما چه معامله خواهد کرد. در دراین ولایت مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی دیگری وجود نداشت که در آن درس بخوانم، صد دل را یک دل کرده پیش گرفتم دروس را و امروز رفته رفته رسیدم در آستانه فراغت و تکمیل شدن دوره چهار ساله.

اما طی این مدت رفتار نیکو و بروخورد دوستانه رئیس این پوھنتون آقای استاد حبیبی، مسئولین پوھنتی‌ها، اساتید دلسوز، کارمندان اداری و حتی گارد و خدمه پیش دروازه این پوھنتون با محصلان چنان اسلام پسند بود که همه اعم اث و ذکور این پوھنتون را مکان امن چون خانه و فضای صمیمیت همچو بروخورد والدین با اولادشان دریافتند و در بسا موارد بروخورد مسئولین و اساتید با محصلین طوری بود گویی دو دوست در فضای طفیلت و دوستی قرار دارند. خورستند ازین ناحیه با وجود کمبودی های من محصل هرگز فضای که نا رضایتی داشته باشم ایجاد نشد، اما یک اندازه دلگیرم که چطور تکرار کنم آن وداع حضوری را از مسئولین و اساتید این مکتب بزرگ چنان که یک بار حین فراغتم از صنف دوازدهم مکتب رخ داده بود.

چیزی نخواهم توانست در همه عمر که خدمات و مهربانی‌های اساتید گران ارجمند رمکتب و این پوھنتون جبران شود فقط می‌توان از بار گاه ایزدمنان استدعا نمایم که برای داکتر صاحب سجادی، اساتید بزرگوارم در پوھنتون و همه مسئولین و کارمندان این پوھنتون اجر و پاداش دارین را نصیب گرداند.



## خاطرات ماندگار چهار سال تحصیل!

محمد موسی اخلاقی فارغ التحصیل از دانشکده علوم سیاسی

آنچه برایم به یک رنج دائمی و آرمان تحقق نیافرده هر روز  
مرا می فشد، ادامه تحصیلات عالی و فراتر از آن بود؛ که گاه  
و بیگاه به این آرمان بودم، کاش زمینه ای برایم فراهم آید،  
تا بتوانم تحصیلات خویش را ادامه دهم. با وجود مشکلات  
زندگی و مصروفیت های کاری، زمینه تحصیل تا سال ۱۳۹۰  
برایم فراهم نشد.

خوشبختانه در سال ۱۳۹۱ همانندی صبحگاهان خورشیدی  
در فضای تیره و تار غزنه باستان که دورانی مهد علم و ادب  
بود، بار دیگر فعال ساختن شعبه پوهنتون خاتم‌النبیین و عطف  
توجه حضرت آیت‌الله محمد آصف (محسنی) به ریاست  
عمومی پوهنتون خاتم‌النبیین جناب دکتر عبدالقیوم (سجادی)  
و ریاست پوهنتون خاتم‌النبیین (ص) در ولایت غزنی جناب  
محترم استاد خادم حسین (حبیبی) غنامندی هر چه بیشتری  
علم و دانش، در ولایت غزنی نوید تازه به دانش پژوهان و  
علم دوستان این ولایت بخشید.

بنده در سال ۱۳۹۱ با کسب نمره‌ی کامیابی وارد پوهنتون  
خاتم‌النبیین (ص) شدم.

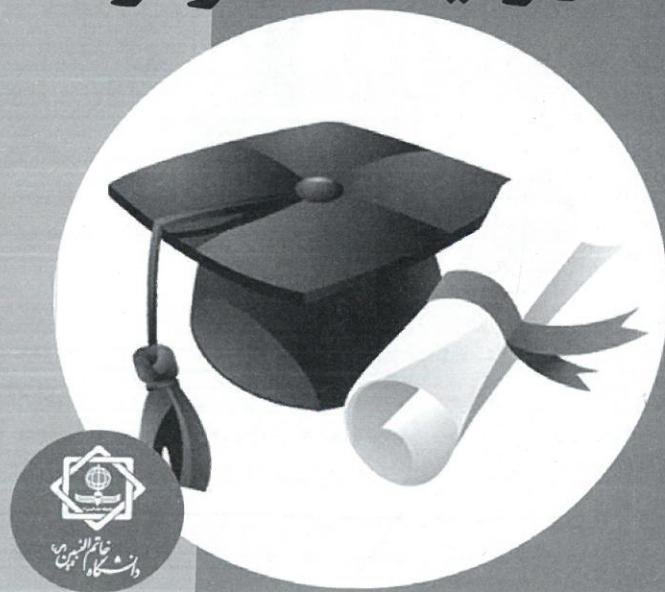
اولین زنگ آغاز درس مرا به یاد گذشته‌ها انداخت که باور  
نمی کردم گم گشته ام را دریافته ام، ولی دریافتم. استادان  
عزیز که در این پوهنتون داشتیم، ذوق و علاقه‌ای ما را روز  
بروز دو چندان می کرد. همه کارهای دیگر فراموش می شد  
ولی وقت رفتن و آموختن درس به پوهنتون هرگز فراموش  
نمی شد. گرمی و سردی فصل‌های سال بر ما اثری نداشت  
 فقط چیزی که برای ما اهمیت داشت حضور در پوهنتون و

## فارغین دانشکده اقتصاد و مدیریت



علم اقتصاد علم ارائه بهترین راهها برای بهره برداری از منابع مادی و در نتیجه بالا رفتن سطح رفاه مردم است. دانشکده اقتصاد پوهنتون خاتم النبین<sup>(ص)</sup> شعبه غزنی با در کک این نیاز برای مردم علم دوست غزنی این رشتہ را فعال نموده است که درسال تحصیلی ۱۳۹۴ تعداد ۱۲۰ محصل در دو گروه، در تایم های صبح و عصر از این دانشکده فارغ می شود

# فارغین به روایت تصویر



سیم خامع

سال چهارم  
شماره باردهم  
خران ۱۳۹۴



۶۲

## برترین های علمی و اخلاقی دوره چهارساله تحصیلی

در بخش فراغت به روایت تصویر؛ از محصلین که در عرصه های علمی و اخلاقی در طول دوره تحصیل از جمله برترین های این دوره بوده اند، سپاس و قدردانی می شود. در این بخش دوره چهارساله تحصیلی محصل از نظر علمی و اخلاقی به بررسی گرفته شده است و از برترین های علمی و اخلاقی تحسین و تقدیر به عمل آمده است.



## فارغین دانشکده علوم سیاسی

## فارغین دانشکده فقه حقوق



برخورداری از قدرت تحلیل نسبت به مسائل حقوقی، جهت دهی علمی و موثر به تحلیل های حقوقی جامعه در راستای تحکیم وحدت ملی و تامین منافع ملی، درک تحلیل و نظریات اندیشمندان مسائل حقوقی به منظور نظریه پردازی ناظر بر ضرورت های جامعه افغانستان از مسائلی است که پوهنتون خاتم النبین (ص) شعبه غزنی را بر آن داشت تا اقدام به تاسیس دانشکده حقوق نماید.

این دانشکده تعداد ۹۷ محصل در دو تایم صبح و عصر امسال جشن فراغت شان را جشن می گیرند.

برخورداری از قدرت مدیریت کلان کشور در سطح داخلی و بین المللی، قدرت تحقیق و پژوهش، تدریس در دانشگاهها، قدرت تحلیل سیاسی نسبت به مسائل سیاسی داخلی و بین المللی، جهت دهی علمی و موثر به تحلیل های سیاسی جامعه در راستای تحکیم وحدت ملی و تامین منافع ملی، درک تحلیل نظریات اندیشمندان سیاسی به منظور نظریه پردازی سیاسی ناظر بر ضرورت های جامعه افغانستان موارد است که پوهنتون خاتم النبین (ص) شعبه غزنی، اقدام به دانشکده علوم سیاسی در این ولایت نمود که به یاری خداوند تعداد ۶۰ محصل ذکور و انان در دو گروه در تایم های صبح، ظهر فراغت شان را جشن می گیرند.





# سینیار علمی افغانستان و فرایند

برفع الله الذين آمنوا منكم والذين اتو العلم درجات، دراين آيه از عالمان واندیشمندان تعظیم شده است.

فلولانفر من کل فرقته طایفه لیتفقها فی الدین. دراين آيه مهاجرت برای علم و دانش و دین پژوهی یکی از وظایف علماء بیان شده است.

استاد حبیبی در بخش دیگر از سخنرانش افزود: عصری که ما در آن بسر می بریم به عصر انفجار اطلاعات، عصر ارتباطات و عصر تولید علم و دانش شهرت یافته است. امروزه نقش هر کشور در تغییر و تحولات جهان به اساس نقش آن کشور در تولید علم می باشد و کشوری که در تولید علم نقش نداشته باشد یک کشور منزوی و صرفاً شنونده در دنیای امروز می باشد و امروز شاهراه ورود به دنیای مدرن با تحقیق و پژوهش رقم می خورد، تا جامعه از نظر علمی جایگاه موردن قبول در جهان نداشته باشد نمی تواند در رفاه، امنیت، آسایش

سینیار علمی افغانستان و فرایند جهانی شدن در هزاره سوم، از سوی دانشکده علوم سیاسی شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین (ص)، با حضور ریاست پوهنتون جناب استاد حسین حبیبی و ریاست دانشکده ها، استادی، مهمانان و محصلین در سالن اجتماعات کتابخانه این شعبه برگزار گردید.

سینیار با آیات نوریخش قرآن کریم آغاز شد و سپس ریاست پوهنتون جناب استاد حبیبی ضمن خوش آمد گویی به مهمانان و حضار محفل گفت: تحقیق و پژوهش همیشه مورد توجه اندیشمندان و محققان، به خصوص اندیشمندان جهان اسلام بوده است، در قرآن کریم در موارد مختلف روی تحقیق و پژوهش تاکید شده است که به برخی از این آیات اشاره می شود:

هل یستوی الذين يعلمون والذين لا يعلمون، دراين آیه خداوند انسان را به فرآگیری علم و دانش تشویق نموده است.



# د جهانی شدن در هزاره سوم

ریاست پوهنتون خاتم النبین شعبه غزني در پایان افزود در نظام آموزشی موفق نقش معلمین و استادی بر جسته و مهم می باشد و بزرگترین افتخار و امتیاز یک نظام آموزشی موفق و استاد موفق در این است که هر گز چیزی را به محصلان یاد ندهد بلکه باید کاری کند که آن ها خود یاد بگیرند.

سپس حاجی محمد رحیمی ریاست دانشکده علوم سیاسی ضمن قدردانی از ریاست محترم پوهنتون بخاطر فراهم نمودن زمینه این گونه سمینارهای علمی، گفت جهانی شدن فرایندی است که زندگی بشر را در تمام ابعاد اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تحت تاثیر قرار داده است، موضوع افغانستان و جهانی شدن در هزاره سوم نیز یک موضوع مهم و کاربردی است که در سمینار امروز توسعه محصلین علوم سیاسی پوهنتون خاتم النبین مورد بحث قرار می گیرد.

سمینار امروز موضوعات مانند جهانی شدن و ترویریزم، جهانی

واستقلال بر سد. راه رسیدن به جایگاه برتری علمی در دنیا امروزی آن است که هم نظام آموزشی، هم استادی گرانقدر و هم محصلان گرامی به این امر مهم توجه نماید.

استاد حبیبی در بخش دیگر سخنانش اضافه نمود متأسفانه شیوه علم آموزی در کشور ما مبتنی بر انتقال معلومات از نسلی قبلی به نسلی بعدی است و جنبه تفکر محوری ندارد، ما فقط مصرف کننده نتایج تحقیق و پژوهش دیگران هستیم و سیستم حاکم بر نظام تعلیم و تربیه کشور به گونه ای است که روحیه کنجدکاوی و خلاقیت را کم رنگ کرده و بیشتر به سوی مدرک گرایی پیش می رود.

باید برای رسیدن به یک نظام پژوهش محور که منجر به تربیت انسان های خلاق و مولد علم می شود توجه جدی به سیستم آموزشی، استادی و محصلان آن شود.





سود جامعه و مردم است قبول و هر بخش که به ضرر مردم باشد را نمایم. اسلام مخالف جهانی شدن نیست پس باید سود و زیان را در نظر بگیریم.

سخنران دیگر این سمینار استاد عالمی از پوهنتون تھنیکی غزتی بود که درباره جهانی شدن سخنانش را ارائه کرد. مقاله‌هایی که محصلین در این سمینار ارایه دادند: جهانی شدن و تروریزم، بشیر علی شفق. نظام مطبوعات و جهانی شدن، محمد رضا نظری. دین و جهانی شدن، محمد مهدوی. جهانی سازی اسلام و آینده بشریت، علی رحم حسنسی. جهانی شدن ابعاد و چالش‌ها، بصیر احمد شریفی. جهانی شدن و ارتباطات فرهنگی، موسی اخلاقی. تروریزم در افغانستان و فراتر از افغانستان، نوید الله حبیبی.

قابل یاد آوری است که دانشکده علوم سیاسی اولین سمینار خویش را با عنوان حکومت اسلامی با نگاهی به آیات سیاسی قرآن نیز سال قبل برگزار نموده است.

آمریت فرهنگی - تربیتی

شدن و مواد مخدر، جهانی و دین، سیاست و فرهنگی و اقتصاد در افغانستان به بررسی گرفته شده است.

ریاست دانشکده علوم سیاسی در پایان افروز پوهنتون خاتم النبیین (ص) در راستای سیاست آموزش و پژوهش محور خود همواره تاکید نموده که پژوهش باید در کنار آموزش مورد توجه باشد، برای رسیدن به این هدف در هر سمستر سمینار علمی برگزار می‌کند و امروز دومین دور سمینار علمی خود را تحت عنوان افغانستان و فرایند جهانی شدن در هزاره سوم برگزار نموده است.

سپس حاج آقای معتمدی ضمن تشکر از رئیس پوهنتون و رئیس دانشکده علوم سیاسی گفت انسان با سعی وتلاش به جایی می‌رسد، کتاب سرنوشت ساز ما نیز فرموده است برای انسان جز سعی و تلاش چیزی نیست، کشور در ضعف فرهنگی، علمی، اخلاقی بسر می‌برد این شما جوانان دانشجو هستید که می‌توانید این کشته شکسته را به ساحل نجات برسانید.

در ادامه برنامه مولوی قریشی نیز طی سخنان کوتاه گفت ما جهانی شدن را باید بررسی کنیم مطلق جهانی شدن را نمی‌توانیم قبول یا رد کنیم، باید هر بخش از جهانی شدن که به



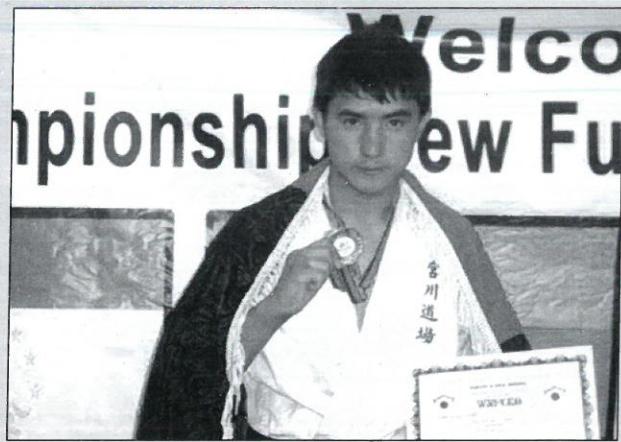
## سینار دانش و مهارت در بخش قابلگی

سینار دانشجویی با عنوان دانش و مهارت در بخش قابلگی از سوی محصلین رشته قابلگی برگزار گردید، این سینار با حضور ریاست محترم پوهنتون جناب استاد جیبی، خانم نجیه شریفی آمر دیپارتمنت قابلگی شعبه غزنه، جمعی از اساتید و محصلین این رشته در سالن اجتماعات کتابخانه این پوهنتون برگزار گردید.

این سینار با هدف آشنایی محصلین با نحوه برگزاری سینار، تحقیق و پژوهش در رشته قابلگی دایر گردید، در این سینار سه مقاله با عنایین: اسپرماتوژن، اووژن، مراقبت‌های پرناatal و دونمونه Case report با عنوان ترانفیوژن قل به قل و راپچر رحم، توسط محصلین این دیپارتمنت ارائه گردید.

قابل یاد آوری است که در هر سمستر دانشکده‌های این شعبه، سینارهای علمی در موضوعات مختلف حقوقی، سیاسی، اقتصادی و طبی با حضور فعال محصلین این پوهنتون ارایه می‌دهند.

آمریت فرهنگی - تربیتی



## ناظر حسین غزنی ورزشکار جوان غزنی

ناظر حسین غزنی فرزند محمد طاهر در سال ۱۳۷۱ در ولایت میدان ورد ک در منطقه جلگه چشم به جهان گشوده دوره ابتدایی مکتب را در همانجا، وادامه مکتب را لیسه عالی سنای شهر غزنی به پایان رسانید.

آقای غزنی هم زمان با آغاز تعلیمات دوره لیسه بخاطر تشویق خانواده به دنیا ورزش رو می آورد و در کلب ورزشی تک آران زیر نظر استاد محمد یونس بیات به ورزش آغاز نموده و در زمان کوتاه جزء مبارزین این کلب ورزشی شمرده شد و در اولین دور در مسابقات (باتوران دود) عنوان بهترین فایتر دور مسابقات و مدال طلا بیانی را کسب نمود.

با این کار مورد توجه خاص اساتید ای رشته قرار گرفت.

غزنی در سال ۱۳۸۵ برای دومین بار در مسابقه از اندوخته ها مهارت های که در این مدت از مردم خود کسب نموده بود برنده مدال طلا شد و در جدول تیم منتخب ولایت غزنی ثبت گردید، همزمان بعد از سپری نمودن دور دوم مسابقات منتخب ملی به کابل سفر نمود و در این مسابقات نیز به مدال طلا دست یافت.

ورش کار جوان غزنی با پشت کار و توانایی که دارد از ۱۳۸۶ الی سال ۱۳۸۹ جایگاه خود را به عنوان قهرمان وزن خویش در تیم ملی کشور حفظ نموده مربیان تیم ملی کشور با توجه به استعداد این جوان جهت انتخاب به تیم ملی برای اشتراک در مسابقات ایران انتخاب گردید.

در مسابقات ایران خارجی در کشور ایران در سال ۱۳۹۰ با کسب مقام نائب قهرمانی و مدال (نقره) موفقانه به کشور بازگشت و در سال ۱۳۹۱ در مسابقات جهانی نیوفول کانتکت

سیم خواه

سال چهارم  
شماره پازدهم  
خران ۱۳۹۴



۶۸

## پایان مسابقات فوتبال دانشجویی شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین (ص)



اخلاق خوب ورزشی این مسابقات را به پایان رسانده اند گفت: پوهنتون خاتم النبیین (ص) تلاش دارد تا در کنار مسائل آموزشی، جنبه تربیتی را نیز در نظر بگیرد، لذا اولین مجتمع فرهنگی ورزشی این پوهنتون چندی قبل در کابل راه اندازی شد.

استاد حسین حبیبی در بخش سخنانش افزود: ورزش علاوه بر جنبه مسابقاتی، برای صحت و سلامتی انسان نیز نقش اساسی دارد، ورزش سلامتی جسمی و روحی برای انسان به بار می آورد، و روح سالم در بدن سالم است.

قابل یاد آوری است که در این مسابقات ۲۵ تیم شرکت کرده و در نتیجه تیم شاهین آسمایی سمستر هشتم دانشکده اقتصاد و مدیریت اول، تیم میوند سمستر ششم دانشکده اقتصاد دوم و تیم نوید سمستر ششم دانشکده طب سوم این مسابقات شناخته شدند. آمریت فرهنگی - تربیتی

این مسابقات با حضور ۲۵ تیم از بین محصلین دانشکده اقتصاد و مدیریت، طب، حقوق، علوم سیاسی در جمنازیوم تمدن غزنی برگزار گردید، در مراسم پایانی این مسابقات ریاست شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین (ص) جانب استاد حسین حبیبی ضمن قدردانی از کمیته برگزارکننده ای این مسابقات و محصلین که با



تلویثات  
نهاد اسلامی

نخنیف ها:	نخنیف زیر از یک م محل
نخ اول کاتیور ۵۰٪	دوم ۳۰٪
نخ اول کاتیور ۱۰۰٪	سوم ۳۰٪
نخ اول نمره داشکاه ۵۰٪	نخ اول نمره داشکاه ۳۰٪
نخ اول نمره داشکاه ۱۰۰٪	نخ اول نمره داشکاه ۱۰۰٪
نخ اول نمره براز خانوارده هایی کله باشند	نخ اول نمره براز خانوارده هایی کله باشند

از ات و امکانات:

استادیب مجهز  
لایه اتوارهای مجهز  
شناختن و سان مطالعه  
خواهای برای دانشجویان  
تو انسپورت رفت و پرست  
اگرینت کلب مجهز

های تخصصی:

**دور خاتم الابيین تحصیل کنید و از تسهیله**

شماره تلفن: ۰۹۱۱۰۵۷۶۳۹  
شماره تلفن: ۰۹۱۱۰۵۷۶۴۰  
شماره تلفن: ۰۹۱۱۰۵۷۶۴۱  
شماره تلفن: ۰۹۱۱۰۵۷۶۴۲  
شماره تلفن: ۰۹۱۱۰۵۷۶۴۳  
شماره تلفن: ۰۹۱۱۰۵۷۶۴۴

شماره

# پیام خاتم



• څلورم کال • یولسیم شمیره  
• د ۱۳۹۴ وری  
• د خاتم النبیین (ص) پوهنتون

- د خاتم النبیین (ص) د پوهنتون رئیس داکتر سجادی پیغام  
د فراغت د لومړنی جشنواره په مناسبت
- د فراغت لومړنی جشنواره او د اقتصاد سیاسی علومو او  
حقوق ده پوهنځی معرفی
- د فراغت په بھانه ده استادانو لیکنی
- د فراغت به بھانه ده غزنی ده مشرانو سره
- ده فارغانو ده تحصیلی دوری خاطرات
- ده فارغانو عکسونه
- رپوټونه